

BRUDZEW, DOBRA, KAWĘCZYN, MALANÓW, PRZYKONA,
ŚWINICE WARCKIE, TULISZKÓW, TUREK, UNIEJÓW, WŁADYSŁAWÓW

21 VI 1992

Cena 2500 zł

Rozmowy z SB (1)

— Pracował Pan w Służbie Bezpieczeństwa wystarczająco długo, aby poznać mechanizmy funkcjonowania tej instytucji. Dziś w Polsce tematem nr 1 jest sprawa ujawniania agentów SB. Czy możemy porozmawiać o tym, jak wygląda ten problem w skali naszego rejonu?

— Bardzo proszę. Nie mam nic do ukrycia, nie uważam się za splamionego pracą w SB i chętnie wypowiem się na temat działalności tej instytucji. Może uda się trochę odmitologizować byłych funkcjonariuszy Służby.

— Jak się tam trafiło?

— Każdy miał swoją drogę. Najczęściej było tak, że w mniejszym lub większym stopniu było się do tego zmuszonym. Do SB rzadko trafiali funkcjonariusze MO. Podobnie było z ORMO. Jeden z szefów SB w Turku zawsze pytał kandydata czy należy do ORMO. Jeśli odpowiedź była twierdząca, to nie miał on już czego u nas szukać.

— A jak się stamtąd odchodziło?

— Z tym było trudniej. Oczywiście teoretycznie każdy z nas był wolnym człowiekiem, ale odejście ze Służby związane było z narażeniem się zwierzchnikom, a ci mieli długie ręce. Wystarczyło tylko odpowiednio dopilnować, aby taki był esbek z wilczym biletem nigdzie nie dostał pracy, nie miał paszportu i możliwości założenia firmy. I już było po nim. Odejść stąd było bardzo trudno.

— A jak wyglądało funkcjonowanie SB w Turku?

— Referat Służby Bezpieczeństwa podlegał bezpośrednio Koninowi. Oznaczało to w praktyce, że komendant MO w Turku nie musiał wiedzieć o wszystkich naszych działaniach, a z kolei my mogliśmy mieć dostęp do spraw prowadzonych przez milicję. Funkcjonariuszy SB było kilku, choć w różnych okresach różnie to wyglądało. Każdy odpowiadał za swój dział. Na przykład, tzw. „dwójka” to kontrwywiad, „czwórka” inwigilacja

— A dla innych? Jak wyglądała procedura powstania takiej teczki?

— Należałoby wpiérw objaśnić systematykę teczek. Mieli je tzw. TW (Tajny Współpracownik). Teczki posiadały również osoby, z którymi nawiązano KO (Kontakt Operacyjny), to mógł być każdy, z którym prowadzono rozmowę w ramach działań operacyjnych. Były też KS (Kontakt Służbowy) dotyczące dyrektorów, kierowników. Do tego należy

TECZKI

kleru, „jedynka” to tzw. nadbudowa: urzędy, lekarze, nauczyciele. Ale te numeracje ulegały zmianom.

— Powróćmy do zasadniczego wątku rozmowy. Czy SB w Turku miała teczki swych współpracowników?

— Oczywiście. Teczki te istniały od początku funkcjonowania tej instytucji.

— Pan też je zakładał?

— Przychodząc tam do pracy zastąpiłem już szafę pełną teczek założonych przez moich poprzedników. Były to jeszcze teczki z czasów UB i lat 60.

— A ile Pan założył?

— Około 50 dla współpracowników.

dodać konsultantów, którzy byli ekspertami z różnych dziedzin, udzielali nam fachowych opinii na wybrany temat oraz rezydentów.

— Co to takiego?

— Rezydent to współpracownik wyższej rangi, który miał kontakt z innymi podległymi sobie współpracownikami. Mógł również sam przeprowadzać werbunek.

— Czy komenda w Turku miała swoich rezydentów?

— Tak, ale to było w czasach UB i potem w latach 60.

— str. 4

Turek
2005 roku

Podczas ostatniej sesji Rady Miejskiej, radni, Zarząd oraz architekt z Wojewódzkiego Biura Przestrzennego, debatowali nad planem zagospodarowania przestrzennego miasta. Ilustracją do dyskusji były mapy przedstawiające projekty przestrzennego rozwoju miasta do 2005 roku.

A oto niektóre wątki poruszone w trakcie debaty:

— przemysł paliwowo-energetyczny ulegnie wyczerpaniu, przyszłość miasta związana jest z przemysłem przetwórczym i usługowym,

— duże znaczenie (nawet w skali kraju), będą miały nowe połączenia drogowe,

— zagospodarowaniu ulegnie teren pomiędzy ulicą Milewskiego, a Kolską Szosą,

— rozbudowana zostanie oczyszczalnia ścieków (na terenie gminy),

— nastąpi dalsza rozbudowa ciepłociągu (z wyjątkiem tzw. „Starówki”),

— w centrum miasta zostanie ograniczony ruch kołowy.

Wszyscy dyskutanci podkreślali, że plan musi być elastyczny, aby w trakcie jego opracowania można było wprowadzić stosowne poprawki.

(a)

Przedsiębiorstwo
Robót Inżynieryjnych
Budownictwa Komunalnego
w Turku

uprzejmie informuje, że w związku z budową wodociągu, będzie zamknięta dla ruchu kołowego ulica Kolska w Turku w czasie od 25.06 do 28.06.1992 r. Przepraszamy za związane z tym utrudnienia w komunikacji

Ogłoszenie na telefon

Wystarczy zadzwonić do Biura Ogłoszeń, a akwizytor sam zjawi się u Ciebie. Cennik identyczny jak w redakcji. Przy zamieszczaniu ogłoszeń w dwóch lub trzech piśmiech, stosujemy zniżki. Pomagamy także przy ułożeniu treści.

Biuro Ogłoszeń „Echa Turku”, „Gazety Kolskiej”, „Przeglądu Konińskiego”, Turku, ul. Hajosowska 8, tel. 47 40

ECHO TURKU
PISMO SPRAW LOKALNYCH

GAZETA KOLSKA

Przeglądu

XX Sesja Rady Miejskiej

Ponad dwie godziny radni debatowali nad założeniami do planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Turku. Projekt tych założeń realizowany był od 1987 roku. Rada nie uchyliła poprzedniego planu i zaakceptowała poprawki doń wprowadzone. Ustalono, że poprawiony plan gotowy będzie w roku następnym. Jego ostateczne przyjęcie zadecyduje o przyszłości miasta w XXI wieku.

Następnie radni podjęli dyskusję nad stanem czystości w mieście.

Radna Ewa Kamińska przedstawiła opinie mieszkańców, którzy pod wpływem wypowiedzi przewodniczącego Rady na temat wyglądu parku miejskiego (wywiad zamieszczony w „ET” nr 14), zgłosili wiele zastrzeżeń co do stanu zieleni, zwłaszcza na terenie osiedli zakładowych. Radna postawiła wniosek

o powołanie komisji do spraw zbadania zieleni miejskiej oraz o ogłoszenie konkursu na łamach Echa Turku, o najładniej utrzymaną zieleniak. Przypomniała również wnioski swej komisji w sprawie powołania straży

mięskiej. W dyskusji głos zabrali: dyr. MPGKiM, Tadeusz Herman oraz burmistrz Roman Rybacki. Podsumowując te wypowiedzi przewodniczący Zbigniew Majcherek zaproponował, aby problemowi czystości w mieście i stanu zieleni, poświęcona była specjalna sesja. Prosił również radnych o przygotowanie się do tematu.

W następnych punktach radni przyjęli uchwałę w sprawie przejęcia zadań w zakresie pomocy finansowej na leczenie dla ludności. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Spo-

lonej, Jadwiga Frasunkiewicz stwierdziła, że osoby, które wydadzą na zakup lekarstw ponad 5% swych dochodów, mogą liczyć na dofinansowanie z MOPS. Warunkiem jest posiadanie aktualnego ubezpieczenia oraz przeciętny dochód na członka rodziny nie przekraczający 1 mln 270 tys. zł.

Przyszłość i czystość

Radni przyjęli projekty uchwał w sprawie zakazu parkowania pojazdów na terenach wyznaczonych pod zieleni oraz w sprawie zatwierdzenia zarządzenia dotyczącego zużycia wody.

Końcówkę obrad zdominowały interpelacje

— Brak ławek w parku przy kościele. Pożądane byłoby zapewnienie stałego lokalu dla członków ruchu AA. Jaka będzie odpowiedź na pismo „Solidarności '80”, w sprawie udziału w pracach Rady. Jakże działania pod-

jął Zarząd Miasta w celu przywrócenia normalnych dostaw prasy do kiosków Ruchu (radny Piasecki).

— W Turku nadal funkcjonują meliny pijackie, które powinny być likwidowane przez policję. Nadal też samochody ciężarowe parkowane są na ruchliwych ulicach miasta, np. na ul. Piłsudskiego i Wyszyńskiego (radny Radzimski).

— Należy poprawić stan nawierzchni ulicy Leśnej (radny Idasiak).

Wyjaśnienia burmistrza na powyższe interpelacje, w większości zadowolili radnych. Przewodniczący Majcherek przedstawił jeszcze interpelacje radnej Baranowskiej, która nie była obecna na sesji. Dotyczyły one nie przyjmowania przez MPGKiM zleceń od osób prywatnych, wykorzystania samochodu służbowego burmistrza, powołania rzecznika prasowego oraz sprawy wyboru członków delegacji na wyjazd do Francji. Po krótkiej dyskusji radni postanowili wysłuchać odpowiedzi Zarządu w tych sprawach na sesji następnej.

Po sześciogodzinnej debacie, XX Sesja RM została zakończona. Frekwencja wynosiła około 60%. (AP)

ZOZ liczy na samorząd

Nowy dyrektor szpitala dr Ryszard Ożyński w swoim wystąpieniu na XX Sesji Rady Miejskiej przedstawił dramatyczną sytuację Zespołu Opieki Zdrowotnej w Turku.

Najważniejszym problemem dla służby zdrowia jest kontynuowanie prac związanych z budową przychodni przy szpitalu. Ocenia się, że inwestycja ta jest zaawansowana w 80%, ale skąpe środki będące w dyspozycji władz wojewódzkich nie gwarantują dalszych postępów, tym bardziej, że z tych samych pieniędzy finansowana jest budowa szpitala w Koninie.

Aby oddać przychodnię do użytku, należałoby przeznaczyć na ten cel jeszcze 11 mld. złotych. Tymczasem stan pozostałych placówek (zwłaszcza przychodni przy placu Sienkiewicza) grozi czasowym wyłączeniem z użytku. Również szpital miejski ma

kłopoty z wyposażeniem. Potrzebne są przede wszystkim nowe aparaty do badań technicznych. Aktualne pochodzą jeszcze z lat 60 i są w Polsce rzadkością. Koszt zakupu nowych oceniany jest na 1 mld zł.

Jak stwierdził dyr Ożyński, w rozwiązaniu tych wszystkich problemów ZOZ liczy na pomoc samorządów miejskich i gminnych. Nadzieje ZOZ-u, skierowane ku Urzędowi Miasta Turku, związane są z kotłownią szpitalną, która jest przysłowiowym kamieniem u szyi turkowskiego szpitala. Jej utrzymanie pochłania większość budżetu tej placówki. Kotłownia jest przystosowana do ogrzewania wielkiego osiedla i aktualnie jej wykorzystanie kształtuje się na poziomie 30%. Gdyby radni mogli zdjąć ten kłopot z głowy lekarzy, sytuacja turkowskiej służby zdrowia uległaby z pewnością wyraźnej poprawie.

(a)

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Górnictwa oraz Klub Techniki i Racjonalizacji przy Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” w Turku zorganizowali uroczyste spotkanie w dniu 5 czerwca z okazji 30-lecia swej działalności.

Wśród zaproszonych gości obecni byli: przedstawiciele Zarządu Głównego (Tadeusz Zygadłowicz i Eugeniusz Ragus), Zarządu Okręgowego (Zbigniew Kasztelewicz i Bolesław Górczyk) oraz przedstawiciele Stowarzyszenia Wynalazców i Racjonalizatorów (Stefan Straziński, Zbigniew Ciupiński i Wiesław Luks).

Oprócz powitań oraz okolicznościowych przemówień na spotkaniu wręczono odznaczenia i wyróżnienia. Łącznie zostało nagrodzonych kilkunastu pracowników naszej kopalni. Wśród wyróżnień uwagę zwraca Odznaka Zasłużonego dla Wynalazczości i Racjonalizacji, którą na mocy decyzji Premiera Rzeczypospolitej Pol-

skiej otrzymali: Zdzisław Czapla, Kazimierz Grzelak i Jerzy Kański.

Impreza była okazją do podsumowania sukcesów w działalności stowarzyszeń oraz umożliwiła wymianę doświadczeń pracowników wielu kopalń i przedsiębiorstw z terenu całej Polski. Można było wiele usłyszeć o historii Stowarzyszenia Inżynierów, dziejach kopalni i jej aktualnych problemach.

Miło było zauważyć, że w naszym mieście jest tylu wynalazców i racjonalizatorów, o czym mogli przekonać się również dziennikarze z prasy górniczej.

(HiA)

Jubileusz

WCT
WORLD COMPUTER TRAVEL
BILETY LOTNICZE
Rezerwacja i sprzedaż
HOTEL „KONIN”, Al. 1 MAJA 13,
pok. 204, tel. 42-56-45

szym dzieciom przed blokiem. Są zdenerwowani, gdy biegają one po trawie, bawią się w piasku, jeżdżą na rowerkach, grają w piłkę nożną, lub też siatkówkę nad trzepakiem. Wyganiają wszystkie na OSiR, nawet te maluchy cztero-, pięcioletnie. Nie rozumieją, że rodzice chcieliby swoje dzieci mieć na oku. Co więcej, wydano pozwolenie na uprawianie ogródka działkowego przy jednym z bloków, nawieziono nawet ziemię z jakimś śmieciem. Zaprzesta-

no tego dopiero na dorazną interwencję mieszkańców. (dwa telefony).

Dlaczego przestaliście pisać o telefonizacji rejonu i pracach związanych ze światłowodem? Czyżby prace w tym kierunku nie szły do przodu?

Sprostowanie.

W poprzednim numerze „ET”, chochlik drukarski zjadł literkę T, przy nazwisku państwa Stawickich. Bardzo przepraszamy za tę pomyłkę wszystkich zainteresowanych.

Zmiany kadrowe

W przedsiębiorstwach i instytucjach co pewien czas następuje wymiana szefów. Dziś przybliżymy krótko zmiany personalne jakie zaszły ostatnio w trzech turkowskich placówkach.

PSS „Społem” - 28 marca odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Nadzorczej, na którym złożony został wniosek o odwołanie dotychczasowego prezesa. W tajnym głosowaniu wniosek został zaakceptowany, po czym również w sposób tajny, wybrano nowego szefa spółdzielni (12 głosów do 1). Został nim Marian Dybus, dotychczasowy wiceprezes, radny i członek Zarządu Miasta, zatrudniony w PSS „Społem” od 1986 roku.

Zespół Opieki Zdrowotnej - W związku ze złożeniem dymisji przez dotychczasowego dyrektora, Lekarz Wojewódzki pod koniec maja mianował na to stanowisko dr jako p.o. Ryszarda Ożyńskiego, który dotąd był ordynatorem na oddziale zakaźnym.

ZPJ Miranda - 11 czerwca odbyła się ostatnia część konkursu na dyrektora przedsiębiorstwa. Spośród czterech kandydatów stawiło się dwóch, konkurs wygrał dotychczasowy przewodniczący Rady Pracowniczej Paweł Gawron. (a)

UNIEJÓW

Uroczyste dni

W Zielone Świątki, po raz pierwszy w historii miasta, obchodzone były Dni Uniejowa. Inicjator święta - Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa - postanowił każdego roku organizować podobny festyn.

Inauguracja rozpoczęła się 6 czerwca otwarciem siedziby TPU w „Zamku”. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali najstarsi członkowie Towarzystwa - Jadwiga Kwaszewska i Waclaw

Szymański. Następnie uczestnicy obejrzeli kolekcję zdjęć ze zbiorów m.in.: Jadwigi i Waclawa Szymańskich, Aleksandry i Eliasza Sobierajów, Zuzanny Śwital, MGOK i UGiM, przedstawiających „Uniejów w fotografii”. Otwarto również wystawę obrazów podarowanych Towarzystwu przez artystów odwiedzających w minionych latach miasto.

Dla przybyłych gości wyłożono kronikę TPU, do której wpisał się nowo mianowany biskup włocławski ks. Bronisław Dembowski.

W pierwszym dniu uroczystości zaplanowano dla uczestników pokaz sztucznych ogni i zabawę taneczną. W kolejnym dniu, 7 czerwca mieszkańcy zgromadzili się na łące przy rzece, skąd startowały samoloty. Szczególnie dzieci były chętne do udziału w lotach nad miastem. Nie mało atrakcji dostarczyły prezentowane skoki spadochronowe.

W niedzielę, w sali miejskiego kina odbyły się występy artystów z Estrady Łódzkiej, pt. „Asy z naszej klasy”.

Starsi mieszkańcy mogli obejrzeć wystawę malarstwa znanego w Polsce i za granicą artysty plastyka Zbigniewa Marianowskiego. Był to już 18 pokaz dorobku artystycznego malarza zorganizowany w Uniejowie.

W godzinach popołudniowych odbył się nad Wartą turniej piłki siatkowej. W rywalizujących ze sobą grupach byli mieszkańcy miasta i wsi. Najlepszą okazała się drużyna mieszkańców Dąbia. Zwycięzcy otrzymali puchar prezesa TPU.

Na zakończenie dnia przewidziano wspólną zabawę taneczną zorganizowaną przez OSP w Uniejowie.

W poniedziałek, na zakończenie obchodów wystąpiła Harcersko - Strażacka Orkiestra Dęta z Uniejowa.

W chwilę później goście opuścili miasto, a mieszkańcy powrócili do codziennych zajęć, by znów za rok powitać, drugie już, Dni Uniejowa.

BRUDZEW

O dobrym roku 1991, w którym Pgmina mogła dokonać wielu inwestycji, nadszedł czas nieco gorszy. Wójt Roch Kiciński narzeka na kłopoty finansowe, związane z dochodami pochodzącymi z podatków, które są mniejsze o blisko 1 miliard złotych od przewidywanych. Być może w drugiej połowie roku uda się to wszystko nieco uregulować. Mimo tego Urząd zamierza dokonać rozliczenia budowy wodociągów: Brzeźno-Olimpia, Janiszew, a także założenia nakładki asfaltowej na odcinku Brudzew-Tarnowa.

Ku końcowi mają się prace przy budowie świetlicy w Kwiatkowie, której otwarcie przewiduje się pod koniec lata.

Trzydziestu pięciu abonentów w roku ubiegłym i tyleż samo w bieżącym w gminie otrzymało telefoniczną łączność radiową. Dalsze prace mają na celu włączenie ich w ruch automatyczny z Kołem.

Janiszew od maja ma nowego soltysa. Został nim pan Kazimierz Kubiak, który pełni także funkcję przewodniczącego Rady Sołeckiej w gminie.

Od 30 czerwca rusza nowa linia autobusowa na trasie Kalinowa-Bogdałów - Krwony - Brudzew. W związku z tym w poszczególnych miejscowościach pobudowano zatoki autobusowe.

Brakuje finansów na wybudowanie nakładki asfaltowej na odcinku Koźmin-Sarbyce przez Kuźnice Janiszewską. Zarząd i Rada rozważają możliwość zaciągnięcia w banku kredytu inwestycyjnego.

W związku z pewnymi nieporozumieniami, Zarząd zamierza wprowadzić do swego statutu poprawkę mówiącą o tym, że na wykonanie inwestycji, której przewidywane koszty wyniosą powyżej 20 milionów, organizowany będzie przetarg, a nie jak do tej pory konkurs ofert. (m)

KAWĘCZYN

Za jeden miliard

Dawny ośrodek dworski, w którego skład wchodzi - stawy, rozpadający się dworek, las, stary park, łąki i grunty rolne (łącznie około 3,7 ha) - został sprzedany 30 kwietnia br. mieszkańcowi Turku za jeden miliard złotych. Poprzednim właścicielem była Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Skarżynie. Ziemię orną, wchodzącą w skład tej nieruchomości, pozostałą własnością SKR. Kupujący oświadczył, że powyższą nieruchomość kupuje na cele rolnicze, a w przyszłości planuje część terenów przeznaczyć na rekreację. (h)

Premiera

Przy Miejsko - Gminnym Ośrodku Kultury w Uniejowie działa koło teatralne prowadzone przez nauczycielkę ze Szkoły Podstawowej - Anielę Urbaniak.

Z okazji Dnia Matki młody, 20-osobowy zespół aktorski wystawił bań sceniczną, pt. „O straszliwym smoku, dzielnym szewczyku, prześlizniętej królowie i królu Gwoździku” Marii

Kownackiej. O stronę muzyczną premierowego przedstawienia zadbała Agnieszka Urbaniak - nauczycielka muzyki.

Symboliczny dochód, uzyskany ze sprzedaży biletów, przeznaczono dla Samorządu Uczniowskiego, Zarządu Miejsko - Gminnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci i MGOK.

Obchody Międzynarodowego Dnia Dziecka uświetnił pierwszy publiczny występ młodzieżowego zespołu muzycznego, prowadzonego przez studenta Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Kaliszu - Jakuba Pięgoty.

Młodzi muzycy wystąpili w składzie: Marcin Jaśkiewicz (gitara prowadząca), Sylwester Wawrzyniak (gitara basowa), Jakub Pięgot (gitara rytmiczna i instrument klawiszowy), Marcin Rosiak (perkusja), Krzysztof Pietrzak (śpiew).

Dzieci w Uniejowie atrakcyjnie spędziły ten dzień: dokonały wyboru małej i dużej miss, brały udział w zawodach „Na wesolo”, a następnie uczestniczyły w korowodzie przebiegającym. Na zakończenie pani Jolanta Figurska wręczyła dzieciom słodczyce ufundowane przez MGOPS. MJ

GMINA TUREK

Wodne porozumienie

Miasto Turek zawarło z gminą Turek porozumienie w sprawie partycypacji w kosztach eksploatacji i konserwacji ujęć wody w Dzierżąźnie, Stodkowie oraz Kaczkach Średnich. Ujęcia te są położone na terenie gminy, ale zaopatrują w wodę również miasto. Na przykład ujęcie wody w Stodkowie zaopatruje w wodę przylączka na ul. Konińskiej, ul. Krótkiej ogródki działkowe. Z kolei ujęcie wody Dzierżązna zaopatruje w wodę Osiedle Górnicze, ogródki działkowe i zakłady przemysłowe przy ul. Górniczej. Natomiast woda z Kaczek Średnich kierowana jest w rejon osiedli Zapalczanego, Dobrskiego i Wyzwolenia. (a)

PRENUMERATA
Przypominamy, że do 25 czerwca można składać zamówienia na prenumeratę „Echa Turku” u doręczyciela pocztowego.

DOBRA

600-lecie miasta

Spółeczny Komitet Obchodów 600-lecia Miasta Dobra.

Corocznie w czerwcu organizowane będą Dni Dobrej, a w jej ramach szereg imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. W roku bieżącym przypadły one na: 19-21 czerwca. Program imprez wygląda następująco:

Piątek, 19 czerwca:
godzina 20.00. - capstrzyk strażacki (ulice miasta)
godzina 20.45. - ognisko (park za Domem Kultury)

godzina 21.00. - dyskoteka (Dom Kultury)

Sobota, 20 czerwca:
godzina 14.00. - masowe biegi uliczne (ulice miasta)
godzina 16.00. - występy zespołów ludowych (estrada Szkoły Podstawowej)
godzina 18.00. - zabawa taneczna (wyspa w parku miejskim)

Niedziela, 21 czerwca:
godzina 10.00. - pokaz sprawności sekcji bojowej OSP Dobra
godzina 12.00. - odsłonięcie głazu z tablicą upamiętniającą 600-lecie
godzina 14.00. - festyn rekreacyjny (stadion sportowy)
godzina 18.00. - dyskoteka (wyspa w parku miejskim)

W dniach 12-14 czerwca. Dobra będzie miejscem pleneru malarskiego, w którym wezmą udział artyści amatorzy z naszego województwa. Poplenerową wystawę oglądać będzie można do września w Domu Kultury. (ART)

Rozmowy z SB (1)

— ze str. 1

— Czy SB miała wspólne teczki z MO?

— Nie. Oni mieli swoich ludzi, podobnie grupa PG (Przestępstw Gospodarczych).

— Wynika z tego, że prawdziwi współpracownicy SB, to ci, których akta znajdują się w teczkach TW.

— To nie jest takie jednoznaczne. Czasami ci, którzy mieli teczkę KO czy inni, również dostarczali istotnych informacji. Niektóre rzeczy nie były odnotowywane w aktach.

— Czy współpracownicy mieli zapewnioną anonimowość?

— Teoretycznie mieć powinni. Ale w rzeczywistości do teczki miał dostęp również szef Służby, a poza tym podstawowe dane o współpracownikach szły do Konina i Warszawy.

— Jak wyglądało oświadczenie o współpracy?

— To była raczej dowolna formułka, która musiała zawierać tylko pewne stałe fragmenty typu: „Ja niżej podpisany zobowiązuję się do współpracy z oficerem Służby Bezpieczeństwa i informowania go w zakresie...”, po czym pisało się coś takiego: „W celu zapewnienia tajemnicy współpracy będę używał pseudonimu...” Ale i tu były wyjątki. Niektórzy informatorzy nie byli zmuszani do podpisania takiej deklaracji. Było to zbyt stresujące, a chodziło przecież nie tyle o podpis, co o informacje.

— Jak wyglądał przekrój społeczny i zawodowy współpracowników?

— W każdym środowisku byli nasi ludzie. Nie było sposobu, aby ktoś odmówił, gdy nam bardzo zależało. Wszystko było kwestią czasu i środków nacisku.

— Ma Pan na myśli nacisk fizyczny?

— Nie. Było mnóstwo innych sposobów oddziaływania.

— A jaki był najczęściej stosowany?

— Paszporty. Wtedy otrzymanie

paszportu

wiązało się

z wieloma prob-

lemami. My mo-

gliśmy pomóc.

I pomagaliśmy.

Ale prosiliśmy

o wzajemność.

A o pasz-

port ubiegali się

wszyscy. Na przy-

kład szczególnie

zależało na tym kie-

rowcom TIR, którymi interesowała

się „dwójka”.

— Kto jeszcze?

— Wszyscy. Robotnicy, rolnicy,

lekarze, nauczyciele.

— A księża?

— Księża to oddzielny rozdział.

„Czwórka” zajmująca się inwigilacją

kleru miała najwięcej roboty. Około

90% księży z naszego rejonu miało

złożone teczki. Wystarczyło, że ofi-

cer SB przekroczył próg plebanii

i wszczął rozmowę z duchownym,

a już robił z tego raport w formie KO.

— Co konkretnie zawierały teczki

TW, KO i inne?

— Przede wszystkim dane perso-

nalne, zdjęcia, oświadczenia, rapor-

ty, notatki służbowe.

— Pytanie zasadnicze: gdzie one

teraz są?

— Tak jak wspomniałem, najważ-

niejsze dane przekazywane były do

centrali. A reszta? Wszystko było gromadzone w szafach na pierwszym piętrze naszej komendy. Gdy przyszedłem do Służby wiele starych materiałów oddałem do przemialu. W Koninie była taka specjalna maszyna do niszczenia tajnych dokumentów. W ostatnich latach istnienia SB coraz więcej materiałów przeznaczano do zniszczenia.

— Czy ktoś kontrolował ten proces?

— Za teczki odpowiadali funkcjonariusze, którzy mogli dość dowolnie

decydować o tym co zachować, a co zniszczyć.

— Czy mogli coś zachować dla siebie?

— Jak najbardziej. Ja na przykład czasami żałuję, że nie zabrałem ze sobą tej makulatury. Myślę, że moi niektórzy koledzy mogli postąpić inaczej.

— Na koniec tej pierwszej części naszej rozmowy chciałbym poprosić Pana, jako bądź co bądź fachowca, o wypowiedź na temat sprawy ujawniania zawartości teczek byleż Służby Bezpieczeństwa.

— Uważam, że jest to wielki niewypał. Uważam tak, gdyż po prostu znam ich zawartość, sam je współtworzyłem. I dziś mogę powiedzieć, że odbywało się to w warunkach wielkiego poczucia bezsensu tej pracy. Domniemane raporty współpracowników były często tworem wyobraźni funkcjonariuszy, którzy chcieli się wykazać. Nawet sama

osoba informatora mogła być fikcyjna. A już na naszym lokalnym szczeblu rozszyfrowywanie prawdziwych czy domniemanych agentów SB jest czystą paranoją. Jeśli kogoś za coś ścigać, to za konkretne donosy, które komuś wyrządziły niezasłużoną krzywdę, a nie ujawniać, kto miał teczkę, bo teczkę miał prawie każdy, i wtedy dopiero okaże się, że świętych nie ma. A swoją drogą, to czasami myślę, że znów inicjatywa wróciła w ręce służb specjalnych. Jeśli byli funkcjonariusze SB zechcą podzielić się szczegółowo swoją wiedzą, chociażby z prasą, to mogą być jatki. A przecież my już nic nie mamy do stracenia. Nam na władzy nie zależy. Kto wie, czy nie będziemy świadkami pośmiertnej zemsty UB i SB. (cdn)

Teczki

W kolejce po zasiłek

Każdego dnia setki osób, setki problemów przewija się przez pokoje Rejonowego Biura Pracy w Turku.

Obecnie zarejestrowanych jest około 8 tys. bezrobotnych. Są wśród nich kobiety i mężczyźni, ludzie z wieloletnim stażem pracy i tacy, którzy nigdy nie mieli z nią styczności, starzy i młodzi.

Stoją w kolejkach, przechodzą z pokoju do pokoju.

Jedni szukają pracy, inni pragną otrzymać pieniądze i uciec stąd jak najszybciej.

Wszyscy uprawnieni otrzymują taką samą, skromną kwotę, tj. ok. 880 tys. zł (zasiłek stanowi bowiem 36% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, z poprzedniego kwartału, tj. 2.459 tys. zł). A są przecież wśród bezrobotnych ludzie młodzi, wracający dopiero w życie, jak również osoby starsze, których od zasłużonej emerytury dzieli zaledwie kilka lat. Istnieje także zróżnicowanie pod względem wykształcenia. Mimo to dla wszystkich przewidziana jest jedna kwota. Ale czy równo znaczy sprawiedliwie?!

Spośród zarejestrowanych ponad 2 tys. osób nie otrzymuje nic. Należą do nich przede wszystkim ludzie z wieloletnią przerwą w pracy, bądź osoby, które po ukończeniu szkoły średniej nie podjęły żadnej pracy, a rozpoczęły dalszą naukę na studiach wyższych, zaocznych.

Mimo to odwiedzają Biuro, pytają o pracę, szukają wyjścia...: Do Biura przychodzi kobieta w średnim wieku. Nie była zatrudniona nigdzie przez ponad 15 lat. Teraz na skutek sytuacji rodzinnej pozostała praktycznie bez środków do życia. Wychowuje samotnie dzieci.

W myśl przepisów nie przysługuje jej zasiłek. Zostaje wpisana na listę poszukujących prac. Do chwili jej otrzymania może liczyć jedynie na wsparcie ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej. Ze strony Biura Pracy może spodziewać się skierowania do prac interwencyjnych. Wówczas, po przeprowadzonych 180 dniach, otrzyma zasiłek.

Nikt jednak nie jest w stanie określić, kiedy skierowanie takie otrzyma. Chętnych do pracy jest przecież wielu.

Nie brak również chętnych do udziału w kursach, osób gotowych przekwalifikować się. Należą do nich szczególnie absolwenci liceum. Ale zgłaszają się także osoby pragnące poszerzyć swoje uprawnienia i kwalifikacje. Dla prawie 100 osób Biuro Pracy zorganizowało w tym roku 5 szkoleń: dla spawaczy gazowych, elektrycznych, dla krawcowych, kursy komputerowe i księgowości.

W ostatnim czasie zyskują na popularności prace interwencyjne. Około 15 zakładów pracy w Turku zorganizowało miejsca dla ponad 100

osób. Bezrobotnym pomagają również urzędy miejskie i gminne, jak np. w Świnicach Warckich (zatrudniono 11 osób), w Uniejowie (14), Dobrej (15), w Urzędzie Rejonowym w Turku (14). Ostatnie miejsca na liście zajmuje Urząd Miasta w Turku (2 osoby) i Urząd Gminy (1), a przecież w naszym mieście buduje się wcale niemało...

Bezrobotnych w Biurze Pracy jest codziennie wielu, problemów jeszcze więcej. Są ludzie poszukujący pracy właściwie każdej, by tylko mogli przeżyć. Pracownicy Biura znają ich już na pamięć, od progno mówią, że jest lub, co częściej się zdarza, niestety nie ma. Inni próbują sił we własnej firmie. Decydują się na pożyczki. I tu: jednym się udaje, nierzadko zatrudniają u siebie innych jeszcze bezrobotnych; inni popadają w długi, rezygnują.

Są jednak i tacy, którzy nawet nie próbują: Mężczyzna w średnim wieku, bez wykształcenia, z 9-letnim „stażem więziennym”. Nie odmawia skierowania do pracy. Na „dzień dobry” wspomina pracodawcy swoją przeszłość. Dzięki temu szybko powraca znów na zasiłek. Dla niego to korzystniejsze rozwiązanie. Nie ma domu, rodziny; 800 tys. i miesiąc wolnego, to idealna sytuacja.

Brak pracy, nędzne warunki życia nie we wszystkich potrafią zatrzeć dawne przyzwyczajenia. Dla wielu szokiem jest konieczność poszukiwania pracy, to raczej pracodawca powinien zabiegać o nich. Często też zapominają, kto w obecnej sytuacji ustala warunki: Do pokoju wchodzi

młody mężczyzna. Pracował już kilka lat jako murarz. Teraz został zwolniony, nie chce jednak być bezrobotnym. Poszukuje pracy. Ale nie pójdzie do prywatnego właściciela. Woli stracić zasiłek - mówi zdecydowanym głosem - niż przyjąć prywatną posadę. Nie odmówi na pewno pracy w zakładzie państwowym. Ale nigdy u prywatniarza: 12 godzin ciężkiej pracy, brak warunków socjalnych, a przede wszystkim nieodpowiednie traktowanie przez właściciela. To nie dla niego...

Wiele osób gotowych jest jednak przyjąć każdą pracę, za każde pieniądze. Nie brak jest rodzin, w których tylko jeden ze współmałżonków pracuje, lub któremu przysługuje zasiłek na utrzymaniu zaś ma kilkoro dzieci. Nie brak również osób samotnie wychowujących dzieci: Kobieta, wdowa, samotnie wychowująca troje małych dzieci. Po śmierci męża pozostała praktycznie bez środków do życia. Nie przysługuje jej zasiłek. Gotowa jest podjąć każdą pracę, nawet kwotę niższą od zasiłku...

Z każdym miesiącem przybywa bezrobotnych. Na przełomie maja i czerwca zgłosili się tegoroczni absolwenci szkół średnich, pod koniec wakacji dojdzie pewnie kilku studentów. Także prognozy na następne miesiące nie są optymistyczne: z początkiem lipca Miranda zwolni ponad 300 osób. Większość z nich skieruje zapewne swe kroki do Biura. Ale to jeszcze nie będą wszyscy

Andrzej Majcherek - 36 lat, żonaty, trzech synów. Pracownik KWB „Adamów”. W Samorządach zaczął działać od 1986 roku. Obecnie drugą kadencję pełni funkcję przewodniczącego Komitetu Mieszkańców. W 1990 odznaczony Odznaką Honorową Za Zasługi dla Województwa Konińskiego. Reprezentuje VI Okręg, obejmujący osiedla Muchlin I i II, ulicę Kaliską od strony ronda, Łąkową po stronie szpitala, Leśną i Poduchowne.

Gdy w 1986 roku wraz z sąsiadami sprowadziliśmy się do nowo wybudowanych domków na Osiedlu Muchlin II nie była do nich podłączona żadna sieć, ani prądu, ani wody, ani kanalizacji. Wpłynęło to na samorzutne stworzenie czegoś na wzór Komitetu Mieszkańców. Było to jeszcze raczej nieformalne. Zaczęliśmy dosłownie walczyć, by w naszych domach można było normalnie żyć. Chodziliśmy do ówczesnego naczelnika, przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej.

Muchlin

wej. Niestety, nic nie pomogło. W końcu interweniowaliśmy listownie u wojewody i w Ministerstwie. Po długich oczekiwaniach, podłączono nas wreszcie do wszystkich sieci, do których powinniśmy być przyłączeni dużo, dużo wcześniej.

W 1988, gdy odbyły się pierwsze wybory do oficjalnie już działającego Komitetu Osiedlowego, wybrany Zarząd liczył 7 członków, a ja zostałem przewodniczącym.

Dwa lata później, w następnych wyborach z powodu niskiej frekwencji wybrano do Zarządu, prócz mnie, tylko panów: Mieczysława Dytwacha i Jerzego Semrau.

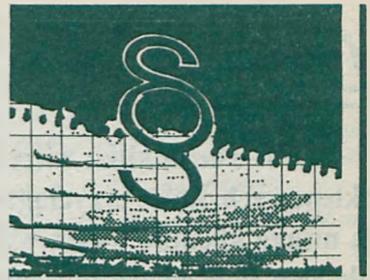
Osiedle Muchlin II jest dość nietypowe jak na warunki naszego miasta, gdyż składa się głównie z domków jednorodzinnych i posesji indywidualnych. Nie ma także zbyt dużych zakładów przemysłowych.

Do tej pory prace Komitetu Mieszkańców skupiały się głównie na wywalczeniu normalnej infrastruktury na naszym terenie. Warto zwrócić także uwagę na fakt, iż jeszcze dwa lata temu aktywność społeczna była raczej niewielka. Obecnie można powiedzieć, że nasza społeczność jest już zintegrowana i wszelkie decyzje i działania wykonujemy wspólnie. Przykładem może być choćby budowa ulic na Osiedlu Muchlin II. Jeszcze przed rozpoczęciem prac było wiadomo, że pieniędzy nie wystarczy na położenie nawierzchni. Z tego powodu każdy dobrowolnie wpłacił na ten cel od 300 do 350 tysięcy. Dolarzyliśmy także pewną sumę z konta Komitetu. Niestety i to nie wystarczyło. Wtedy wiceburmistrz Lucjan Rembowski przeznaczył na budowę ulic dalsze 35 milionów. Obecnie trójka jest już zakładana na Zgodnej i Milej.

Interweniowaliśmy w Zarządzie Miasta w sprawie ograniczenia szybkości dla samochodów na Osiedlu w obawie o nasze dzieci. Niestety poinformowano nas, że ich zdaniem stan oznakowania na Osiedlu jest wystarczający. Tak więc wyścigi samochodów na wąskich, małych uliczkach nadal mogą się odbywać, tak jak dawniej.

Zdaniem mieszkańców naszego Osiedla, działania wybranych przez nas radnych nie zawsze zmierzają w takim kierunku, jaki byśmy sobie tego życzyli.

Już na koniec, chciałbym powiedzieć, że praca przewodniczącego Komitetu Osiedlowego jest raczej dla emeryta lub rencisty, ludzi, którzy posiadają dużo czasu. Otrzymuję często zaproszenia na sesję Rady Miejskiej, jednak nie mogę w niej uczestniczyć, gdyż w tych godzinach, których się ona odbywa, ja po prostu pracuję. Mam także trudności w załatwianiu spraw w Urzędach, gdyż pracują one od 7.00. do 15.00, a w tym czasie muszę być w dyspozycji swego pracodawcy. (m)

Tak do niedawna przyjęło się nazywać centrum. A przecież rynek, to wizytówka miasta!

Jaką ma Turek?

Sklepy, w środku fontanna, a wokół niej turkowskie kwiaty, grupa pijanych mężczyzn. Przybyli tu wraz z otwarciem nocnych sklepów. Ławki, zieleni, miarowy dźwięk tryskającej wody przyciągnęły ich na stałe. Odtąd pełnią tu wartę dniem i nocą. Czasami tylko opuszczają swoje ławeczki, by zasilić kolejkę po zasilek lub rentę.

Melina pod gwiazdami

Potem biegną szybko po połówkę „jagodowej” i dalej „hulaj dusza”. Kiedy osiągną błogi stan, wszczynają między sobą kłótnie, nierzadko dochodzi do bijatyk.

Zaniepokojeni mieszkańcy rynku dzwonią więc na komendę, zdenerwowani, skarżą się, że spać nie mogą, że krzyki, wyzwiska... Nie chcą się jednak ujawnić. Kiedy przyjeżdża policja, właśnie ustają, a wszyscy zgodnie śpią na swoich miejscach. Nie ma osoby, która wskazałaby, kto zakłócał spokój. Patrol odchodzi... i koło toczy się dalej. Nie sposób jest więc utrzymać porządek i spokój w rynku. Nie dają efektu częste interwencje policji, wzmożony nadzór, konieczna jest pomoc mieszkańców tego rejonu. Sporadycznie kilka osób przewożonych jest do izby wytrzeźwień, do Konina. A może należałoby wywieźć ich wszystkich?! Tak oto, bez nadziei na zmianę, nasz rynek zamienia się w wielką melinę.

Czy jest w Turku więcej podobnych miejsc? Po odpowiedź zwróciliśmy się do przedstawicieli policji. Zdaniem komisarza Mejera, nasze miasto bogate jest w meliny. Choć obecnie są to jedynie miejsca, gdzie pije się środki chemiczne - trudno owe trunki nazywać alkoholem. Zmalał znacznie problem nielegalnej sprzedaży alkoholu, kiedy można kupić go w sklepie. Wciąż jednak natrafia się na ślad domowego produkowania bimbru, na własny użytek lub do celów handlowych. Alkoholu więc nikomu nie brakuje, chętni szukają jedynie przytulnego miejsca.

Kto pije? Najczęściej dorośli. Choć równie często można spotkać w nocy powracającą z zabawy, pijaną młodzież. Nie występuje na szczęście ten problem w widoczny sposób wśród młodocianych, choć trudno powiedzieć, że nie istnieje.

Jak dotąd jedyną zatrzymaną grupą nieletnich chłopaków, będących w stanie nietrzeźwym, była banda Plamy. Kiedy lupem nocnej kradzieży pada, np. piwo, częstują się nim dla uczczenia dokonanego sprawnie włamania.

Mól lokalny

JN

Inni piszą o nas

Kiedyś, gdy w gazecie ukazał się artykuł z terenu naszego miasta lub okolicy, to wiedzieli o tym wszyscy. Dziś duża ilość pism oraz ich wysoka cena powoduje, że nie wszystko co o nas piszą inni udaje nam się zauważyć. Dlatego *Echo Turku* postanowiło zamieszczać regularny przegląd prasy, w którym odnotowane zostaną najważniejsze publikacje na tematy lokalne.

Młodzieżowa *Filipinka* (z 31 maja) na swych pierwszych stronach pisze o pewnej „ostrej panience”. Dziewczyna z charakterem. Kiedy po raz pierwszy zaśpiewała tę piosenkę i zatańczyła razem z chłopięcym baletem miała 11 lat. Jej kreacja była szokująca dla wielu pań redaktorek z redakcji dziecięcej TV. Czytając dalej dowiadujemy się, że Ania chodzi do siódmej klasy. Uczy się dobrze, ale nie słęczy nad lekcjami do przesady.

Ciekawska dziennikarka nie pominie również spraw sercowych: Chłopcy w życiu Ani: Ja wiem tylko o korespondencyjnych wielbicielach. To są nieetyczne dosyć listy, powiedzmy miłotnie pochodzą od młodych ludzi. Chłopcy przysyłają swoje zdjęcia i pisać, że chcą by porozmawiać, ale

w „poważnych zamiarach”. Wyczuwają chyba, że Ania to dziewczyna, która wie czego chce.

Zaciekawieni kim jest ta tajemnicza Ania pod koniec artykułu napotykaemy na jej rysopis: „Jak przystało na „ostrą paniencę” najlepiej czuje się w dżinsach i czapce z daszkiem tyłem do przodu.

Tym, którzy jeszcze nie domyśliли się o kogo chodzi, ujawniamy pełne dane bohaterki artykułu *Filipinki*. Jest nią Ania Stawieraj, lat 14, uczennica Szkoły nr 2 w Turku, z którą nasze *Echo* przeprowadziło już w lutym obszerny wywiad.

Co jeszcze o nas piszą. Oczywiście o Trojanie i burmistrzu. Nie ma już chyba gazety w naszym regionie, która by nie zajęła się tym tematem. Tym razem zrobiła to *Gazeta Poznańska*, która stara się podać dodatkowe rewelacje: Jadwiga Trojan myśli nawet o sprzedaży całego obiektu. Oferty złożyła w Hamburgu i Poznaniu. I dalej: O całej sprawie wiele już się plotkuje, niektórzy widzą w niej elementy politycznych rozgrywek. Z artykułu można również dowiedzieć się, że wielu jednak oczekuje większej tolerancji od przedstawicieli lokalnej władzy.

Kwintesencją publikacji jest jej tytuł: *Trojan kością w gardle burmistrza Turku*.

Stanem szkolnictwa w naszym mieście zainteresował się *Przegląd Koniński* (z 7 czerwca), który tłustym drukiem obwieszcza: *Żadne miasto w województwie nie ma tak trudnych warunków do nauczania w szkołach podstawowych jak Turek. Cztery istniejące placówki, to zdecydowanie za mało i nie dziwne, że trzeszczą w szwach, a młodzież pobiera naukę na kilka zmian. Pismo zastanawia się co będzie, gdy już szkoła powstanie. Już dziś wiadomo, że nauczanie w tak dużym obiekcie 573 uczniów (tyle zaplanowano) jest fikcją. Szkoła będzie musiała przyjąć dzieci jeszcze raz tyle.*

Tytuł artykułu: *Uczniom potrzebna „piątka”* nasuwa myśl, że komuś tu należałoby postawić „pałę”.

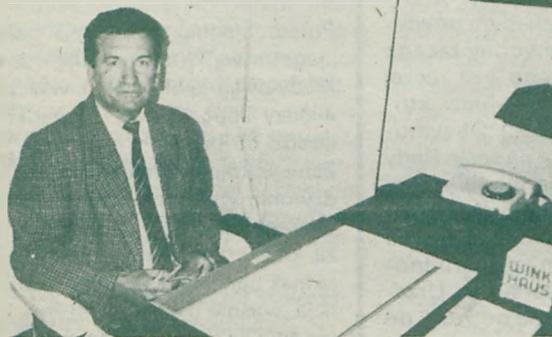
Ten pierwszy przegląd prasy zakończymy fragmentem z własnego podwórka. Pismo naszych sąsiadów *Gazeta Kolska* (z 1 czerwca) opisuje wrażenia dziennikarzy z pobytu w redakcji *Echa Turku*: *Zaskoczyło nas bogate wyposażenie - komputery, drukarka, telefax, itd. Z pewną taką nieśmiałością stwierdzamy, że kole-dzy z Koła chyba trochę przesadzili z tym „bogatym wyposażeniem”. W każdym razie dziękujemy za dobre słowo.*

Dobra

Jest w Turku kilka witryn sklepowych, które przyciągają uwagę klientów swym wyglądem. I nie chodzi tu wcale o towar oferowany przez sprzedawcę, ale o sam wygląd okien i szyb wystawowych. Wielu się zastanawia, skąd właściciel sprowadził takie drzwi i okna. Niewielu wie, że są one produkowane w Chrapczewie pod Dobrą.

Firma

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Linda” jest własnością

Dyrektor Zdzisław Krześciński

dr inż. Michała Leszczyńskiego z Łodzi, który już w połowie lat 80 miał w Chociszewie pod Łodzią swój prywatny zakład przetwórstwa tworzyw sztucznych. W roku 1989 firma poszukiwała pomieszczeń do uruchomienia nowej produkcji. Wybór padł na Chrapczew w gminie Dobra. Znajdowały się tu hale jakich w Polsce budowano wiele: miała tu być hodowla bydła lub świń, ale nigdy żadne zwierzę nie zostało tu wyhodowane. W końcu teren (łącznie 1,5 ha,

w tym 2.700 m kw. pow. budynków) zakupiła „Linda”. Remonty i adaptacja obiektu pochłonęły kilka miesięcy. Obecnie firma funkcjonuje zgodnie ze wszystkimi przepisami higieny i bezpieczeństwa pracy, a do pełnego

szczęścia brakuje tylko dwóch rzeczy: normalnych połączeń telefonicznych i drogowych.

Jak twierdzi dyrektor Ryszard Karczewski - odpowiedzialny w „Lindzie” za kontakty z zagranicą i sprawy marketingu - w najbliższych miesiącach firma ulegnie dalszej rozbudowie. W tej chwili zatrudnionych jest tu 36 osób, a wkrótce może pracować drugie tyle. Prawie wszyscy pracownicy pochodzą z terenu gminy Dobra.

Poprawiło to statystykę bezrobocia, a i dochody w tych trzydziestu kilku rodzinach również wzrosły. Przeciętne zarobki w „Lindzie” przewyższają średnią krajową.

Produkcja

Cykl produkcyjny wykonujący dwa ciągi technologiczne do okien

i do drzwi. Wkrótce produkowane będą również termoizolacyjne szyby zespolone. Tymczasem sprowadzane są one z Niemiec, skąd pochodzą wszystkie tworzywa potrzebne do produkcji. Okna i drzwi montowane są na konkretne zamówienie, ale ponadto zakład prowadzi produkcję okien typowych, które są składowane na miejscu lub rozwożone do przedstawicielstw firmy w wielu miastach Polski.

Oddzielnie produkowane są rolety ze-

wnętrzne, w tym także specjalne rolety antywłamaniowe ze wzmocnieniem stalowym w środku. Firma planuje również wykonywanie stolarki okiennej, budowlanej. Tymczasem na brak zamówień nikt nie narzeka.

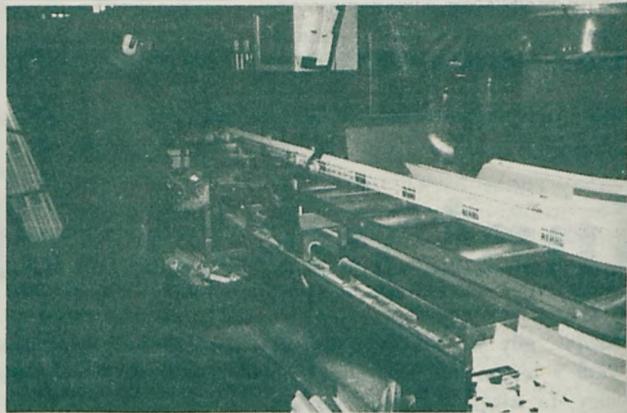
Okna na świat

W Turku montowano ostatnio te okna w sklepach PiK, pana Jesiolowskiego, pani Rabczewskiej, banku PKO. Miesięczny obrót wynosi ok. 1,5 mld zł.

Okna

Główną zaletą wyrabianych tu tworzyw jest ich wysoka jakość. Dewizą firmy jest hasło: „Bywają okna tańsze, ale nie ma lepszych”. Ceny rzeczywiście nie są niskie, przewyższają o około dwa razy cenę okien zwykłych. Jednak następną dewizą firmy: „Jedno okno na całe życie” - równoważy niejako ten bilans. A już zupełnie zmienia go na korzyść „Lindy” szeroki wachlarz jakościowych hitów wytwarzanych tu okien.

Plastyczne okna nie wymagają malowania, ich konserwacja polega na zwykłym przetrześciu ram wilgotną ścierką. Okna są szczelne, powstrzymują napływ kurzu, hałasu, zimna. Są bezpieczne, wygodne oraz zdrowe, gdyż nie są nasycone tyłoma chemikaliami, których wymagają okna drewniane. Drzwi i okna mogą być wyposażone w specjalne kuloodporne i antywłamaniowe szyby. Firma zajmuje się również montażem i serwisem swoich wyrobów, a na ich trwałość udziela dziesięcioletniej

Taśma produkcyjna

Dyrektor

Pan Zdzisław Krześciński przez długie lata był dyrektorem w spółdzielniach „Sintur” i „Turkowianka”. To właśnie on skierował uwagę właściciela firmy na nie wykorzystane hale w Chrapczewie. Od początku uruchomienia zakładu kieruje pracą załogi oraz nadzoruje dalszą rozbudowę przedsiębiorstwa.

Czy firma zamierza podjąć współpracę z samorządem gminy?

— Chętnie pomogliśmy przy budowie drogi do Chrapczewa lub innych ważnych, również dla nas, inwestycjach, ale inicjatywa należy do gospodarza terenu, czyli władz lokalnych. Był Pan szefem spółdzielni, teraz jest Pan dyrektorem w prywatnym zakładzie. Gdzie lepiej?

— W spółdzielniach praca dyrektora ma nieco inny charakter. Występuje tam wiele złożonych zjawisk. Tutaj sytuacja jest prostsza. Wskazówki właściciela oraz właściwy rachunek ekonomiczny, to podstawa do zarządzania przedsiębiorstwem.

Kto oprócz Pana pracuje poza halą produkcyjną?

— Nielatwo mi jest odpowiedzieć na to pytanie. Po prostu kilka osób wykonuje prace biurowe, ale jednocześnie nadzoruje produkcję. Wszystkie stanowiska pracy w zakładzie mają przewidziany zakres czynności. Te najbardziej proste wykonują maszyny. Nie ma u nas zbędnych etatów.

Andrzej Piasecki

Dobra poza miastem

Wiele osób wjeżdżających do Dobrej od strony Kowali Pańskich, dziwią znajdujące się kilkadziesiąt metrów od rynku, na których widnieje napis Długa Wieś. Jest to jeden z absurdów jaki można w tym miasteczku napotkać. Długa Wieś jest tutaj wszechobecna, oplata miasto pierścieniem głęboko wciskając się w jego ulice. Dziwnym, ale prawdziwym jest fakt, że Dobra w swych granicach nie posiada szkoły, stacji wodociągów, stadionu miejskiego, wysypiska śmieci, targowiska, parku i kilku lokalnych firm. Przyczyną tego stanu są zmiany administracyjne poczynione w latach pięćdziesiątych. Wielu mieszkańców Długiej Wsi w dalszym ciągu posiada w dowodach osobistych wpisy meldunkowe świadczące, że są mieszkańcami miasta. (nawet jeszcze z lat

70-tych). Zdarzają się rodziny, które pomimo że mieszkają w jednym domu, zameldowane są w różnych miejscowościach. Pan Z. od urodzenia mieszkał w Dobrej:

— O tym, że jestem mieszkańcem Długiej Wsi dowiedziałem się przy okazji ślubu. W chwili obecnej moja żona i dziecko zameldowani są na wsi, a ja po staremu (nie zmienialem dowodu) w mieście.

Mieszkańcy ulicy Kościuszki wręcz odmówili przemeldowania się. Kilkakrotnie sprawę próbowano rozwiązać, niestety poprzestano na etapie projektów. W roku ubiegłym Rada Samorządu w Mieście Dobra wystąpiła z wnioskiem o powrót do dawnych granic miasta, który to został przyjęty przez Radę Gminy i Miasta. Z pytaniem, czy istnieją realne szanse rozwiązania tej nietypowej sytuacji, zwracam się do zastępcy burmistrza, pana Piotra Schulza:

— Wstępne materiały, to znaczy mapy i projekty, zostały już przygotowane. Następnym krokiem be-

dzie zaakceptowanie projektu przez radnych oraz zebrania w sołectwach, których grunty ponownie włączone zostaną przez miasto. Największym problemem będą jednak koszty, których w tej chwili nikt nie jest w stanie obliczyć. Jeżeli przewyższą one możliwości finan-

sowe gminy zmuszeni będziemy projekt ten na jakiś czas odłożyć.

Znając kłopoty z jakimi się gmina boryka, kiedy brakuje dosłownie na wszystko, perspektywa uregulowania granic miasta oddala się w czasie i staje się w najbliższych latach mało realna.

Andrzej R. Tyczyno

Nowy wiceburmistrz

Piotr Schulz - 46 lat, żonaty, jedno dziecko. Wykształcenie wyższe rolnicze. Mieszkaniec Turku od 1974 roku. Przed objęciem urzędowania pracował w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolnej w Poznaniu na stanowisku starszego specjalisty (badanie gleb i doradztwo nawozowe).

W kwietniu br. podjął decyzję i wyraził zgodę na przyjęcie funkcji zastępcy burmistrza. Wybrany został jednogłośnie, w maju rozpoczął pracę. (h)

Rozmowa z Piotrem Garczyńskim, prezesem Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Turku.

— Niemal 20 lat, bo już od roku 1973, jest Pan na stanowisku kierowniczym w Mleczarni. Kierował Pan ludźmi w socjalizmie i teraz w demokracji, który czas był łaskawszy dla szefów?

— Zdecydowanie lepiej jest teraz i to z dwóch zasadniczych powodów: dziś decyduje rynek, a więc, na ile potrafi się zafunkcjonować na rynku, takie będą efekty. Trudno żyć bez artykułów spożywczych (mleka, serów, masła i tym podobnych), stąd problemy związane ze sprzedażą naszych artykułów, na tle innych są stosunkowo mniejsze. Dawniej mieliśmy do czynienia z interwencjami natury zasad socjalistycznego współżycia, otrzymywaliśmy dotacje z budżetu państwa, co przyczyniało się do stawiania nam skrajnych wymagań. W pewnym sensie było instrumentem działania, na przykład narzucania cen na produkowane przez nas artykuły (stąd dotacje).

— Rozpadają się duże zakłady przemysłowe, spółdzielnie łapią ostatni oddech, jaka jest kondycja mleczarstwa?

— Kondycja dobra, nawet lepsza niż się spodziewałem. Jest to wynikiem taktyki jaką prowadzimy. Zdobywamy surowiec za wszelką cenę, aby wykorzystać zdolności produkcyjne Spółdzielni. Zakładamy, że nawet koszty poniesione przy zakupie surowca po wyższych cenach są mniejsze, niż straty wynikające z nie wykorzystania posiadanych zdolności produkcyjnych. Konsekwencją tych działań jest również fakt, że nie było redukcji zatrudnienia. Nieliczne zwolnienia, które miały miejsce - to wynik racjonalizacji zatrudnienia w poszczególnych działach produkcyjnych. Systematycznie wzrastająca produkcja sera spowodowała wzrost zatrudnienia w serowni. Każdy wyprodukowany produkt ma znak firmowy. W tym miejscu należy podziękować Radzie Miejskiej, która na mój wniosek wyraziła zgodę na wykorzystanie nazwy miasta Turku na znaku firmowym Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej

— Jeżeli nastąpiłoby załamanie rynku mleczarskiego, względnie zmaleje popyt na produkty, czy może dojść do ograniczenia zatrudnienia?

— Za rok 1991 wartość produkcji sprzedanej stanowiła kwotę 106 miliardów złotych, za cztery miesiące tego roku 56 miliardów złotych. W porównaniu z czterema miesiącami poprzedniego roku nastąpił wzrost wartości sprzedanej o 210%. W tym porównaniu należy wziąć pod uwagę inflację, wzrost cen i również zwiększenie produkcji (na przykład o 400% zwiększono produkcję mleka w proszku). Te liczby nie wskazują na załamanie rynku mlecznego.

— Na jakie nowości produkcyjne może liczyć konsument?

— Na cały asortyment serów z dodatkami smakowymi, są to sery typu Royal - sery o walorach przeboju rynku. Ten doskonały ser zostanie zgłoszony na Targi Polagra i ubiegać się będzie o medal. Nasze sery konsumowane są jako niedojrzałe, wartości smakowe serów dojrzających są lepsze. Jednak sery dojrzale uważane są przez handlowców za nieświeże. Jesteśmy niemal jedynym i największym producentem tych serów, chociaż produkcja nie jest łatwa. Ekspansywnością, jakością i szerokim asortymentem wyparliśmy byłych konkurentów. Opanowaliśmy rynek krakowski, gdzie dawniej dominował Mielec. Jednak jest to uczciwa walka konkurencyjna. Będziemy również uczestnikami kon-

kursu pod hasłem „Najciekawszy wyrób handlowy roku”. Konkurs ten organizowany jest pod auspicjami Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

— Rolnicy skarżą się, że mleko od indywidualnych gospodarzy nie jest badane codziennie.

— Najwięcej kłopotów mamy z drobnymi dostawcami, a tacy dominują. Próby brane są dwa razy w miesiącu. Najkorzystniejsze dla rolników jest pierwsze badanie, podczas którego mleko uzyskało klasę I. Na bazie tych wyników przeprowadza się drugą próbę. Wyniki drugiego badania decydują o mleku w danym miesiącu. Jeżeli w drugim badaniu mleko nie zakwalifikowało się do klasy I czy II wstrzymany jest odbiór od producenta na okres 14 dni, tytułem sankcji (Zarządzenie Ministra Rolnictwa

Mleczne problemy

Piotr Garczyński

zdjęcie — Andrzej Piasecki

wa z 1991 roku). Przed drugim badaniem, każdy rolnik zostaje pisemnie poinformowany o nieprawidłowościach i poinstruowany, jak zlikwidować zainstalowane wady. Istnieje próba Whitesidea, która określa stan zdrowotny wymienia krowy, a ponadto próba na obecność substancji hamujących (antybiotyków, środków chemicznych). Rolnicy wiedzą, że dodany antybiotyk czyni mleko „doskonałym”. Stwierdzone nieprawidłowości są przyczyną natychmiastowego wstrzymania odbioru mleka na okres 14 dni.

— Jaka jest przyczyna tego, że mleko z klasą P - podstawowa, trafia do zbiorczka z mlekiem klasy I.

— Od marca 1991 roku pojęcie takiej klasy nie istnieje, gdyż nie przyjmuje się takiego mleka. Spółdzielnia zależy na dobrym gatunku mleka. Parametrów decydujących o gatunkach mleka jest wiele - gęstość, kwasowość, zawartość środków czystości. Płacimy za zawartość tłuszczu i cena mleka od tego zależy, lecz nadmiar tłuszczu nie jest dobry. W 1991 roku dopłacano do każdego kilograma masła, i tak dopłata do jednej tony masła wyniosła 8 milionów złotych. Od 1 stycznia 1993 roku, o cenie mleka będą decydować dwa parametry: zawartość tłuszczu i białka. Dziś cena litra mleka wynosi 1950 złotych. W dbałości o zdrowie konsumenta będzie kupowana za dobrą cenę każda ilość dobrego mleka.

— Dlaczego wozak nie jest już waszym pracownikiem?

— Od 1 kwietnia nastąpiła zmiana systemu formalnego umocowania wozaka. Wykonywał on pracę na rzecz Spółdzielni i nie był pracownikiem w rozumieniu Karty Pracy. Nowe rozwiązanie stawa dostawcą w formie strony, on zbiorowo decyduje o wielkości wynagrodzenia. Wnosi to pewne wątpliwości, ale jest to efekt nakładania się wejścia ustawy podatkowej na dokonane zmiany.

— Czy Spółdzielnia prowadzi socjalną działalność na rzecz pracowników?

— Owszem, tradycyjnie organizujemy takie imprezy jak Dzień Kobiet, choinkę dla dzieci. Mamy własną Przychodnię Zdrowia z lekarzem na naszym etacie i stomatologiem na etacie ZOZ. W tym

względnie należy odnotować ciągły brak porozumienia z ZOZ. Nie posiadamy własnej bazy wczasowej.

— Ile wynosi średnia miesięczna płaca pracowników, a ile szefów?

— Netto za 4 miesiące ok. 1 miliona 850 tysięcy, wraz z dopłatami na dni wolne, niedziele i święta. Szefów oczywiście więcej.

— Jakie problemy nękają dzisiejsze mleczarstwo?

— Włączyliśmy się w ruch tworzenia nowych struktur w mleczarstwie. Funkcjonuje Krajowe Porozumienie Spółdzielni Mleczarskich, którego geneza wywodzi się z Sannik, województwo łódzkie, i słynnego protestu maślanego w Warszawie. Zadaniem jest ochrona producentów mleka i mleczarstwa. I zjazd był organizacyjny, miał miejsce w Turku, uczestniczyli w nim przedstawiciele około 200 spółdzielni, którzy potwierdzili konieczność utworzenia takiej organizacji. W czasie zjazdu wybrano mnie wice prezesem Zarządu Krajowego. W dniach 5-6 czerwca odbędzie się w Warszawie Kongres Polskiego Mleczarstwa, z tego powodu 13 maja spotkaliśmy się z panem premierem Olszewskim i mieliśmy możliwość przedstawienia problemów i bolączek producentów mleka, funkcjonowania branży rynku rolnego, a także wskazania niezysowości wcześniej wydanych przepisów.

— Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska otworzyła sklep firmowy. Sądzą, że nie chodzi o zyski, lecz reklamę produkowanych wyrobów.

— Jeśli chodzi o sklep firmowy, to jest to nasz własny pawilon wybudowany w celu zaoferowania mieszkańcom naszego miasta bogatego asortymentu artykułów przez nas produkowanych. Zyski nie są tak istotne, ważniejsza jest sprzedaż świeżych artykułów mleczarskich i oddzielenie ich od śledzi, kielbasy, papierosów, skarpetek i waty, gdyż w tym właśnie polega kultura handlu. W planie mamy uruchomienie pawilonu handlowego ze sklepem i cocktail-barem. Poprzez własną sieć handlową, chcemy zmusić innych handlowców do obniżenia marż na nasze wyroby.

— Dziękując za rozmowę, życzymy, aby to się udało.

— Dziękuję.

Rozmawiała: Maria Nitecka

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Turku przechodziła wiele reorganizacji. Początki mleczarstwa w naszym mieście należy liczyć od około 1925 roku, kiedy to w byłym powiecie powstała Parowa Mleczarnia Udziałowa nazwana „Ziemianką”. Z kolei pierwsza Spółdzielnia Mleczarska powstała w 1936 roku. W okresie wojennym zakład przeniesiono do budynku przy ul. Kolska Szosa i pod czujnym okiem okupanta produkowano masło i twaróg.

Po wojnie Spółdzielnię reaktywowano, zwiększono sieć punktów skupu mleka i liczbę członków.

W roku 1951 majątek Spółdzielni został przekazany na rzecz Centralnego Przemysłu Mleczars-

kiego w Warszawie. I tak państwowym zakładem mleczarnia była do roku 1957, bo właśnie w czerwcu tego roku została ponownie utworzona Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska. Przychody w mleczarstwie były i są zależne w znacznym stopniu od rolnictwa, i stąd mleczarstwo tamtych lat przeżywa swoje wzloty i upadki.

Dużym wydarzeniem w czterdziestoletniej historii mleczarstwa w Turku było wybudowanie nowego zakładu produkcyjnego.

Wraz z nowym zakładem wzrosły zdolności i możliwości produkcyjne mleczarni. Duże przychody nowemu zakładowi daje eksport serów i mleka w proszku. W ostatnich latach upadają liczne spółdzielnie mleczarskie, a u nas nie zdarzyło się,

aby za mleko nie wypłacono pieniędzy. Istotne jest również, że mleczarnia nie jest obciążona kredytami w naszych bankach. Z myślą o modernizacji serowni zaciągnięto poprzez Bank Handlowy kredyt w Niemczech. W niedługim czasie napoje mleczne pojawiają się w folii, co na pewno ułatwi życie mieszkańcom.

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska ma pod swoją opieką Zespół Szkół Rolniczych w Kaczkach i Przedszkole Nr8.

Przedszkolaki są częstymi degustatorami masła, serów, kefirów.

Akceptacja tych artykułów przez nasze dzieci może nas tylko zachęcić do częstszych zakupów w sklepie firmowym OSM.

W dniach 29 - 31 maja w Turku gościli przedstawiciele Ruchu Przyjaciół Indian. Dzięki nim oraz organizatorom imprezy dzieci mogły wysłuchać wiele ciekawych informacji o życiu Indian i jeszcze więcej zobaczyć. Wszystkim pomysłodawcom i realizatorom tej wspaniałej zabawy serdecznie gratulujemy.

Andrzej Majcherek - 36 lat, żonaty, trzech synów. Pracownik KWB „Adamów”, w Samorządach zaczął działać od 1986 roku. Obecnie przez drugą kadencję pełni funkcję przewodniczącego Komitetu Mieszkańców. W 1990 odznaczony Odznaką Honorową Za Zasługi Dla Województwa Konińskiego. Reprezentuje VI Okręg, obejmujący osiedla Muchlin I i II, ulicę Kaliską od strony ronda, Łąkową po stronie szpitala, Leśną i Poduchowne.

Dziękujemy za festyn „Indianie Dzieciom”

Pragniemy poinformować wszystkie dzieci, które uczestniczyły w „Indianie Dzieciom”, że spotkanie z Indianami zawdzięczają pomocy finansowej, rzeczowej, a także pracy następujących instytucji, organizacji i osób prywatnych:

Zarząd Miasta Turku z panem Burmistrzem R. Rybackim, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Wojewódzkiego w Koninie z panem dyrektorem L. Stefaniakiem, Elektrownia „Adamów” w Turku, Nadleśnictwo Turek, pan Andrzej Kaluźny i NSZZ „Solidarność” Ziemia Turecka oraz komisje zakładowe „Solidarności”, dyrektorzy i nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli w Turku, redakcja „Echa Turku”, Komenda Rejonowa Policji w Turku, pan Marcin Klinkiewicz, firma PiK - Roman Kucza i Grzegorz Pawlak, WSS „Spolem” w Turku, pani Renata Czubak, pan Antoni Puzio, pani Jadwiga Trojan, pan Marek Skubiszewski, pani Bogumiła Błaszczak, Andrzej Paszak, pan Robert Łoń, państwo Tomaszakowie, pan Wojciech Stolarek, pan Jan Bu-

da, pan Tomaszak, Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego w Turku, pan Jerzy Wesolowski, Koło Filatelistów w Turku, SM „Tęczą”, Koło Przyjaciół Biblioteki w Turku, pan Sylwin Jafra, dyrektora OSiR, Związek Harcerstwa Polskiego w Turku, Zakład Poligraficzny w Korytkowie, pan Marian Dąbek Konin, Zarząd Wojewódzki Stowarzyszenia „PAX” w Koninie, pani Mieczysława Jaros, pan Grzegorz Matyjaszczyk Konin, Halina Nagler, Zakład Instalacji Elektrycznych w Koninie, Klub Sportowy „TUR”, Urząd Rejonowy w Turku, SANEPiD Turek, pan Arkadiusz Matusiak.

Drogie Dzieci, mamy nadzieję, że bawiliście się dobrze, pozwólcie więc, że w Waszym imieniu, złożymy najserdeczniejsze podziękowania wyżej wymienionym Dorosłym.

Organizatorzy: Polskie Stowarzyszenie Przyjaciół Indian oraz Miejski Dom Kultury, Muzeum Rzemiosła Tkackiego, Miejska Biblioteka Publiczna, Koło „PAX”, TKKF „Tęczą”, Polski Czerwony Krzyż i Kluby Krwiodawców w Turku.

Listy Do Echa MDK odpowiada „Licealistce”

Droga „Licealistko” (patrz ET nr 15). Chcieliśmy poinformować, że to nie Dom Kultury jest odpowiedzialny za Twój udział w spektaklu „Zielona afera etc.” Rozprowadzaniem biletów zajmował się bezpośrednio kierownik zespołu podczas rozmów z dyrekcjami szkół. Wówczas to zapadały decyzje terminów, godzin przedstawień, liczby widzów i odpłatności za spektakl. W rozmowach tych nie uczestniczył żaden przedstawiciel MDK. Ze swej strony nie wydaliśmy żadnego plakatu reklamującego w/w imprezę. Rolą MDK był natomiast wynajem sali. Umowa o wynajem

przez dłuższy czas nie była przez nas podpisywana ze względu na śmiesznie niską cenę proponowaną przez kierownictwo grupy aktorskiej. Argumentem o podpisanie była olbrzymia ilość rozprowadzonych biletów. 13 przedstawień - wszystkie szkoły chciały (sic!) iść. Nie można było odmówić. Przy odmowie podpisania umowy przedstawienia odbyłyby się w sali OSP, a do redakcji „Echa Turku” trafiłby list, w którym oburzona „Licealistka” pisze, jak to MDK nie pozwala młodzieży na kontakt ze spektaklem pod egidą Ministerstwa Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych i z tekstami J.K. Siwka i J.J. Należytego.

Po przedstawieniu gościem MDK był nauczyciel LO, który został dokładnie poinformowany o organizacji widowiska.

Taką samą informację otrzymałby każdy. Cóż, 60-metrowa droga z LO do MDK wiedzie pod górkę. Dla wielu jest to przeszkoda przekraczająca ich siły.

Pracownicy Miejskiego Domu Kultury

Od redakcji

Wydaje nam się, że list „Licealistki”, nie dotyczył pracowników MDK, którzy jak sami przyznają, tylko udostępniili salę, a imprezy nie organizowali. Ale polemiki nie podejmujemy, gdyż trudno dyskutować o gustach.

Zamiast myjni

Darek, Piotrek, Marcin oraz jeszcze jeden Darek nie są już uzależnieni od kieszonkowego. Zarabiają sami: praca przy myciu szyb samochodów na stacji paliw, to dla nich sposób na połączenie przyjemnego z pożytecznym. Przed południem uczą się w szkole, po południu pracują na stacji. Są mili, taktowni i biorą „co łaska”.

— Jaki był Wasz rekord finansowy?

— Jeden pan dał nam 30 tys. zł

— A ile wynosi przeciętna dzieńka?

Chłopcy odpowiadają, ale proszą o dyskrecję. Cóż, zgadzam się nie tylko ze względu na Urząd Skarbowy. Gdyby wypowiedź tę usłyszeli ich nauczyciele, kto wie czy nie staliby się konkurencją dla swoich uczniów.

A propos konkurencji, to jest ona

ostra. Wszystkie stacje w Turku są obstawione. Chociaż na niektórych obsługa przegania młodych pomocników. Ale na stacji paliw Zakładu Handlu przy ul. Kolska Szosa panowie: Jan Czyżo i Artur Szubert są dla chłopców życzliwi.

A klienci?

Jak to klienci. Niektórzy marudzą. Inni są zadowoleni. Jedni płacą, inni krzyczą. Najczęściej pozwalają na mycie właścicielom samochodów mniejszych (np. maluchów). Ci bogatsi robią to rzadziej, ale jeśli już skorzystają z usług ekipy, to są raczej szczerzy.

Młodzi przedsiębiorcy nie dają się wciągnąć w dłuższe wypowiedzi.

— Proszę napisać, aby nikt już nie zgłaszał się na stację do mycia samochodów, bo już nie ma miejsca.

Dopóki w Turku nie powstanie porządna myjnia, chłopcy ze stacji benzynowych będą monopolistami. (A)

Ekipa w akcji

zdjęcie — Andrzej Piasecki

POLITYKA

Pół żartem, pół serio

1919

Odbyły się tu pierwsze wybory. Jak na wolne i demokratyczne miały one dużą, bo aż 88 procentową frekwencję. Wynika z tego, że do urn poszli też analfabeci. Ale wtedy jeszcze wyników nie fałszowano, więc należy źródłom historycznym wierzyć. Nawiasem mówiąc, jest to rekord w tej kategorii. Nigdy już potem w prawdziwych wyborach nie było tak wysokiej frekwencji. Chciałoby się rzec: raz spróbowali i więcej nie chcieli.

1922

Po kolejnych wyborach, pierwszymi posłami z naszego miasta zostali przedstawiciele partii ludowych i narodowych. Większość z nich już do Turku nie powróciła. Choć niektórzy zostawili tu miłe pamiątki, tak jak np. wybrany dwukrotnie w latach trzydziestych Felicjan Sławoj-Składkowski - premier Polski. Był on niestety ostatnim premierem II Rzeczypospolitej. Prosty stąd wniosek, że jeśli premierem III RP zostanie turkowiecianin, to dla kraju może się to źle skończyć.

1918-39

Jeżeli prześledzić historię polityczną Turku w okresie międzywojennym, to widać doskonale, że lokalne władze zawsze trzymały z rządem. Najpierw burmistrzami i starostami byli tu narodowcy. Potem w latach 1927-28, gdy jeszcze wielu uważało, że Pilsudski to socjalista, w Turku fotele burmistrzów i ławy radnych zdominowali członkowie PPS. Wkrótce jednak po wojskowemu przywołano ich do porządku. Nowi szefowie założyli tu BBWR, potem OZN, a we władzach prym wiedli legioniści. Piękne tradycje...

1939-45

Według jedynej monografii miasta, historia Turku w latach okupacji to szczątkowa działalność AK w trastające wpływy organizacji postępowych (czytaj: PPR). Ostatnio okazało się, że jednym z najaktywniejszych wówczas członków AK był Niemiec - czemu inni stanowczo zaprzeczają. Kto ma rację - nie wiadomo. Faktem jest, że w 1945 r. w Turku władzę przejęła komuna. Na pocieszenie dodajmy, że nie tylko tutaj.

1945-48

Tak zwany czas „utrwalaczy”, czyli walczących o utrwalenie władzy ludowej. Czas ten najbardziej utrwalony został w formie dwóch monumentów. Jeden wisiał sobie na ścianie ratusza w postaci tablicy ku czci MO, UB, SB, ORMO (nie potrzebne skreślić, ale nie wszystko) do roku 1990. Nowy burmistrz usunął starą tablicę, ale glazu przy Komitecie nikt już nie zdołał ruszyć. O innych pamiątkach tego okresu nie da się już żartem opowiedzieć.

1948-56

Epoka klasycznego komunizmu. W Turku socjalista przestał być burmistrzem, a władzę przejęli ludzie o kwalifikacjach i poglądach wątpliwych. Trzy ósrodki władzy: Urząd Powiatowy przy ul. Kaliskiej, Urząd Bezpieczeństwa w rynku i Komitet PZPR przy ul. Kościuszki, strzegły interesów „ludu pracującego miast i wsi” (fragment Konstytucji PRL).

1956-79

Wybudowano tu tyle, że do dziś nie bardzo wiadomo, co z tym dobytkiem zrobić. Z rozpędu wysiedlono kilka wsi, a dalszych kilkadziesiąt skutecznie odwodniono. Powiat zelektryfikowano, ale na po-

rzadaną łączność telefoniczną już nie starczyło (nie wspominając o kolei szerokotorowej). Politycznie rządili tu kolejni sekretarze partii, a czarną robotę odwalali naczelnicy. Jedni i drudzy otrzymywali przy okazji wyborów 99% poparcia społecznego, ale wyżej niż powiat trafić im się nie udało. Z tego okresu pochodzą dwie wielkie batalie między Turkiem a Koninem o lokalizację huty aluminium i siedzibę władz wojewódzkich. Obie te wojny Turek przegrał, ale wątpliwym jest, żeby koninianom wyszło to na zdrowie. Jak głosi legenda, niektóre turkowiecianki w zemście za hutę, na zabawie z okazji otwarcia obiektu, zaraziły chłopców z Konina pewną brzydką chorobą. W ten sposób rachunek krzywd został wyrównany.

1980-81

Czas rewolucji i postulatów. W Turku zmieniono sekretarzy, dyrektorów, ale na zmianę siedziby Domu Kultury czasu już nie starczyło. Na realizację tego postulatu „Solidarności” przyszło czekać ponad 9 lat. Do nowego Związku zapisało się więcej członków niż do partii. Wszyscy zresztą wiedzieli jak to się skończy, stąd też siedziba „Solidarności” była

Najnowsza historia Turku

w dawnych salach sądowych. Gdy ogłoszono stan wojenny w Turku telefony nie zostały odłączone. Jak twierdzą złośliwi i tak niewiele z nich działało.

1982-83

Rewizje, kolejki, kartki, przydziały, narady. Znowu zmieniono sekretarzy. Do miasta przybył nowy ksiądz proboszcz, a lokalna opozycja spotykała się „nielegalnie” przy budowie kościoła w Kaczkach. W zakładach pracy, szkołach i biurach pojawiali się często smutni panowie z SB. Ale nie mieli zbyt dużo pracy. Normalizację polityczną zapoczątkowało tworzenie nowych związków zawodowych i organizacji społeczno-politycznych. W Turku działały wtedy: PZPR, ZSL, SD, PZKS, PAX, ZSMP, ZMW, a wszystko to spięte w ramach PRON. Nazwisk działaczy nie podajemy (dla dobra śledztwa).

1984-85

Czas bojkotów i wzrostu koniunktury ekonomicznej. Kolejki były krótsze, a talonów na deficytowe towary było coraz więcej. Wybory do rad narodowych przebiegły spokojnie i twórczo. Bojkot był niewielki. Podobno co bardziej szanujący się mieszkańcy miasta chodzili głosować tuż przed godz. 22.00, gdy z powodu nocy mało kto mógł ich rozpoznać. I tylko czasami jakiś napis na murze ujawniał to, co myśleli wszyscy. Większość tych „malarzy” pozostała nieznaną do dziś.

1986-87

W Komitecie towarzysze trzymali się jeszcze mocno, ale przeciwnicy ustroju zaczęli zdobywać przyczo-

lki. W Domu Parafialnym spotykały się grupki opozycji, a o słabości służb specjalnych świadczył fakt, że lider miejscowych dysydentów w ciągu tych dwóch lat zatrzymany był tylko raz. Zresztą milicja miała wtedy zupełnie inne problemy na głowie. O liczbie fanów MO świadczyły długie kolejki przed biurem paszportowym. Turkowiecianie wyjeżdżali. Niektórzy później wracali. Życie toczyło się dalej, choć wszyscy czuli, że coś się wydarzy.

1988

Wybory do Rady Narodowej przebiegły w atmosferze łapanki na kandydatów. O głosujących też było trudno. Przewodniczącym został naczelnik, a naczelnikiem dyrektor szkoły. Tylko w Komitecie się nie zmieniło. Opozycja poczyniała sobie coraz śmielej. Żądano zmiany nazw ulic, a 11 listopada zorganizowano nawet demonstrację pod obeliskiem w parku. Milicja nie interweniowała tylko obserwowała, co również świadczyło o postępie. W roku następnym pilnowała i pomagała. A za dwa lata już sama składała kwiaty.

1989

Wybory i wojna plakatowa. Uroczystości patriotyczne firmuje nieformalny Komitet Obywatelski, a na sesjach Rady zaczyna pojawiać się liczna publiczność. Panuje klasyczny system dwuwładzy. Miasto nie ma naczelnika, ale za to ma posła. Poza tym bieda, inflacja, cinkciarze i oczekiwanie na ciąg dalszy.

1990

Komitet partii przestał istnieć. Rolę siły przewodniej w mieście przejął inny Komitet. Wybory do Rady Miejskiej wygrała zdecydowanie dawna opozycja, choć frekwencja była również zdecydowanie niska. Po raz pierwszy w historii turkowiecianie sięgnęli po władzę w województwie. Radny z Turku został mianowany wojewodą w Koninie. Wybrano też burmistrza (z czarną brodą) oraz zastępcę (z białą brodą).

I na tym zmiany konkretne się zakończyły. Chociaż generalne przemiany trwały nadal. Z zakładów pracy zniknęły podstawowe organizacje partyjne, w szkołach pojawili się księża, katecheci. Nikt już nie świętował w dniach 22 lipca i 7 listopada. Pojawiają się nowe - stare święta. Zmieniają się nazwy ulic, a w urzędzie przy ul. Kaliskiej rozpoczyna działalność nowa, źle kojarząca się instytucja: Rejonowe Biuro Pracy.

1991

Gdy w poprzednim roku w pierwszej turze wyborów prezydenckich w Turku wygrał Tymosiński, władze przeżyły szok. Wystosowano apel do społeczeństwa, i aby osłodzić nowemu prezydentowi gorzyc porażki nadano mu tytuł Honorowego Obywatela Miasta. W następnych wyborach parlamentarnych szok był podwójny. Pierwszy dlatego, że z samego Turku kandydowało aż osiem chętnych do zasiadania w Sejmie lub Senacie, drugi dlatego, że nikt z nich nie przeszedł. Najwięcej głosów zebrali dawni komuniści, co świadczyło wyraźnie o tym, że czas rewolucji minął. Poza tym obchodzono z pompą 650-lecie miasta, rozpoczęto doprowadzanie gazu i wydano pierwszy numer lokalnego pisma. Otwarty został również nowy hotel, który w najbliższej przyszłości wpłynął na urozmaicenie życia codziennego władz miasta.

1992

Pierwsza połowa roku minęła monotonią i bezproblemowo. Władze miasta prowadziły aktywną politykę zagraniczną, której owoce dopiero poznamy. Najważniejszym wydarzeniem politycznym w tym czasie było bez wątpienia wydanie w „Echu Turku” dodatku „Polityka” (opr. AP)

Partia X

W wyborach parlamentarnych zwoleńnicy Stanisława Tymińskiego nie mieli możliwości głosowania na swoją partię. Jak jednak wszystkim wiadomo w listopadzie 1990 roku, w czasie I tury wyborów prezydenckich, to właśnie Tymiński otrzymał w naszym mieście największą ilość głosów. Nie było tu jednak jego komitetu wyborczego, ani nawet przedstawicieli w komisjach. Również propagandowo zwoleńnicy Tymińskiego nie byli w Turku widoczni. Wiadomo jednak, że w samym mieście było przynajmniej kilka osób gotowych stworzyć formalne struktury dla poparcia Stanisława Tymińskiego. Ostatecznie do wykrystalizowania się Partii X w Turku nie doszło, ale wydaje się, że istnieje nadal potencjalne zaplecze polityczne dla tej organizacji.

SdRP

Socjaldemokracja Rzeczypospolitej Polskiej została założona w Turku wiosną 1990r. Jednym z inicjatorów powstania partii oraz jej pierwszym etatowym pracownikiem był Lech Andrzejewski (obecnie właściciel sklepu). Lokal partii mieści się przy ul. 3 Maja 2. SdRP aktywnie włączyła się w wybory przeprowadzone w Turku w latach 1990-91. Jednak żaden z kandydatów popieranych przez socjaldemokrację nie wszedł do Rady Miejskiej. Większym sukcesem dla SdRP była pierwsza tura wyborów prezydenckich, a już zupełne zwycięstwo odniosła ta organizacja w czasie wyborów parlamentarnych, zdobywając w Turku 23,89% głosów. Kandydatem SdRP na posła był Wojciech Grzelak (lekarz z Brudzewa). Obecnie partia nie ma etatowych pracowników, przewodniczącym jest Antoni Szalek, pracownik KWB „Adamów”. Partia liczy około 80 członków, m.in. z Turku, Brudzewa, Kawęczyna, Tuliszkowa i Uniejowa. Około 50% z nich to byli

członkowie PZPR. Rada zbiera się doraźnie, a prezydium: Józef Ochocki, Antoni Szalek, Marian Zawadka i Juliusz Siwek raz w miesiącu. Socjaldemokracja współpracuje z Federacją Górników oraz strukturami SdRP w Koninie. Przez pewien czas na budynku przy ul. 3 Maja 2 wisiała gablota informacyjna tej partii. Po interwencji właściciela (MPG-KiM) została zdjęta.

PSL

Najliczniejsza partia chłopska powstała na bazie dawnego Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. W mieście i gminie Turek do Polskiego Stronnictwa Ludowego należy 40 osób, które regularnie płacą składki. Prezesem jest Marek Kukulski (OSM - Turek) zastępcami, Józef Pawlak (rolnik z Pęczczewca) i Jadwiga Kluska. Funkcję sekretarza sprawuje Jadwiga Dęga. Siedziba Stronnictwa mieści się przy ul. 3 Maja 2. W każdy piątek pełniony jest dyżur, a we wtorki goszczą tam poseł lub senator z PSL. Stronnictwo nie ma etatowych pracowników. Nie ma również struktury rejonowej. Do PSL w poszczególnych gminach należy przeciętnie kilkunastu członków PSL nie posiada wielu przedstawicieli w lokalnych władzach samorządowych. W czasie ostatnich wyborów parlamentarnych lista PSL zajęła w Turku 12 miejsce (2,56% głosów). W gminach wyniki były lepsze.

Zw. Zaw.

Branżowe związki zawodowe nie są wprowadzanie organizacjami politycznymi, ale swoim działaniem wkraczają również w obszary polityki. W rejonie Turku dużą aktywność wykazuje NSZZ Górników. Związek ten poparł, m.in. inż. Stanisława Kowalczyka (KWB „Adamów”), który w wyborach parlamentarnych startował z listy nr 66 - Blok Przemysłu i Środowisk Technicznych. Lista zdobyła w Turku 9 miejsce (3,99% głosów). Licznym

związkiem zawodowym jest również Związek Nauczycielstwa Polskiego, który w rejonie Turku przeprowadził w lutym strajk w ramach ogólnopolskiego protestu.

Solidarność '80

Organizacja zawodowa opierająca swą działalność na statucie NSZZ „Solidarność” z 1980 roku. Oficjalnie zarejestrowana w 1991 roku. W Turku komisja zakładowa „Solidarności '80” powstała przy PKS w sierpniu 1991 roku. Przewodniczącym jest Zdzisław Ratajczyk (pełniący zarazem funkcję z-cy przewodniczącego regionu Polski centralnej - konińskiej, kaliskiej, sieradzkiej). Do związku należy około 120 pracowników, a ostatnio powstała nowa komisja Solidarności '80 przy GS w Kawęczynie. Związek w PKS podejmuje działania głównie na terenie zakładu pracy. Ostatnio przeprowadził kilka akcji protestacyjnych, które nie przerwały pracy przedsiębiorstwa (m.in. oflagowanie budynków, odczytanie postulatów przez megafon dworcowy, oplakanie budynków na terenie miasta). Pod koniec ubiegłego roku „Solidarność '80” w Turku odwiedził jej przewodniczący Marian Jurczyk.

Solidarność

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” powstał w Turku jesienią 1980 roku. Stan wojenny i delegalizacja Związku nie doprowadziły do całkowitej likwidacji działalności związkowej. W roku 1988 na nowo zaczęły pracować komisje zakładowe, a w następnym roku legalny już Związek stał się jedną z wiodących sił politycznych w rejonie Turku. Przez jego szeregi przeszli dzisiejsi szefowie administracji rządowej, samorządowej, radni, poseł, dyrektorzy, kierownicy.

W 1989 roku na bazie Związku i działającego od 1987 roku Duszpasterstwa Ludzi Pracy „Wspólnota” powstała Komisja Zakładowa

„Solidarność”.

W roku 1990 działalność „Solidarności” w Turku nieco osłabła. Do Rady Miejskiej weszło 7 kandydatów popieranych przez Związek. W 1990 roku podregion „Solidarności” aktywnie włączył się w kampanię prezydencką Lecha Wałęsy, a w 1991 z listy „Solidarności” kandydował do Sejmu Stefan Piotrowski. Lista zajęła w Turku 3 miejsce zdobywając 9,52% głosów. NSZZ „Solidarność” aktywnie uczestniczy w wielu działaniach na terenie zakładów pracy i poza nimi. Większość imprez o charakterze patriotycznym i kulturalnym odbywa się przy udziale przedstawicieli Związku. Siedziba „Solidarności” mieści się przy ul. 3 Maja 2. Jest tam również Biuro Poselskie, w którym codziennie dyżuruje pracownik Zarządu Regionu. Zebrania komisji zakładowych odbywają się raz w tygodniu. Pracami Związku w podregionie kieruje Andrzej Kałużny (KWB „Adamów”). Od lutego przewodniczącym Zarządu Regionu Konińskiego jest Jerzy Żurawiecki, który wraz ze Stefanem Piotrowskim jest delegatem na Zjazd Krajowy Związku. Aktualnie ocenia się, że do NSZZ „Solidarność” należy w Turku ok. 3 tys. osób.

SD

Stronnictwo Demokratyczne jest jedną z partii politycznych działających tu jeszcze w okresie PRL. Przez dłuższy czas przewodniczącym SD w Turku był inż. Józef Kurc, a następnie Marek Naglewski (z-ca przewodniczącego Rady Miejskiej i wojewoda koniński), który w ubiegłym roku zrzekł się tej funkcji. Ostatnim zastępcą przewodniczącego SD w Turku był Józef Kurc, pracownik Biura Geodezyjnego. W czasie wyborów parlamentarnych Stronnictwo Demokratyczne w Turku zajęło 17 miejsce (1,27% głosów). Z listy tej partii startował do Sejmu pan Markiewicz, nauczyciel na warsztatach ZSZ, mieszkaniec Tuliszkowa. Siedziba SD w Turku mieści się w Cechu Rzemiosł przy ul. Kaliskiej. Niełatwo określić formalną przynależność konkretnych osób do SD, gdyż składki partyj-

ne nie są od dawna płacone, a kontakty z władzami wojewódzkimi bardzo sporadyczne. Ocenia się, że do SD w Turku należy ok. 30 osób. Aktualnie odnawiane są ankiety personalne, wszyscy też oczekują na wyniki zjazdu SD w Warszawie.

PPZ

Polska Partia Zielonych w Turku de facto nie istnieje. W wyborach parlamentarnych z listy tej partii startowała Anna Jońska nauczycielka chemii w Liceum. Lista Koalicji Partii Zielonych i Ekologicznej zdobyła 1,94% głosów, zajmując 17 miejsce. Są jednak w mieście osoby dla których sprawy ekologiczne mają znaczenie pierwszorzędne i niewykluczone, że w najbliższym czasie PPZ powstanie i w Turku. Tymczasem grupa tej partii działa aktywnie od 1989 roku w Dobrej. Liczy 10 członków, wszyscy opłacają składki i spotykają się regularnie na zebraniach. W wyborach parlamentarnych z Dobrej startowało dwóch kandydatów, członków PPZ. Zbigniew Miklas i Andrzej Tyczyno. Zieloni z Dobrej są niezwykle aktywni. W miasteczku prowadzą starania na rzecz budowy oczyszczalni ścieków. Członkowie PPZ wydają lokalne piśmko „Nowiny Dobrskie”, którego główny redaktor Andrzej Tyczyno jest również korespondentem „Echa Turku”. W ostatnich tygodniach pan Tyczyno został rzecznikiem wojewódzkim PPZ.

UD

Unia Demokratyczna powstała w Turku na przełomie 1990/1991 roku. Jej inicjatorami są osoby związane dawniej z Ruchem Obywatelskim Akcja Demokratyczna. Przewodniczącą Unii jest inż. Wiesława Sarbak z OSM - Turek. Formalnie do partii należy pięciu członków, wśród nich m.in. radny Paweł Paruszewski. Członkowie UD płacą regularnie składki i biorą udział w comiesięcznych

SRODA 17. VI

PROGRAM I

- 8.00 „Dzień dobry” — poranny magazyn rozmaitości
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Domowe przedszkole”
- 9.35 „Porozmawiamy o dzieciach”
- 9.40 Program dnia
- 9.45 „Gielda pracy-gielda szans” (1)
- 10.00 „Pod jednym dachem” (2) — „Karp” — serial produkcji Czecho-Słowackiej
- 10.50 „Gielda pracy-gielda szans” (2)
- 11.05 „Kultura ludowa” — konteksty
- 11.45 „Narodziny firmy” — Elementarz przedsiębiorczości
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15-16.10 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 Agroszkola — produkcja zwierzęca
- 12.40 O „Kartotece” — mówi Andrzej Wanat
- 12.45 Teatr Telewizji — „Kartoteka”

- 14.05 W kręgu Rybczyńskiego
- 14.30 Awit Szubert — film dokumentalny
- 14.45 Fotografik, czy fotograf?
- 14.55 Każdy aktorem własnego szczęścia — dr Jerzy Melibruda
- 15.20 „Celina z Isolą” — reportaż Stefana Szlachtyczy
- 15.40 Przeszłość — przyszłość — pomnik własnych czynów
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla młodych widzów: „Latający Holender”
- 16.45 Kino nastolatków: „Partnerzy” — serial prod. USA
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Klinika zdrowego człowieka” — nowotwory u kobiet
- 18.00 „Bill Cosby show” — serial prod. USA
- 18.30 „Encyklopedia II wojny światowej” — „Zwycięzcy i pokonani” cz. 2
- 19.00 Dobranoc — „Opowieści upierzonego węża”
- 19.30 Wiadomości
- 20.10 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Szwecja-Anglia
- 22.10 „Artystki polskie”
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 „Dom” — „Po obu stronach muru” — serial TP

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.40 „Rano”
- 8.10 „Pikarze” (1) — serial animowany prod. japońskiej
- 8.35 „Świat kobiet” — magazyn
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 „Rano”
- 9.40 „Pokolenia” — serial prod. USA
- 10.00 CNN
- 10.15 „Gospodarka USA” (4) — Deficyt budżetowy, czy można z nim żyć?
- 10.45 „Rano”
- 15.45 Powitanie
- 15.50 „Pikarze” (1) — serial animowany prod. japońskiej

- 16.15 „Galopem” — magazyn sportów konnych
- 16.30 Panorama
- 16.40 „Magazyn ekologiczny”
- 17.00 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
- 17.05 „Kobiety pisarki” cz. 3 — Sue Townsend i P. D. James — serial dokumentalny prod. angielskiej
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 „Dick Turpin” — serial produkcji USA
- 19.00 „Pokolenia” — serial prod. USA
- 19.20 Wywiad „Dwójki”
- 19.30 Kreacje operowe Ryszarda Racewicz (mezzosopran)
- 20.00 „Z biegiem rzeki” II (4-ost.) — serial prod. australijskiej
- 20.55 Miniatury: Malarstwo amerykańskie XX w.
- 21.00 Panorama
- 21.25 „Ekspres reporterów”
- 22.10 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej Francja-Dania. W przerwie meczu: kronika III Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego „Solidarności”
- 0.05 Panorama

CZWARTEK 18. VI

PROGRAM I

- 8.55 Program dnia
- 9.00 Dla młodych widzów: „D dwóch takich, co ukradli księżyc” — film fab. pol.
- 10.30 „Wokół Krzyża” — Międzynarodowe Spokreślenie Młodzieży w Rzymie
- 11.20 „Na olimpijskim szlaku” — teleturniej
- 12.20 „Barokowy duet” — Kathleen Battle — Wynton Marsalis — film dok.
- 13.35 „Czy Adam śpiewał to Maryli” (1) — ballady śpiewa wileńska sławistka i pieśniarka Maria Krupowies
- 13.50 W Starym Kinie: Brawura — film fab. USA z 1938 r.
- 15.50 „Czy Adam śpiewał to Maryli” (2)
- 16.00 „Świat kulturalny” — relacje z wielkich wystaw — historia musicali amerykańskich
- 16.40 „Podróż na Kresy” — Jazłowiec — reportaż Stanisława Auguścika
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Czy Adam śpiewał to Maryli” (3)
- 17.50 „Myrne Loy” — film dok. prod. USA
- 19.00 Wieczorynka
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 David Lansky — „Amerykańskie dziecko” — film sensac. franc.
- 21.30 Kółeczko: Martyna Jakubowicz
- 22.20 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej — Szkocja-WNP
- 23.05 Wiadomości wieczorne (w przerwie meczu)
- 0.20 Kronika III. Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego „Solidarności”

PROGRAM II

- 8.00 Halo „Dwójka”
- 8.35 „Nowe przygody He-Mana” — serial anim. USA

- 8.35 „Pokolenia” — serial USA
- 8.55 „Kof jak jest” — czyli 70-lecie Stadniny Ogierów w Bogusławicach — widowisko plenerowe z udziałem zespołu pieśni i tańca „Kra-kowiacy”
- 9.40 Festiwal filmowy w Niepokalanowie
- 10.30 Dla dzieci: Ulica Sezamkowa
- 11.30 „Schola” — reportaż Katarzyny Sadek
- 12.00 „Indie w ogniu” — film przygodowy, ang.
- 13.40 „Orzeł biały” — widowisko historyczne
- 14.20 „Jaś Fasola” — angielski program rozrywkowy
- 14.50 „Natolin” — historia pałacu, film dok.
- 16.10 „W duchu i w prawdzie” — film dok. o księdzu Janie Zieji
- 16.30 Panorama
- 16.40 Program dnia
- 16.45 „Pełna chata” (1) — serial komediowy USA
- 17.10 Goście „Czerwonych Gitar” — koncert z okazji 25-lecia
- 18.10 „Smutku wesolek — istnienie Leśmianom” — widowisko poetyckie
- 19.00 Muzyka Mozarta w Audytorium Jana Pawła II
- 20.10 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej — Holandia-Niemcy
- 20.55 Panorama (w przerwie meczu)
- 22.15 „Franciszek” — film włoski
- 24.00 Panorama

PIĄTEK 19. VI

PROGRAM II

- 8.00 „Dzień dobry” — poranny magazyn rozmaitości
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Domowe przedszkole”
- 9.35 „Porozmawiamy o dzieciach”
- 9.40 Program dnia
- 9.45 „Szkoła dla rodziców” (1)
- 10.00 „Dziedzictwo Guldemburgów” (15-ost.) — serial prod. niem.
- 10.45 „Szkoła dla rodziców” (2)
- 11.00 „Nasi-wasi-oby” — program redakcji rolnej
- 11.40 Moja modlitwa
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15-16.10 Telewizja Edukacyjna
- 12.15 Agroszkola — Nowości Agroszkoly — Produkcja roślinna
- 12.45 Odpowiem na każde pytanie (1)
- 12.55 Teleplastikon
- 13.15 Eko-Echo — D Jak działanie
- 13.35 Odpowiem na każde pytanie (2)
- 13.45 Bór — znany, czyli niezany
- 14.10 O poezji z Niną Andrycz (2)
- 14.25 Ojczyzna — polszczyzna
- 14.45 Szkoła zon „Sukces”
- 15.00 „Pogranicze” (10)
- 15.10 Prawa człowieka: Helsinki
- 15.30 Uniwersytet Nauczycielski — Szkoła inaczej — Wyobraźnia
- 15.55 Odpowiem na każde pytanie (3)
- 16.00 Telewizja Edukacyjna zaprasza na wakacje
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla najmłodszych: „Ciuchcia”
- 17.05 Język angielski dla dzieci
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Laboratorium” — „W kosmiczną pustkę”
- 17.55 „Za kierownicą”
- 18.00 „Dziedzictwo Guldemburgów” (15-ost.) — serial prod. niem.

- 18.45 „W kinie i na kasecie” — magazyn nowości filmowych
- 19.15 Dobranoc „Psi żywot”
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 „Pocaulunki” — film fabularny prod. USA
- 21.00 XXIX Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole92 — Kabareton (1) (transmisja)
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 XXIX Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole92 — Kabareton(2)

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.40 „Rano”
- 8.10 „Przygody Supermana” — serial animowany prod. USA
- 8.35 „Świat kobiet” — magazyn
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 „Rano”
- 9.40 „Pokolenia” — serial prod. USA
- 10.00 CNN
- 10.15 „Gospodarka USA” (5) — Polityka monetarna, czy dobrze działa?
- 10.45 „Rano”
- 15.45 Powitanie
- 15.50 „Przygody Supermana” — serial animowany prod. USA
- 16.15 „Z kart krakowskiego archiwum” — „Piękna Zośka”
- 16.30 Panorama
- 16.40 XXIX Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole92 — debiuty (transmisja koncertu)
- 18.10 Program regionalny
- 19.00 I Międzynarodowy Konkurs dla Młodych Wokalistów im. Stanisława Moniuszki — koncert galowy — transmisja z sali koncertowej filharmonii narodowej
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sport
- 21.40 „300 mln dla Stefani” — film fab. prod. USA
- 23.15 Z cyklu: Najważniejsze dialogi świata — Tomasz Mann, „Doktor Faustus” — Rozmowa z diabłem
- 24.00 Panorama

SOBOTA 20. VI

PROGRAM I

- 7.30 Program dnia
- 7.35 „Więści”
- 7.55 „Wszystko o działce”
- 8.20 „Z Polski ...”
- 8.30 „Rynek-Agro”
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Ziarno” — program Redakcji Katolickiej dla dzieci i rodziców
- 9.35 „5-10-15” — program dla dzieci i młodzieży
- 10.30 Język angielski dla dzieci
- 10.35 „Wojownicze Żółwie Ninja” — serial animowany prod. USA
- 11.00 „Rokendroler” — magazyn muzyki rockowej
- 11.20 Telewizyjny Koncert Zyczeń
- 11.50 Uroczysta odprawa warty honorowej i złożenie wieńców przed grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie w 200 rocznicę Krzyża Wirtuti Militari
- 12.55 „My i świat” — magazyn
- 13.25 Wędrowki dalekie i bliskie „Chińskie dzwonki” (2) — film dok.
- 14.00 Walt Disney przedstawia: „Kacze opowieści” — „Nieprawdziwy człowiek” cz.1
- 15.15 Z Archiwum Teatru Telewizji Mikołaj Gogol „Ożenek”, rez. Ewa Bonacka

- 16.50 „Z Polski rodem” — Magazyn Polonijny
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 Magazyn sztuk wizualnych — „Okno”
- 17.55 „Hrabina Casel” (2) — „Władza” serial prod. pol.
- 18.45 „Z kamerą wśród zwierząt” — „Karmienie wzbronione”
- 19.00 Małe wiadomości DD — program informacyjny dla dzieci
- 19.10 Dobranoc „Przygód kilka wróbla Cwirka”
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 „Polskie ZOO”
- 20.20 Film fabularny
- 21.00 XXIX Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole 92 - Mikrofon i Ekran (1) — (transmisja koncertu)
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 XXIX Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole 92 — Mikrofon i ekran (2)

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.35 „Peryskop” — wojskowy magazyn publicystyczny
- 8.00 Halo „Dwójka”
- 8.20 „Mała szesnastka” (14) — „Peter — chłopiec z miasta” — serial animowany prod. japońskiej
- 8.45 „Ona” — magazyn dla kobiet
- 9.10 Zwierzęta świata: „Wielkie Parki Narodowe Australii” (1) — serial prod. ang.
- 9.40 „Tacy sami” — program w języku migowym
- 10.00 „Wspólnota w kulturze” — „Ceglowanie świata” — Tomasz Kawiak — rzeźbiarz, konceptualista
- 10.30 „Magazyn przechodnia” — transmisja z sali koncertowej Składowska-Curie
- 11.00 Polska Kronika Filmowa
- 11.10 Akademia Polskiego Filmu „Czas przeszły”, reż. Leonard Buczkowski
- 13.00 Zwierzęta świata: „Wielkie Parki Narodowe Australii” (2) — serial dok. prod. ang.
- 13.30 „Kinomania” — magazyn Krzysztofa Gostkowskiego
- 14.00 „Wzroczkowa lista przebojów Marka Niedźwieckiego”
- 14.30 „Rody Polskie” — Lubomirscy
- 15.15 Studio sport — koszykówka zawodowa NBA
- 16.00 Program dnia
- 16.05 „Szczęśliwy rzut” — teleturniej
- 16.25 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
- 16.30 Panorama
- 16.40 „Port lotniczy Dusseldorf” (12) — „Długa noc” — serial prod. niem.
- 17.30 Program lokalny
- 18.00 XXIX Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole 92 — Premiery
- 20.00 „Po prostu piszę muzykę” — Augustyn Bloch
- 21.00 Panorama
- 21.25 „Słowo na niedzielę”
- 21.30 „Bankok Hilton” (6-ost) — serial prod. australijskiej
- 22.30 Z cyklu najważniejsze dialogi świata: Fiodor Dostojewski: „Bracia Karamazow „Wielki inkwizytor” rez. Jerzy Markuszewski
- 23.00 „Obrazy słowa, dźwięki” — program o sztuce
- 23.40 Sportow sobota
- 24.00 Panorama
- 0.10 „Sprawa Amelii” — film fab. prod. USA

NIEDZIELA 21. VI

PROGRAM I

- 7.55 Program dnia
- 8.00 „Rolnictwo na świecie”
- 8.15 „Dylematy”
- 8.35 „Notowania”
- 9.00 „Teleranek”
- 9.55 Język angielski dla dzieci
- 10.00 „Rasmus” wyrusza w świat (ostatni) — serial szwedzki
- 10.30 „Kartki z podróży” — Londyn — serial dok., ang.
- 11.20 Telewizyjny Koncert Zyczeń
- 11.50 Magazyn „Morze”
- 12.20 „Tydzień” — magazyn rolniczy
- 13.00 „Tęczowy Music-Box”
- 13.45 „Raport” — publicystyka międzynarodowa
- 14.05 W Starym Kinie: „Panienka z Poste Restante” — film fab., pol.
- 15.35 „Pieprz i wanilia” — w krainach Zielonego Smoka i Śpiewających Syren — Wyspa Wanilii
- 16.15 „Rhythmic” — program muzyczny
- 16.55 „Klub Samotnych Serc”
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „7 dni świat”
- 18.05 „Domek na preri” (2) — serial USA
- 19.00 Wieczorynka — Walt Disney przedstawia: „Nowe przygody Kubusia Puchatka”
- 19.30 Wiadomości
- 20.10 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej — 1/2 Finału
- 22.10 Europejski Miesiąc Kultury — reportaż
- 22.50 Opole'92 — Koncert Wytwórni Fonograficznych (transmisja)

PROGRAM II

- 7.30 „Przegląd tygodnia” (dla niesłyszących)
- 8.00 Film dla niesłyszących: „Domek na preri” — serial USA
- 8.50 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
- 9.00 Powitanie
- 9.10 „Wdzięk szkoły wdzięku” — reportaż
- 9.30 Program lokalny
- 10.30 Dla dzieci: Ulica Sezamkowa
- 11.30 „Róża co chceta” — program Jerzego Owsiaka
- 11.50 „Animals”
- 12.30 „Animals Show” (4)
- 12.40 Podróż w czasie i przestrzeni: „Zyjąca planeta” (1) — „Kształtowanie się Ziemi” — serial dok., ang.
- 13.35 „Auto”
- 14.00 „Klub Yuppies?” — program dla młodzieży
- 14.25 Sport
- 15.10 „Wydarzenie Tygodnia”
- 15.35 Kino rodzinne: „Niezwykła podróż” (2) — serial prod. USA
- 16.15 Program dnia
- 16.30 Panorama
- 16.40 Bogusław Kaczyński zaprasza dzieci — Leo Delibas „Coppelia”
- 18.10 Blżej świata — przegląd telewizji satelitarnych
- 19.00 Koncert Targowy orkiestry Agnieszki Duczmal
- 20.00 „Modliszki” — film fab. ang. (1)
- 21.00 Panorama
- 21.30 „Wybrani” — film fab. USA
- 23.15 Z cyklu: „Najważniejsze dialogi świata” — Tomasz Mann „Czarodziejska Góra”
- 23.45 „Ad vocem” (2) — program Jerzego Bralczyka
- 24.00 Panorama

DODATEK

PONIEDZIAŁEK 22. VI**PROGRAM I**

- 13.10 Wiadomości
- 13.40 Program dnia
- 13.45 „Ostatni odlot do Rio” — raport One World 92 dotyczący badań Ziemi
- 14.30 Szlakiem Mikołaja Radzi willa „Sierotki” — reportaż Stanisława Taczanowskiego z Ziemi Świętej
- 14.45 Gawęda Józefa Marii Bilińskiego
- 14.35 „Narodzinny firm” — elementarz z przedsiębiorczości
- 15.10 „Dymny — zongler dwunastki” — reportaż ze Szczecińskich Dni Wiesława Dymnego
- 15.30 Euro-Disneyland — reportaż z Francji
- 15.40 „Lumen” (1)
- 16.10 Program dnia
- 16.15 „LUZ” — program nastolatków
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Antena”
- 18.00 „Alf” — serial USA
- 18.30 „Kraje, narody, wydarzenia”
- 19.00 Katolicki Magazyn Młodzieżowy
- 19.15 Dobranoc „Reksio”
- 19.30 Wiadomości
- 20.10 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej (mecze półfinałowy)
- 22.10 Teatr Telewizji: Friedrich Durrenmatt „Jesienny wieczór”
- 23.10 Wiadomości wieczorne
- 23.30 Zakończenie programu

PROGRAM II

- 16.25 Powitanie
- 16.30 Panorama
- 16.40 „Sonda” — „Sokoli wzrok”
- 17.10 „Artysta i jego świat” — Operacja Caravaggio” cz 2 — ostatnia
- 17.45 „Ojczyzna — Polszczyzna — „Natrętna opcja”
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 „Biuro, biuro” (26-ostat.) — „Człowiek z Bostonu” — serial niem.
- 19.00 „Pokolenia” — serial USA
- 19.20 Aktualności — fotei „Dwójki”
- 20.00 „Opowieści z dreszczykiem” — (9) — „Bez nadziei” — serial ang.
- 21.00 Panorama
- 21.30 „Stan rzeczy”
- 21.50 Paweł Ostafil i jego goście
- 22.50 „Sąsiedzi”
- 23.20 Bliźnie spotkania z Monty Pythonem
- 24.00 Panorama

- 12.10 Program: dnia
- 12.15 „Lumen” (2)
- 12.45 „Ziemia bez ziemi” — film dok. Franciszka Trzeciaka o losach rodziny Zygmunta Chłapowskiego
- 13.05 „Hongkong” — reportaż Adama Bronikowskiego
- 13.30 „Nikaragua bez sandinistów” — reportaż Romana Dobrzyńskiego
- 13.40 „Inwazja z ekranu” — raport One World 92
- 14.30 Zagadki historii — tajemnica Kalsteina
- 14.45 Gawęda Józefa Marii Bilińskiego
- 14.55 Dymny — zongler dwunastki — kabarety
- 15.25 „Album” — reportaż z wystawy zdjęć Adama Bujaka „Rus - 1000 lat chrześcijaństwa”
- 15.40 „Lumen” (3)
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla dzieci Tik Tak”
- 16.40 Kino „Tik Taka „Den nis — zawiadaka” — serial anim. franc.
- 17.05 Język angielski dla dzieci (71)
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Tom i Jerry” — serial animowany USA
- 18.00 „Kontakt intymny” (4-ostatni) — serial ang.
- 19.00 „Test” — magazyn konsumenta
- 19.15 Dobranoc „Mały pingwin Pik-Pok”
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 „Dynastia” — serial USA
- 21.00 Tylko w „Jedynce”
- 22.15 „Telemuzak” — magazyn muzyki rozrywkowej
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 „Wzwanie” — program publicystyczny
- 23.10 „Siódemka” w „Jedynce” — „Matisse” — film dok. franc.
- 0.30 Zakończenie programu

PROGRAM I

- 7.30 Panorama
- 7.40 „Rano”
- 8.10 „Diplodorianie” — „Czarna dziura” — serial anim. franc. ameryk.
- 8.35 „Świat kobiet” — magazyn
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 „Rano”
- 9.40 „Pokolenia” — serial USA
- 10.00 CNN
- 10.15 Teleklinika doktora Anatolija Kaspirowskiego — o samotności
- 10.40 „Rano”
- 15.45 Powitanie
- 15.50 „Diplodorianie” — „Czarna dziura” — serial anim. franc. ameryk.
- 16.15 Panorama
- 16.40 „Sposób na samotność” — program Haliny Miroszowej
- 17.05 Przegląd Kronik Filmowych
- 17.40 Moja Modlitwa „Dekalog” — film dok. Katarzyny Ketrzyńskiej
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 „Cudowne lata” — „Aawans” — serial USA
- 18.55 „Europ Jzłz”
- 19.00 „Pokolenia”
- 19.20 „Rozmowy o Rzeczypospolitej” — program Aleksandra Malachowskiego
- 19.30 „Z Ziemi Polskiej” — „Uczę i wychowuję” — film dok. Andrzeja Chiczewskiego
- 20.00 Wielki Sport — Moto-Cykl

ŚRODA 24. VI**PROGRAM I**

- 8.00 „Dzień dobry” — poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Domowe przedszkole”
- 9.35 „Porozmawiajmy o dzieciach”
- 9.40 Program dnia
- 9.45 „Giełda pracy — giełda szans” (1)
- 10.00 „Pod jednym dachem” (3) — „Wypadek” — serial produkcji czech
- 10.45 „Giełda pracy — giełda szans” (2)
- 11.00 Smak ryb — reportaż
- 11.15 „Kultura ludowa” — konteksty
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 „Lumen” (4)
- 12.45 „Rodzina — rodznie” — prawo do życia
- 13.15 „Zerwana nić” — film dok.
- 13.35 „Świat jest jeden” — „Lucia” — dramat filmowy
- 15.05 „Narodzinny firmy” — elementarz z przedsiębiorczości
- 15.20 „Na Sybir” — film dok. Franciszka Trzeciaka
- 15.40 „Lumen” (5)
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Dla młodych widzów „A vista” — quiz muzyczny
- 16.45 Kino nastolatków: „Partnerzy” (7) — serial prod. USA

- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Klinika zdrowego człowieka” — „Przed wakacjami, czyli pierwsza pomoc”
- 18.00 „Bill Cosby show” — serial prod. USA
- 18.30 „Rewizja nadzwyczajna” — „Powrót premiera Jankowskiego” — program Dariusza Baliszewskiego
- 19.00 10 minut dla ministra pracy
- 19.15 Dobranoc: „Opowieści upierzonego węża”
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 Studio sport — finał Pucharu Polski w piłce nożnej
- 21.55 Program publicystyczny
- 22.10 „To nie jest sprawiedliwe” — dziecko w konflikcie z prawem
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 „Dom” (10) — „Nie przesadza się starych drzew” — serial prod. pol.
- 0.20 Zakończenie programu

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.40 „Rano”
- 8.10 „Piłkarze” — „Pierwszy trening” — serial animowany prod. japońskiej
- 8.35 „Świat kobiet” — magazyn
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 „Rano”
- 9.40 „Pokolenia” — serial prod. USA
- 10.00 CNN

- 10.15 Gospodarka USA — serial dok. prod. USA
- 10.45 „Rano”
- 15.45 Powitanie
- 15.50 „Piłkarze” — „Pierwszy trening” — serial animowany prod. japońskiej
- 16.15 Sport — Gem. set. mecz — magazyn tenisowy
- 16.30 Panorama
- 16.40 „Meandry architektury” — „Wysoko czy nisko”
- 17.00 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
- 17.05 „Wojciech Fanger — notatki z wystawy” — film dok. Franciszka Kudka
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 „Dick Turpin” (5-ost.) — serial prod. USA
- 19.00 „Pokolenia” — serial prod. USA
- 19.20 Wywiad „Dwójki”
- 19.30 Klejnoty w koronie” — reportaż Adama Kochanowskiego o zbiorach Muzeum Sztuki Użytkowej w Poznaniu
- 20.00 „Odlecieć stąd” (1) — serial obyczajowy prod. USA
- 20.55 „Miniatury” — artystyczna ceramika europejska w zbiorach polskich
- 21.00 Panorama
- 21.15 „Ekspres Reporterów”
- 22.00 Rewelacja miesiąca: Rossini w Wersalu — Inscenizowany program zrealizowany w Wersalu i jego otoczeniu przedstawiający fragmenty najpopularniejszych oper Rossiniego
- 23.40 „Nowa rzeczywistość artystyczna”
- 24.00 Panorama

CZWARTEK 25. VI**PROGRAM I**

- 8.00 „Dzień dobry” — poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Domowe przedszkole”
- 9.35 „Porozmawiajmy o dzieciach”
- 9.40 Program dnia
- 9.45 „Przyjemne z pozytecznym” (1)
- 10.00 400 pomysłów Wirginii” (1) — serial prod. franc.
- 10.50 „Przyjemne z pozytecznym” (2)
- 11.05 „Po sześćdziesiątce” — magazyn dla wszystkich
- 11.35 „Azymut” — magazyn wojskowy
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 „Lumen” (6)
- 12.45 „Straznik kresowych skarbow” — film dokumentalny Zofii Haloty
- 13.15 „Liliowe hobby” — film dok.
- 13.35 „Świat jest jeden” — „Przerwane marzenia” — film dok. o Libanie
- 14.25 „Dziura ozonowa” — wojskowy program publicystyczny
- 14.35 „Zagłębie Bananowe” — reportaż Romana Dobrzyńskiego z Kostaryki
- 15.05 „General Maczek” — film dok. Rafała Brzeskiego
- 15.40 „Lumen” (7)
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Kino teleferii — „Rumburak” cz. 1 film prod. czechosłowackiej
- 17.15 Teleexpress

- 17.35 Magazyn katolicki
- 18.00 „Sherlock Holmes i dr Watson” — „Sprawa zmunifikowanych głów” — serial prod. polsko-angielskiej.
- 18.25 Do tego kraju, gdzie krużynę chleba” — film dok. Marii Nockowskiej
- 18.55 „Prawo i bezprawie” — spotkanie z rzecznikiem: praw obywatelskich
- 19.15 Dobranoc „Dziwny świat kota Filemona”
- 19.30 Wiadomości
- 20.05 „Zawód policjant” — serial prod. USA
- 21.40 „Pegaz” — program publicystyczny
- 22.45 Wiadomości wieczorne
- 23.00 „Proszę Pan” — felieton satyryczny Tadeusza Drozdy
- 23.05 „Inne kino” — program Jerzego Kapuścińskiego
- 23.50 Zakończenie programu

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.40 „Rano”
- 8.10 „Nowe przygody He-Mana” — serial animowany prod. USA
- 8.35 „Leśna rodzinka” — film animowany prod. ang.
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 „Rano”
- 9.40 „Pokolenia” — serial produkcji USA
- 10.00 CNN
- 10.15 „Gospodarka USA” — serial dokument. prod. USA
- 10.45 „Rano”
- 15.45 Powitanie
- 15.50 „Nowe przygody He-Mana” — serial animowany prod. USA
- 16.15 Sport — Olimpijczycy
- 16.30 Panorama
- 16.40 Reporterzy „Dwójki” — przedstawiają
- 17.05 „Wspólna Europa” (6) — „Etapy integracji”
- 17.35 „Wszystko po drodze” — film duk. Andrzeja Titkowa
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 „Pełna chata” (2) — serial prod. USA
- 18.55 „Europuzzle” (powtórzenie)
- 19.00 „Pokolenia” — serial prod. USA
- 19.20 Aktualności „Dwójki”
- 19.30 Muzyka Chopina w Żelazowej Woli — gra Kazimierz Gierzod
- 20.00 Studio sport — Moto-Max
- 20.30 „Klinika natury” — „Potęga wyobraźni”
- 21.00 Panorama
- 21.30 Sport
- 21.40 „Bez znieczulenia” — program Wiesława Walendziaka
- 22.00 „Pożegnanie” — film fab. prod. białoruskiej
- 23.35 „Cały świat gra komedię” — Tadeusz Minc, Bogdana Majda
- 24.00 Panorama
- 0.10 Zakończenie programu

PIĄTEK 26. VI**PROGRAM I**

- 8.00 „Dzień dobry” — poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Domowe przedszkole”
- 9.40 Program dnia
- 9.45 „Szkoła dla rodziców” (1)
- 10.00 „Syn Wyspy” (1) — serial USA

- 10.45 „Szkoła dla rodziców” (2)
- 11.00 „Sto lat” — magazyn ubezpieczeń społecznych
- 11.10 „Publicystyka kulturalna” — serial prod. polsko-angielskiej.
- 11.40 Moja Modlitwa „Dekalog” — film dok. Katarzyny Ketrzyńskiej
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 Program dnia
- 12.15 „Lumen” (8)
- 12.45 „Dar wolności” — film dok. Anny Pietraszak
- 13.15 „Niezłomni” — reportaż z Londynu
- 13.35 „Świat jest jeden” — „Ziarna obfitości, ziarna smutku” — film dok. o skutkach zielonej rewolucji w Indiach
- 14.25 „Kielce 1946” — film dok. Krzysztofa Bieleckiego
- 14.55 „Narodzinny firmy” — elementarz z przedsiębiorczości
- 15.10 „Krakowskie parady” — relacja z Międzynarodowego Przeglądu Orkiestr Wojskowych
- 15.40 „Lumen” (9)
- 16.10 Program dnia
- 16.15 Kino teleferii — „Rumburak” cz. 2 — film czech.
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Warto wiedzieć” — magazyn popularnonaukowy
- 17.55 „Za kierownicą”
- 18.00 „Syn Wyspy” (1) — serial obycz. USA
- 18.50 „Loza” — magazyn teatralny
- 19.15 Dobranoc: „Psi żywot”
- 19.30 Wiadomości
- 20.10 Studio Sport — Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej — transmisja meczu finałowego i ceremonii zakończenia
- 22.25 „Listy o gospodarce”
- 22.50 Wiadomości wieczorne
- 23.05 Wieczór konesera: „Kołano Klary” — film prod. franc.
- 0.55 „Noc z gwiazdami” — program rozrywkowy
- 2.00 Zakończenie programu

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.40 „Rano”
- 8.10 „Przygody Supermana” — serial anim. USA
- 8.35 „Leśna rodzinka” — film anim. ang.
- 9.00 Program lokalny
- 9.30 „Rano”
- 9.40 „Pokolenia” — serial USA
- 10.00 CNN
- 10.15 „Gospodarka USA” — serial dok. USA
- 10.45 „Rano”
- 15.45 Powitanie
- 15.50 „Przygody Supermana” — serial anim. USA
- 16.15 „Z kart krakowskiego archiwum” — Jan Katedo i jego modele
- 16.30 Panorama
- 16.40 „Benny Hill” — ang. program rozrywkowy
- 17.05 „Świat lat trzydziestych” (4) — „Tragedia Dalekiego Wschodu” — serial dok. niem.
- 18.00-21.00 Program regionalny
- 21.00 Panorama
- 21.30 „Lowca nagród” — wester USA
- 22.40 „Benny Hill” — ang. program rozrywkowy
- 23.10 „Rocknoc” cz. 1
- 24.00 Panorama
- 0.10 „Rocknoc” cz. 2
- 0.50 Zakończenie programu

WTOREK 23. VI**PROGRAM I**

- 8.00 „Dzień dobry” — poranny magazyn różnorodności
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Domowe przedszkole”
- 9.35 „Porozmawiajmy o dzieciach”
- 9.40 Program dnia
- 9.45 „Gotowanie na ekranie” (1)
- 10.00 „Dynastia” — serial USA
- 10.50 „Gotowanie na ekranie” (2)
- 11.05 „Kwadran na kawę”
- 11.20 Spotkania satyryczne — Krzysztof Piasecki
- 12.00 Wiadomości

SOBOTA 27. VI

PROGRAM I

- 7.30 Program dnia
- 7.35 „Wieści” — program redakcji rolnej
- 7.55 „Wszystko o działce”
- 8.20 „Z Polski...”
- 8.30 „Rynek — Agro”
- 9.00 Wiadomości poranne
- 9.10 „Ziarno” — program redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców
- 9.35 Walt Disney przedstawia: „Kacze opowieści” — „Nieprawdziwy człowiek” cz. 2
- 11.00 „Rock — Express”
- 11.30 Telewizyjny Koncert Zyczeń
- 12.00 Wiadomości
- 12.10 „Podróże na Celuloidzie Szymona Wdowiaka — „Jasna Góra Annapurna”
- 12.40 „Turniej morski” — wiadomości publicystyczne
- 13.30 „Eko-Echo”
- 13.40 „My i świat”
- 14.10 „Rodzina rodzinie”
- 14.40 Bydgoskie imprese muzyczne — Międzynarodowe Spotkania Muzykującej Młodzieży Szkolnej — frag. koncertu laureatów
- 14.55 „Interpretacje”
- 15.20 Telewizyjny Teatr Romantyczny — James Barrie „Nieporównany Crichton”

- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „Butik” — magazyn Grażyny Szcześniak
- 18.00 „Hrabina Cosel” (3-ostatni) — „Upadek” — serial pol.
- 18.45 „Z kamerą wśród zwierząt” — „Marzenia”
- 19.00 Male wiadomości DD — program informacyjny dla dzieci
- 19.10 Dobranoc: „Przygod kilka Wróbla Cwirka”
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 „Polskie ZOO”
- 20.20 „Karawany” — film sensac. ameryk.-irański
- 22.25 Wiadomości wieczorne
- 22.40 „Rableau”
- 23.55 Sportowa sobota
- 0.15 „Czarny cień Wezuwiusza” (3) — serial sensac. włoski
- 1.40 Zakończenie programu

PROGRAM II

- 7.30 Panorama
- 7.35 „Kaliber 92” — magazyn wojskowy
- 8.00 Halo „Dwójka” — dzień chiński w „Dwójce”
- 8.20 „Mała księżniczka” — „Przygoda Lotty” — serial anim. jap.
- 8.45 „Dom” — magazyn
- 9.10 „Tacy sami” — magazyn w języku migowym
- 9.30 „Magazyn przechodnia”
- 9.40 Dzień chiński w „Dwójce”
- 11.00 Polska Kronika Filmowa
- 11.10 Akademia polskiego filmu: „Ludzie z pociągu”

- 13.00 Zwierzęta świata „Antarktyczne lato” — film dok. fińsko-ameryk.
- 13.30 Seans filmowy — program Ewy Banaszkiewicz
- 14.00 „Wzrockowa lista przepojów Marka Niedzwieckiego”
- 14.30 Bolesław Wieniawa-Długoszewski — żołnierz i polityk” — film dok. Zbigniewa Wawra
- 15.10 Dzień chiński w „Dwójce”
- 15.30 „Misz — Masz”
- 15.55 Program dnia
- 16.05 „Szczęśliwy rzut” — teleturnej
- 16.25 Losowanie gier liczbowych Totalizatora Sportowego
- 16.30 Panorama
- 16.40 „Za chwilę dalszy ciąg programu” — program Krzysztofa Materny i Wojciecha Manna
- 17.10 „Port Lotniczy Duesseldorf” (13-ostatni) — „Wezwanie na pomoc” — serial niem.
- 18.00 Program lokalny
- 18.30 „Wielka gra” — teleturnej
- 19.25 Dzień chiński w „Dwójce”
- 19.35 Galeria „Dwójki” — Tomasz Ciecierski
- 20.00 Świątowe dni muzyki — Warszawa 1992 — koncert w kościele św. Jacka w Warszawie
- 21.00 Panorama
- 21.25 „Słowo na niedzielę”
- 21.30 „Camerata 2” — magazyn muzyczny

- 22.10 Dzień chiński w „Dwójce”
- 22.30 „Dziwny przypadek Kowalczyk” — komedia ang.
- 23.20 Dzień chiński w „Dwójce”
- 23.35 „Non stop kolor — „Paul Simon” biograficzny film ang.
- 24.00 Panorama
- 0.10 Non stop kolor „Paul Simon” cz. 2
- 0.50 Zakończenie programu

NIEDZIELA 28. VI

PROGRAM I

- 7.55 Program dnia
- 8.00 „Rolnictwo na świecie”
- 8.15 „Przystanki codzienności”
- 8.35 „Notowania”
- 9.00 „Biała niedźwiedzica” — film przygodowy prod. USA
- 10.30 „Kartki z podróży” — „Paryż” — serial dokumentalny prod. ang.
- 11.20 Telewizyjny Koncert Zyczeń
- 11.50 „Szkoła pod zagłami”
- 12.20 „Tydzień” — magazyn rolniczy
- 13.00 Teatr dla dzieci: „Władca Czasu”
- 13.45 W Starym Kinie: „Dziennik upadłej dziewczyny” — film fabularny prod. niem.
- 15.15 „Raport”
- 15.35 „100 pytań do ...”
- 16.15 „Biznesa” — Telewizyjny Klub Kobiet Interesu

- 0.30 „Rhythmic” — program rozrywkowy
- 17.15 Teleexpress
- 17.35 „7 dni — świat”
- 18.05 „Domek na prerie” (3) — serial prod. USA
- 19.00 Wieczorynka — Walt Disney przedstawia „Nowe przygody Kubusia Puchatka”
- 19.30 Wiadomości
- 20.00 „Dire Straits-Live” — transmisja koncertu z Bazyli w Szwajcarii
- 22.00 „Jerzy Waszyngton” — serial produkcji USA
- 23.00 Sportowa niedziela
- 23.30 Europejski Miesiąc Kultury
- 24.00 Zakończenie programu

PROGRAM II

- 7.30 „Przegląd tygodnia” (dla niesłyszących)
- 8.00 Film dla niesłyszących: „Jerzy Waszyngton” (4) — serial produkcji USA
- 9.00 „Słowo na niedzielę” (dla niesłyszących)
- 9.05 Powitanie
- 9.10 „Alfabecik Andrzeja Sikorskiego”
- 9.30 Program lokalny
- 10.30 Dla dzieci: „Ulica Sezamkowa”
- 11.30 „Kopia co chceta” — listy do zespołu
- 11.50 Zwierzęta wokół nas — „Podaj łapę” — program Adama Kochanowskiego

- 12.20 „Przecież to zn...” — program Waldemara Malickiego
- 12.40 Podróże w czasie (2) — „Zamarznięty świat” — serial dok. ang.
- 13.35 „Auto” — magazyn mody i ryżacyjny
- 14.05 Studio sport
- 14.50 „Wydarzenia tygodnia”
- 15.15 Kino familijne: „Dribl...” — film obyczajowy pol. czechosłowackiej
- 16.25 Panorama
- 16.40 „Do trzech razy sztuka” — program z udziałem Sierżego Skoczylasa, Leszka Niedzielskiego, Stanisława Szelca, Włodzimierza Iwaszkiewicza oraz Andrzeja Zielińskiego
- 17.10 „Bezładna wyspa” — program z udziałem Krystyny Kofty, Anety Kręglińskiej i Ymeny Zaniewskiej
- 18.10 „Blizy” — przegląd telewizyjny serialnych
- 19.00 „Śmierć Don Juana” — opera Romana Palestriny wg poematu Oskara Milosza
- 20.00 „Modliszki” (cz. 2-ostatni) — film prod. ang.
- 21.00 Panorama
- 21.30 „Godzina szczerości”
- 22.30 Comeback Macieja — film fab. prod. niem.
- 23.20 „Legenda filmu” — Kłysz Herne Heppburn
- 24.00 Panorama
- 0.10 Zakończenie programu

CZWARTEK 18.06.

RTL plus

- 17.45 Otwarty koncert z Finkenbergu
- 18.45 RTL aktuell
- 19.15 Explosiv
- 20.15 Mini Playback Show
- 21.15 Notruf
- 22.15 Hardball i Gomez - film prod. meryk-holand.
- 00.05 Airwolf - serial
- 01.30 Der Chef

SAT 1

- 15.05 Hotel - serial USA
- 18.45 Regionalreport
- 19.20 Kolo szczęścia
- 20.15 Herz ist Trumpf
- 20.45 Vorsicht, Kamera!
- 22.15 Dirty Harry
- 00.05 Fußball

PRO 7

- 17.15 Trick 7
- 19.05 Die knallharten Fünf - serial prod. USA
- 20.15 Die Zeit nach Mitternacht - kom. USA
- 22.15 Special Squard - serial prod. austral.
- 23.10 Badlands - Zerschossene Traume
- 1.00 Hardball - serial krym.

MTV

- 17.30 News
- 17.45 3 from 1
- 18.00 Yol
- 20.00 Videos
- 22.00 Wielkie hity
- 23.00 Report
- 23.15 Filmtips
- 23.30 News
- 23.45 3 from 1

Sportkanal

- 17.30 Tengo
- 18.30 Revs Motorsport
- 19.30 Piłka nożna

- 20.30 Boks
- 21.30 Basketball
- 23.00 Piłka nożna

Tele 5

- 17.45 Danger Bay
- 18.15 St. Pauli Landungsbrücke
- 18.45 Ruck Zuck
- 19.35 Hop oder Top
- 20.15 Koffer Hoffer - show
- 21.10 Klargestellt
- 21.50 Mut der Verzweiflung
- 23.30 Nachtstreife - serial krym.
- 0.20 Buster - Er tauschte Millionen für eine Liebe - film ang.

PIĄTEK 19.06.

RTL plus

- 17.15 Der Preis ist heiss - quiz
- 17.45 Glueck am Druecker
- 18.00 Elf 99 - magazyn
- 18.45 Aktualności
- 19.15 Explosiv - magazyn
- 19.45 Dobre czasy, złe czasy - serial
- 20.15 Defense Play - mordercza gra - film przyg. prod. USA
- 22.00 Emmanuelle V - film erot. prod. franc.
- 23.20 Tutti fritti - show
- 00.20 Defense play - mordercza gra (powt.)
- 02.00 Emmanuelle V (powt.)

SAT 1

- 16.00 Cagney & Lacey - serial
- 17.05 Idź na całosc!
- 18.15 Bingo
- 18.45 Wiadomości
- 19.20 Kolo szczęścia
- 20.15 Na krawędzi przepaści - film fab. prod. USA
- 22.15 The drawing Pool - film krym. prod. USA
- 00.10 Magazyn sportowy
- 00.35 Przyjdź, mój gołąbku - film erot.

PRO 7

- 17.20 Trick 7 - seria rysunkowa
- 19.10 Stingray - serial
- 20.00 Wiadomości
- 20.15 Sam Whiskey - western prod. USA
- 22.15 Mike Hammer - serial
- 23.15 Najemny żołnierz - film przyg. prod. USA
- 01.05 Wiadomości
- 01.15 Special Squard - serial

MTV

- 17.45 3 from 1
- 18.00 YO! MTV Raps Today
- 18.30 MTV Prime
- 20.00 Dial MTV
- 20.30 MTV's Most Wanted
- 22.00 Wielkie hity
- 23.00 Coca-Cola Raport
- 23.15 At the Movies
- 23.30 News at Night
- 23.45 3 from 1
- 00.00 VJ Kristiane Backer

Sportkanal

- 15.30 Kregle - zawody w Kilonii
- 16.30 Piłka nożna - liga argentyńska
- 17.30 Wyścigi na żużlu; finał nordycki mistrzostw świata
- 18.30 Automobilizm; rallycross w Bergerac we Francji
- 19.30 „Gillette World Sports Special”
- 20.00 Go - magazyn sportów motorowych
- 21.00 Golf
- 00.00 Boks

Tele 5

- 17.45 Danger - wyścigi ze śmiercią - serial
- 18.15 St. Pauli - serial
- 18.45 Ruck Zuck
- 19.15 Fazit - wiadomości
- 19.35 Hopp oder Top - teleturnej
- 20.15 Zakazany owoc - teatr
- 21.40 Ring wolny - wrestling
- 22.45 Ponizona kobieta - film prod. USA
- 00.20 Spisek watykański - film prod. wł.

SOBOTA 20.06.

RTL plus

- 16.50 21 Jump Street - serial
- 17.35 Knack den Superpreis
- 17.45 Der preiss ist Heiss
- 18.15 Pojedynek rodzinny
- 18.45 Aktualności
- 19.15 Full House - serial
- 22.00 Program rozrywkowy
- 23.00 Prostytutka z 18 karata - film erot. prod. wł.-belg.
- 00.30 Der Turbogeile Saunaclub - kom. prod. USA

SAT 1

- 17.15 Ostrożnie, kamera
- 17.45 Punkt, punkt, punkt - gra słówek
- 18.15 Serce jest atutem - gra dla zakochanych

- 18.45 Wiadomości
- 19.20 Kolo szczęścia - show
- 20.15 Morderstwo na Manhattanie - film krym.
- 21.45 Wiadomości
- 21.55 Jux i Dallerei
- 23.05 Joy i sex - film erot. prod. USA
- 00.40 Przyjdź mój gołąbku - film erot.

PRO 7

- 16.45 Obrońca pokoju - film fab. prod. USA
- 18.40 Alles Total normal - serial prod. USA
- 19.10 Ein gesnegtes Team - serial
- 20.00 Wiadomości
- 20.15 Crocodile Dundee II - kom. prod. USA
- 22.30 Lifeforce - śmiertelna groźba - film s.f. prod. ang.
- 00.25 Wojna światów - serial
- 01.20 Wiadomości
- 01.30 Najemny żołnierz - film fab. prod. USA

MTV

- 18.30 The big picture
- 19.00 Braun European Top 20
- 21.00 Saturday Night Live
- 22.00 Partyzne
- 01.00 VJ Kristiane Backer
- 03.00 Nocne wideo

Sportkanal

- 14.30 Automobilizm; wyścigi z Australii
- 15.30 Automobilizm; 24 godziny w Le Mans (start na żywo)
- 18.00 Lekka atletyka; przedolimpijskie zawody eliminacyjne reprezentacji Niemiec (na żywo)
- 19.30 Automobilizm; 24 godziny w Le Mans
- 21.00 Golf; US Open (na żywo)

Tele 5

- 17.25 Wildlife - serial ekologiczny
- 18.20 Fazit - wiadomości
- 18.35 Uśmiech proszę - video-show
- 19.20 Koffer Hoffer - show
- 20.15 Porachunki w Gun Hill - film fab. prod. USA
- 21.50 Viollette en Francois - film fab. prod. franc.
- 23.30 Istniał tylko jeden świadek - film fab. prod. kanad.
- 01.05 Komando - czarna pantera - film fab. prod. wł.

NIEDZIELA 21.06.

RTL plus

- 16.00 Fantomas - kom. prod. franc.-wł.
- 17.45 Der Westphall - serial
- 18.45 Aktualności
- 19.10 Dzień jak zaden inny - serial
- 20.15 Showmaster
- 21.50 Spiegel TV
- 22.35 Film fabularny
- 00.00 9 i 1/2 tygodnia - film erot. prod. USA
- 02.00 O jednego szpiega za dużo - film fab. prod. USA

SAT 1

- 17.10 Ucieczka do Birmy - film fab. prod. USA
- 18.50 Sportclub
- 19.20 Kolo szczęścia
- 20.15 Spotkanie z Rockiem Hudsonem
- 22.00 Talk im Turn - show
- 23.40 Druk kolczasty i dać drapak - serial
- 00.15 Frankenstein: syn Godzilli - horror prod. USA

PRO 7

- 16.45 Zemsta czerwonego karsza - film przyg. prod. włoskiej
- 18.40 Superforce - serial
- 19.05 Hardcastle und MaCormick - serial
- 20.00 Wiadomości
- 20.15 Nowe życie - komedia prod. USA
- 22.20 Samotnik z zachodu - western prod. wł.
- 00.05 Simon Templar - serial krym.
- 01.00 Wiadomości
- 01.10 Nadzwyczajny sąd karny Harego - kom. prod. USA

MTV

- 18.30 Tydzień w Rocku
- 19.00 Us Top 20 Video Countdown
- 21.00 120 Minutes
- 23.00 XPO
- 23.30 Headbanger's Ball
- 02.00 VJ Kristiane Backer

Sportkanal

- 16.30 Kolarstwo; wyścigi mountainbike
- 17.00 Wyścigi ciężarówek

- 18.00 Automobilizm
- 19.00 „REVS”
- 19.30 Lekka atletyka; przedolimpijskie zawody kwalifikacyjne reprezentacji Niemiec (na żywo)
- 21.00 Golf
- 01.00 Wyścigi na żużlu; finał morski mistrzostw świata

Tele 5

- 17.35 Ruck Zuck
- 18.05 Nocna runda - film krym.
- 18.55 Fazit - wiadomości
- 19.05 Kronika policyjna
- 19.45 Tato - as wykończy - serial
- 20.15 Uśmiech proszę - video-show
- 21.00 Pierwsza miłość - wzmniemia producentów
- 21.30 Gabinet strachu - serial
- 22.00 Che - carabole racy - film fab. prod. wł.
- 23.25 Viollette en Francois - film prod. franc.
- 01.05 Gabinet strachu

PONIEDZIAŁEK 22.06.

RTL plus

- 17.45 Der preis ist Heiss
- 17.45 Glueck am Druecker
- 18.00 Elf 99 - magazyn
- 19.15 Explosiv
- 19.45 Dobre czasy, złe czasy - serial
- 20.15 Mordowanie jest jej hobby - film fab.
- 21.15 Zamek w Tirol - film prod. niem.
- 22.55 10 przed 11
- 23.20 M - magazyn dla mężczyzn
- 23.50 Aktualności
- 00.00 Airwolf - serial
- 01.00 Strasznie miła rodzina - serial
- 01.30 Szeł - film fab.

SAT 1

- 16.00 McGyver - serial
- 18.45 Wiadomości
- 19.20 Kolo szczęścia
- 20.15 Dr. Kulani - lekarz z Hanoi - serial USA
- 21.15 Reńska góra - film prod. niem.
- 22.45 Sport
- 22.55 Wiadomości
- 23.05 News and Stories - magazyn
- 00.00 Godzina dla producentów filmowych
- 00.15 MaGayer - serial

PRO 7

Trick 7 - serial rysunkowe
Dan Oakland - serial
Wiadomości
Dwóch wspaniałych uparcuchów - kom. prod. niem.
Nocny sokół - serial
Wielkie zarcie - film fab. prod. wł.-franc.
Wiadomości
Superforce - serial
Mike Hammer - serial

MTV

At the Movies
News at Night
3 from 1
Us Top 20 Video Countdown
The best of Unglugged
MTV Prime
Wielkie hity
Coca-Cola Raport
At the Movies
News at Night
3 from 1
Rock block

Sportkanal

0 „Gilette World Sports Special”
0 Barcelona 92
0 Lekka atletyka: przedolimpijskie zawody eliminacyjne reprezentacji Niemiec
0 Wyścigi formuły 3000 w Pau we Francji
0 automobilizm: Rajd Szkocki
0 Golf
0 Wyścigi na żużlu: finał zamorski mistrzostw świata

Tele 5

45 Ruck Zuck
15 Fazit - wiadomości
35 Hopp oder Top - teletur-niej
15 Na własną rękę - serial
05 Śmiertelna ulica snów - film fab. USA
55 Nocna runda - krym. USA
45 Che carambole ragazi - film fab. prod. wł.
40 Kronika policyjna
50 Ruck Zuck 90

WTOREK 23.06.

RTL plus

17.15 Der Preis ist Heiss
17.45 Glueck am Druecker
18.00 Elf 99 - magazyn
18.45 Aktualności
19.15 Explosiv
19.45 Dobre czasy, zle czasy - serial
20.15 Czarna Lady - film krym. prod. USA
2.00 Explosiv
3.00 Gorączka telewizyjna
0.05 Airwolf - serial
1.00 Strasznie miła rodzina - serial
1.30 Szeff - serial

SAT 1

16.00 McGayver - serial
17.05 Idź na całość!
18.15 Bingo
18.45 Wiadomości
19.20 Kolo szczęścia
20.15 Złote przeboje muzyki lu-dowej
21.15 Hasło: Morituri - film fab.
23.10 Za pięć dwunasta - maga-zyn ekologiczny
23.35 Magazyn piłki nożnej
23.50 Wiadomości
23.55 W ucieczce - serial krym.
00.50 McGayver - serial

PRO 7

17.25 Trick 7 - serial rysunkowe
19.10 Police Affair - serial krym.
20.00 Wiadomości
20.15 Ogród zlego - western USA
22.20 Weekend Ostermana - film krym. prod. USA
00.15 Starsy und Hutch - serial USA
01.20 Samotnik z zachodu - we-sterm prod. wł.

MTV

18.00 YO! MTV Raps Today
18.30 MTV Prime
20.00 Dial MTV
20.30 MTV's Most Wanted
22.00 Wielkie hity
23.00 Coca-cola Raport
23.15 At the movies
23.30 News at Night
23.45 3 from 1

Sportkanal

16.30 Boks
18.00 Automobilizm: Rajd Szko-cki
18.30 Triathlon: zawody w Nicei
19.00 Lekka atletyka: przedolim-pijskie zawody eliminacyj-ne reprezentacji Niemiec
20.30 Automobilizm: wyścigi DMT w Niemczech
21.30 Boks
23.30 Bilard

Tele 5

18.45 Ruck Zuck
19.15 Fazit - wiadomości
19.35 Hopp oder Top - teletur-niej
20.15 Polizeirevier Hill Street - serial
21.15 Nagła śmierć Edmunda Parry - film fab. USA
22.45 Fazit - wiadomości
23.00 Nocna runda - serial

ŚRODA 24.06.

RTL plus

17.15 Der Preis ist Heiss
17.45 Glueck am Druecker
18.00 Elf 99 - magazyn
18.45 Aktualności
19.15 Explosiv
19.45 Dobre czasy, zle czasy - serial
20.15 Zamek nad jeziorem słów
21.15 Na śmierć i życie - policyj-ne asy w akcji
22.15 Gwiazda TV
23.00 Właśnie Alaska

18.00 Aktualności
18.45 Aktualności
19.15 Explosiv
19.45 Dobre czasy, zle czasy - serial
01.30 Szeff - serial

SAT 1

16.00 Booker - serial krym.
17.05 Idź na całość!
18.15 Bingo
18.45 Wiadomości
19.20 Kolo szczęścia
20.15 Teatr ludowy
21.55 AKUT, afery, analizy, ar-gumenty
22.25 Schreinemakers live
23.30 Magazyn piłki nożnej
23.55 Piętno zemsty - film krym.

PRO 7

17.20 Trick 7 - serial rysunkowe
19.10 Hardball - ser. krym.
20.00 Wiadomości
20.15 Jane i zagubiony skarb - film przyg.
22.05 Gliniarz i prokurator - ser. krym.
23.00 Tymczasowa rozrywka - kabaret i satyra
23.45 Tapeheads - kom. prod. USA
01.20 Wiadomości
01.30 Nocny sokół - serial

MTV

17.30 News at Night
17.45 3 from 1
18.00 YO! MTV Raps Today
18.30 MTV Prime
20.00 Dial MTV
20.30 MTV's Most Wanted
22.00 Wielkie hity
23.00 Raport Coca-Coli
23.15 At the Movies
23.30 News at Night
23.45 3 from 1
00.00 Post Modern

Sportkanal

17.30 Automobilizm: wyścigi w Australii
18.30 Kręgle
19.30 Jeździectwo: konkurs skoków
20.30 Wyścigi formuły 2 w Ang-lii
21.30 „Tengo”
22.00 Golf
00.00 Wyścigi na żużlu

Tele 5

18.45 Ruck Zuck
19.15 Fazit - wiadomości
19.35 Hopp oder Top - teletur-niej
20.15 Za darmo też nie warto - film fab. USA
21.50 Fazit - wiadomości
22.00 Gorączka we krwi - film fab. wł.
23.35 Nocna runda - krym. USA
00.20 Polizeirevier Hill Street - serial
01.10 Worldnews Tonight
01.40 Nocna runda - powt.

CZWARTEK 25.06.

RTL plus

17.15 Der Preis ist Heiss
17.45 Glueck am Druecker

18.00 Elf 99 - magazyn
18.45 Aktualności
19.15 Explosiv
19.45 Dobre czasy, zle czasy - serial
20.15 Mini Playback show
21.15 Wołanie o pomoc - dra-matyczne akcje ratunkowe
22.15 Hardball i Gomez - film fab. USA
23.55 Aktualności
00.05 Airwolf - serial
01.00 Strasznie miła rodzina - serial
01.30 Szeff - serial

SAT 1

16.00 Powrót do Edenu - serial
17.05 Idź na całość!
18.15 Bingo
18.45 Wiadomości
19.20 Kolo szczęścia
20.15 Serce jest atutem - gra dla zakochanych
20.45 Ostrożnie, kamera
21.15 Sprzeciw
22.15 Reportaż TV
23.10 French Connection
01.00 AKUT, afery, analizy, ar-gumenty (powt.)

PRO 7

17.20 Trick 7 - serial rysunkowe
19.05 Die knallharten Fuefn - se-rial
20.00 Wiadomości
20.15 Oddział szturmowy Avola - film woj. prod. wł.-jug.
22.10 Special Squard - serial
23.05 Blue Angels Cafe - film erot. prod. wł.
00.45 Wiadomości
00.55 Hardball - ser. krym.
01.45 Tymczasowa rozrywka (kabaret i satyra)

MTV

18.00 YO! MTV Raps Today
18.30 MTV Prime
20.00 Dial MTV
20.30 MTV's Most Wanted
21.30 The Pulse witch Swatch
22.00 Wielkie hity
23.00 Raport Coca-Coli
23.15 At the Movies
23.30 News at Night
23.45 3 from 1
00.00 VJ Kristiane Backer

Sportkanal

18.00 Zawody enduro we Francji
18.30 Wyścigi ciężarówek w Mantrap w Szwecji
19.30 Piłka nożna - liga argen-tyńska
20.30 Automobilizm
21.30 Automobilizm: wyścigi IMSA
22.30 Golf
23.30 Automobilizm - formuła 3000
00.30 Automobilizm - wyścigi formuły 2

Tele 5

17.45 Danger Bay - Matka na godzinę - serial
18.15 St. Pauli - serial
18.45 Ruck Zuck
19.15 Fazit - wiadomości
19.35 Hopp oder Top - teletur-niej

20.15 Koffer Hoffer - show
21.10 Ludzie, media, manipula-cje
21.45 Weekend dla dwojga - film fab. prod. franc.
23.30 Nocna runda - film krym. USA
00.20 Gorączka we krwi - film fab.
01.45 Worldnews Tonight

PIĄTEK 26.06.

RTL plus

18.45 Aktualności
19.15 Explosiv - magazyn
19.45 Dobre czasy, zle czasy - serial
20.15 Ist das nicht mein Leben? - film fab.
22.15 Die Pinups und ein feißer Typ - komedia
23.15 Nightumare Mörderishe Träume - horror
01.20 Frankenstein - horror

SAT 1

16.00 Cagney & Lacey - serial
17.05 Idź na całość!
18.15 Bingo
18.45 Wiadomości
19.20 Kolo szczęścia
20.15 Ein Platz im Herzen - film fab.
22.15 Spottschau
22.50 Fußball
23.10 Haus der Begierde - ero-tyk
00.35 SAT 1 News
00.40 Der Hexentöter on Black-moor - film hist.

PRO 7

17.20 Trick 7 - serial rysunkowe
19.05 Stingray - serial
20.00 Wiadomości
20.15 Hard Country - film fab.
22.20 Mike Hammer - serial
23.20 Calahan - kryminal
01.30 Wiadomości
01.40 Special Squard - serial

MTV

17.45 3 from 1
18.00 YO! MTV Raps Today
18.30 MTV Prime
20.00 Dial MTV
20.30 MTV's Most Wanted
22.00 Wielkie hity
23.00 Coca-Cola Raport
23.15 Filmtips
23.30 Nevs at Night
23.45 3 from 1
00.00 VJ Kristiane Backer

Sportkanal

17.00 Fußball
18.00 Motorsport
18.30 Motorsport
19.30 Segelsport
20.00 Go - magazyn
21.30 Motorradspport
22.30 Golf
23.30 Boks

Tele 5

17.45 Danger - wyścigi ze śmier-cią - serial
18.15 St. Pauli - serial

SOBOTA 27.06.

RTL plus

17.45 Der Preis ist Heiss
18.00 Elf 99
18.45 Aktualności
19.15 Explosiv - magazyn
19.45 Dobre czasy, zle czasy - serial
20.15 Mini Playback Show
21.15 Wołanie o pomoc - dra-matyczne akcje ratunkowe
22.15 Hardball i Gomez - film fab.
23.55 Aktualności
00.05 Airwolf - serial

SAT 1

17.15 Ostrożnie, kamera
17.45 Punkt, punkt, punkt - gra słówek
18.15 Serce jest atutem - gra dla zakochanych
18.45 Wiadomości
19.20 Kolo szczęścia - show
20.15 O godzinie zero... - krym.
21.45 Wiadomości
22.00 Mann-o-Mann
23.00 Dom pod numerem 6 - erotyk
00.35 Wesołe towarzystwo - erotyk

PRO 7

118.40 Alles Total normal - serial prod. USA
19.10 Ein gesgnetes Team - se-rial
20.00 Wiadomości
20.15 Film fab. prod. USA - R.O.B.O.S.O.G
22.15 Malone - film fab.
00.25 Wojna światów - serial
01.20 Wiadomości
01.30 Film fab.

MTV

18.30 The big picture
19.00 Braun European Top 20
21.00 Saturday Night Live
22.00 Partyzone
01.00 VJ Kristiane Backer
03.00 Nocne wideo

Sportkanal

15.00 Golf
17.00 Kolarstwo
17.30 Kajakarstwo
18.00 Sport motorowy
19.00 Wyścigi na żużlu
20.00 Automobilizm

Tele 5

18.25 Wildlife - serial ekologicz-ny
19.25 Fazit - wiadomości
19.45 Ruck Zuck - show
20.15 Film fab.
21.45 Film fab.
23.20 Kryminal
wg „Hörzu” oprac. „Eugen”

- 1 Pogotowie ratunkowe - 999
- 2 Straz pozarna - 998
- 3 Policja - 997
- 4 Pogotowie energetyczne 44-29

Informacje:

- 1 Telefoniczna - 913
- 2 Autobusowa - 52-70

Pomoc drogowa:

tel.55-65

Sklepy dyżurne:

- 1 Sklep spozywczono-monopolowy, Pl Wojska Polskiego 4, czynny całą dobę
- 2 Sklep spozywczono-monopolowy „Bom bonierka”, ul Pl Wojska Polskiego 14, czynny od 6.00 do 24 00

Apteki:

- 1 ul Piłsudskiego 1, tel 59 56, czynna od 9:00 do 20:00
sobota 9:00 do 14 00

INFORMATOR

- 2 Nowalińskiego, tel 44-54, czynna od 8 00 do 19 00
sobota 8 00 do 19:00
- 3 Kałaska 18, tel 46-37, czynna od 8 00 do 19 00
sobota 8 00 do 14 00
- 4 Składkowskiego 1, tel 50-22, czynna od 9 00 do 18 00
sobota 9 00 do 15 00

Miejska Biblioteka

- 1 Wypożyczalnia dla dorosłych, ul Piłsudskiego 1, tel 51 34, czynna poniedziałek, wtorek, środa, piątek 9 00 do 19 00

- sobota 9 00 do 13 00
czwartek nieczynna
- 2 Czytelnia dla dorosłych i dzieci, ul Piłsudskiego 1, tel 53-34, czynna: poniedziałek, wtorek, środa, czwar-tek, piątek 9:00 do 19:00
sobota 9:00 do 14 00
- 3 Filia dla dzieci, ul Piłsudskiego 1, tel 57-92, czynna: poniedziałek, środa, piątek 11 00 do 18 00
wtorek 9:00 do 15:00
sobota prac 9:00 do 13:00
- 4 Filia nr 2, ul Spółdzielców 4, tel 51 46,

- czynna: poniedziałek, środa, piątek 12:00 do 19:00
- wtorek 8:00 do 15:00
- pierwsza sobota w miesiącu 9:00 do 13:00
- 5 Filia nr 3 Zespół Opieki Zdrowotnej, ul Poduchowne 1, tel 45-50 wew. 265, czynna codziennie oprócz sobót 9:00 do 15:00
- 6. Filia nr 4, Wypożyczalnia dla dorosłych i młodzieży, Osiedle Wyzwolenia 2 kl.„J” czynna poniedziałek, środa, piątek 12:00 do 19 00
wtorek 9:00 do 15:00
- pierwsza sobota w miesiącu 9:00 do 13:00
- 7. Filia nr 4, Oddział dla dzieci, Osiedle Wyzwolenia 3 kl.„K” czynna poniedziałek, środa, piątek 12:00 do 19 00
wtorek 9:00 do 15:00
sobota pracująca 9:00 do 13:00

spotkaniach. Utrzymują stały kontakt z Radą Regionalną w Koninie. Aktywność Unii w Turku zauważalna była w okresie wyborów prezydenckich i parlamentarnych. W trakcie tych ostatnich UD zajęła w mieście 2 pozycję, zdobywając 9,60% głosów.

Badania opinii publicznej wskazują, że w obecnej chwili UD jest najpopularniejszą organizacją polityczną w Polsce. Jej przewodniczącym jest Tadeusz Mazowiecki.

KL-D

Kongres Liberalno - Demokratyczny Partia Krzysztofa Bieleckiego i Donalda Tuska. W czasie ostatnich wyborów parlamentarnych zdobyła w naszym mieście 4,88% głosów zajmując 6 pozycję. Jednak w Turku nie istnieją formalne struktury tej organizacji, choć w kręgach prywatnych przedsiębiorców jest kilku sympatyków KL-D.

Przy okazji warto wspomnieć o Polskiej Partii Przyjaciół Piwa, która obecnie uległa rozbiciu. W Turku PPPP zdobyła 8 miejsce (4,15%), a sympatycy tej listy wyborczej pochodzili prawdopodobnie z kręgów młodzieżowych.

PSL „S”

Polskie Stronnictwo Ludowe „Solidarność” powstało na bazie NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych. Przewodniczącym jest Józef Ślisz. We władzach stronnictwa jest również poseł Ireneusz Niewiarowski z Konina. W rejonie Turku organizacja ta działa aktywniej tam, gdzie istnieje jeszcze „Solidarność” rolników m.in. w gminach Kawęczyn (m.in. Stanisław Raszewski) i Przykona. Na terenie tej ostatniej gminy w Smulsku mieszka Ryszard Papierkowski, który w ostatnich wyborach kandydował do Sejmu z listy Porozumienia Ludowego. W samym Turku lista ta uzyskała 10 miejsce (3,47%), ale w gminach wyniki były o wiele lepsze.

21 VI 1992

NSZZ „Solidarność” RI jest natomiast związkiem zawodowym rolników. W rejonie Turku „Solidarność” RI istniała w każdej gminie. W Tuliszkowie organizatorem Związku był Marian Selewski, we Władysławowie Józef Olek, w Brudzewie Paweł Śliwka, w Malanowie Edward Harasny, w gminie Turek Bogdan Kowalski. Obecnie działalność związkowa praktycznie zamarła, nie odbywają się zebrania, składki nie są zbierane.

PC

W wyborach październikowych w mieście partia ta zdobyła 11 miejsce (2,91%) głosów. Jednak partia ta w Turku nie istnieje, choć na początku 1990r. poseł Jerzy Żurawiecki był jednym z założycieli PC. W tej chwili jednym z bardziej znanych zwolenników Porozumienia jest pan Józef Olek - rolnik z Władysławowa.

PChD

Partia Chrześcijańskich Demokratów działa w Turku od 1991 roku i posiada bardzo silną obsadę kadrową. Przewodniczącym jest Piotr Shulz (wiceburmistrz Dobrej), a członkami są m.in. Jerzy Żurawiecki (przewodniczący regionalnej „Solidarności”), Jan Radzimski (kierownik Urzędu Rejonowego), Jan Nowak (wójt w Kawęczynie) oraz Tadeusz Rabięga, Teodozjusz Rembowski, Andrzej Sochacki (radni). Członkowie partii płacą składki i spotykają się regularnie. PChD zamierza w najbliższym czasie utworzyć Klub w Radzie Miejskiej, a także rozpocząć przygotowania do wyborów samorządowych i parlamentarnych. Przewodniczącym PChD w Polsce jest poseł Paweł Łączkowski z Poznania. PChD jest partią popierającą prezydenta Lecha Wałęsę, w swych założeniach ideologicznych kieruje się, podobnie jak inne partie chrześcijańskie, naukami kościoła, w sprawach ekonomicznych uznaje pomocniczą rolę państwa.

PAX

Stowarzyszenie Chrześcijańskie PAX powstało w Turku w 1980r. Od 1989r. stała siedzibą Stowarzyszenia jest Muzeum Rzemiosła Tkackiego. Do PAX-u należą 42 osoby, składki zbierane są regularnie. Przewodniczącą jest pani Alina Czernielewska. Do najaktywniejszych członków należy pani Janina Kuligowska. W ramach działalności społeczno-kulturalnej członkowie PAX organizują odczyty i pokazy filmowe, a także kursy hafciarskie. Utrzymywany jest stały kontakt z władzami Stowarzyszenia w Koninie i Warszawie. PAX w Turku współpracuje ze Związkiem Sybiraków i kombatantami z AK. W ramach PAX działa od niedawna Polskie Forum Chrześcijańsko-Demokratyczne, do którego należy w Turku kilka osób, wśród nich pan Andrzej Russek, pracownik Huty Aluminium w Koninie, który w październikowych wyborach do Sejmu startował z listy Chrześcijańskiej Demokracji. Lista ta zajęła w Turku miejsce 14 (2,24% głosów).

KPN

Konfederacja Polski Niepodległej po raz pierwszy pojawiła się w Turku w 1989 roku. Wśród inicjatorów tej partii był m.in. Zdzisław Wszolek (pracownik KWB „Adamów”) i Dariusz Tomczyk (nauczyciel, obecnie właściciel sklepu). W latach 1989-90 działalność propagandowa KPN w Turku była bardzo widoczna. Nie udało się jednak przeforsować jej swoich kandydatów do Rady Miejskiej. Za to w wyborach parlamentarnych Konfederacja zajęła w mieście 4 miejsce (8,60% głosów). Kandydatem z listy KPN był Dariusz Tomczyk. Obecnie trwają prace przy utworzeniu formalnych struktur organizacyjnych. Dawniej siedzibą partii był lokal „Solidarności”, teraz KPN nie posiada własnych pomieszczeń. W Turku (oraz w Uniejowie) jest około 20 sympatyków Konfe-

deracji. Są to głównie ludzie młodzi, choć zdarzają się również radykalnie nastawione osoby starsze, pragnące wstąpić do KPN.

ZCh-N

Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe jest obecnie jedną z najaktywniejszych organizacji politycznych w Turku. Powstało tu w roku 1989 na bazie Klubu Politycznego „Ład i Wolność” działającego przy Duszpasterstwie Ludzi Pracy „Wspólnota”. Od początku przewodniczącym turkowskiego koła ZCh-N jest Józef Wróblewski pracownik KWB „Adamów”. Aktualnie koło liczy 30 członków. Pośród nich jest kilka osób z Uniejowa i Dobrej, gdzie mają powstać oddzielne koła. Składki zbierane są regularnie, a zebrania odbywają się dość często. Siedziba ZCh-N mieści się przy ul.3 Maja 2, gdzie każdy wtorek członkowie partii pełnią dyżur. ZCh-N aktywnie współpracuje z kołem Związku Sybiraków organizując, m.in. pomoc dla Polaków na Białorusi. W 1991r. członkowie ZCh-N byli współorganizatorami pogrzebu żołnierzy z oddziału „Groźnego”. W wyborach parlamentarnych z listy ZCh-N kandydowała do Sejmu emerytowana nauczycielka Anna Jaszczak. Do ZCh-N należy również radny Tadeusz Drzewiecki. W najbliższym czasie ZCh-N planuje rozpropagować akcję na rzecz przyjmowania na wakacje dzieci z Woronowa. Partia posiada również swoją gazetkę informacyjną przy Pl. Sienkiewicza. W październikowych wyborach ZCh-N (lista Wyborczej Akcji Katolickiej) zajęła 5 miejsce (7,45% głosów). Przewodniczącym ZCh-N w Polsce jest Wiesław Chrzanowski.

UPR

Unia Polityki Realnej kojarzy się najczęściej z ekstrawaganckim postem Januszem Korwinem - Mikke. Unia to partia o ideologii konserwatywno-liberalnej, dla której najważniej-

szą jest własność prywatna. Według Unii obywatelsami powinni dbać o swój los, a rola państwa winna być jak najbardziej ograniczona. W Turku w czasie ostatnich wyborów Unia zdobyła 12 miejsce (2,75% głosów). W naszym mieście znanym zwolennikiem tej partii jest Andrzej Lichodziejewski założyciel pierwszych struktur NSZZ „Solidarność” w roku 1980. Pan Lichodziejewski w rozmowie z „Echem” oświadczył, że choć nie jest formalnym członkiem UPR, to rozważa możliwość utworzenia w Turku koła tej partii.

SN

Stronnictwo Narodowe oficjalnie pojawiło się na lokalnej arenie politycznej w 1989 roku. SN kontynuuje przedwojenne tradycje partii Romana Dmowskiego. Przewodniczącym Rady Naczelnej jest prof. Maciej Giertych. W Turku aktywnym działaczem SN jest Wiesław Kosobudzki, prezes Zarządu Wojewódzkiego SN, rzemieślnik, wybrany ostatnio na przewodniczącego Turkowskiego Klubu Prywatnych Przedsiębiorców. W Turku liczy 18 członków (są wśród nich również członkowie przedwojennego SN), zebrania odbywają się raz w miesiącu, prezesem koła jest Jan Błaszczak - wicedyrektor ZSR w Kaczkach. SN posiada tablicę informacyjną przy Pl. Sienkiewicza (jak twierdzi prezes W.Kosobudzki już dwukrotnie ktoś zrywał kłódkę i niszczył materiały propagandowe Stronnictwa). Ostatnio z inicjatywy członka SN nauczyciela, Andrzeja Szewczyka w ZSR w Kaczkach zawiązało się koło „Młodzieży Wszepolskiej” liczące 50 osób. W wyborach samorządowych SN wystawiło w Turku 4 kandydatów, ale żaden z nich nie wszedł do Rady Miejskiej. W wyborach parlamentarnych (w których z listy SN startował, m.in. W.Kosobudzki) Stronnictwo zdobyło w Turku 15 miejsce (2,17%).

Najnowszą historię Turku oraz lokalny przewodnik polityczny opracował Andrzej Piasecki

Po rozprawie w 1982 roku, zataczając się ze śmiechu, wchodzi do pokoju, w którym siedzą jego koledzy prokurator.

— Co cię tak rozbawiło? - pytają
— Świetny kawał polityczny.
— Opowiedz go.
— Nie mogę. Przed chwilą żądałem za ten dowcip skazania na 5 lat.

W szatni sejmowej nad hakami wisi napis: „Tylko dla posłów”. Ktoś dopisał: „Również na płaszcz”.

— Wiesz w moim domu zapanaowała prawdziwa demokracja...
— Jak to osiągnęliście?
— To proste, ja mówię - zona nie słucha, ona mówi - ja nie słucham.

Dowcipy nieco polityczne

Olszewski poszedł do salonu fryzjerskiego. Podczas strzyżenia, fryzjer pyta:

— Co tam u Wałęsy!?
— Nic.

Fryzjer co chwila powtarza to zdanie. W końcu zirytowany Olszewski nie wytrzymał:

— Dlaczego ciągle pyta pan o niego?
— Łatwiej mi strzyć. Jak ja o Wałęsie, to Pana włoski siup do góry.

— Jak będzie wyglądał banknot dwumilionowy?
— Leszek w koronie, orzeł z wąsami.

Do sali sejmowej wpada z karabinem maszynowym rozjuszony żołnierz, który krzyczy:

— Gdzie jest prezydent !!! Gdzie jest prezydent !!!

Posłowie odsuwają się od prezydenta wskazując miejsce, gdzie siedzi poszukiwany. Żołnierz spokojnie patrząc na niego mówi:

— Panie prezydencie, proszę się schować. Zaraz będę strzelał.

Podczas wystąpienia jeden z posłów nieco się rozgadał. W końcu zorientował się i mówi:

— Oj przepraszam, ale zapomniałem wziąć z domu zegarka.

— Nie szkodzi, za szanownym panem wisi kalendarz - odpowiada inny.

— Ile osób rządziło Związkiem Radzieckim przed jego rozpadem?

— Półtorej. Wiecznie żywy Lenin i półżywy Gorbaczow.

Od niedawna w Domu Usług przy ul. Kaliskiej na drzwiach jednego pomieszczenia umieszczony jest napis: Prywatna Partia Obywateli Świata.

Obywatele Świata

Co to za partia, kim są jej członkowie? Nielatwo odpowiedzieć na te pytania, gdyż „Obywatele Świata” rzadko goszczą w swej partyjnej siedzibie. Podstawowe wiadomości udzieliła nam uroczą panną Agnieszka Adamiak, która społecznie pełni tam dyżury.

Międzynarodowe Centrum Obywateli Świata istnieje we Włoszech, gdzie powstała partia. Znakiem partii jest człowiek wpisany w kulę ziemską, a nad nią gołąbek pokoju. Partia posiada własną flagę koloru błękitnego z symbolem po środku i hymn pod tytułem „Obywatel Świata”. Językiem urzędowym jest Esperanto.

Program PPOŚ: nieuznawanie przemocy, rasizmu, szowinizmu, wspieranie materialnie niepełnosprawnych, chorych, potrzebujących pomocy, ochrona środowiska, ochrona mniejszości narodowych. Partia jest za wolnością zawierania związków małżeńskich ludzi dowolnych narodowości i zamieszkiwaniu w dowolnym kraju wybranym przez to małżeństwo. PPOŚ przyjmuje zlecenia na wykonanie wszelkich prac:

— organizowanie protestów, pikiet, kampanii wyborczych,
— organizuje wycieczki krajowe i zagraniczne, wczasy, kolonie dla dzieci,

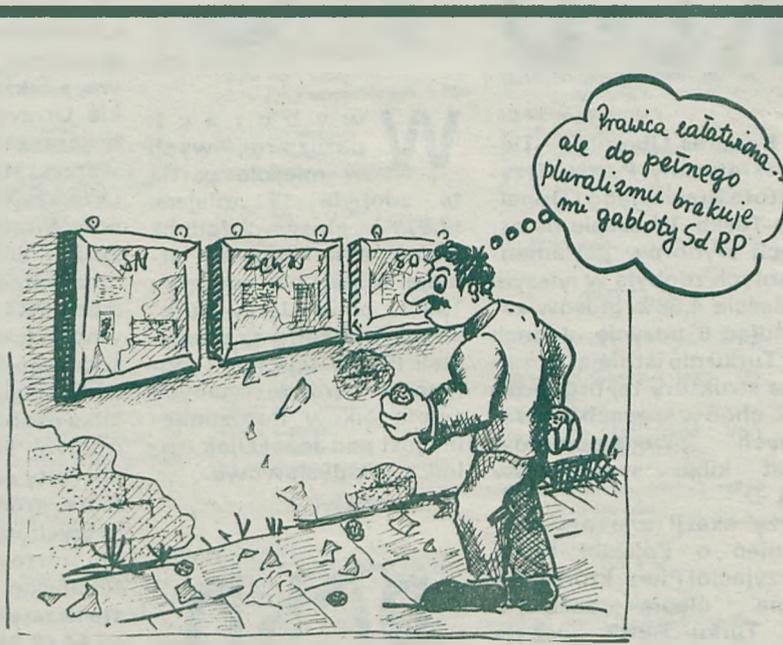
— prace murarskie, malarskie,
— uczy weselne,
— usługi drobne, jak naprawa telewizorów, radia, maszynek kuchennych, lodówek i inne.

W Polsce partię założył w 1990 roku Józef Rogowski (obecnie senator z Bytomia). Od kwietnia siedzibą partii są Katowice. Aby należeć do partii należy

popierać jej program i opłacać roczną składkę 100 tys. zł. Jak nas poinformowano w siedzibie partii PPOŚ pomaga w załatwianiu wiz do wielu państw świata, a także umożliwia nieplacenie podatków do Urzędu Skarbowego. Wy-

starczy wypełnić deklarację członkowską i oświadczyć, że część swoich dochodów przeznaczają się na działalność charytatywną partii.

PPOŚ w Turku liczy siedmiu członków. (a)

Moje...

Nielatwo być politykiem w dzisiejszej Polsce. Jeszcze trudniej zajmować się polityką na prowincji. Wyniki wyborów, a także naszych sondazy ulicznych wskazują, że społeczeństwo Turku nie odbiega za bardzo od przeciętnej krajowej. Sympatie polityczne skupiają się na naszym terenie jak w soczewce, mamy wszystko: od lewicy do prawicy.

Ale tak naprawdę to na dzień dzisiejszy polityczna aktywność turkowie jest niewielka. Trzy gąbłoty informacyjne przy Placu Sienkiewicza (SN, ZCh-N i Solidarności, informują bardziej o działalności tych organizacji na terenie kraju niż w Turku. Na łamach „Echa” pojawia się jedynie od czasu do czasu ZCh-N i to nie dlatego, że pismo ma prawicowe skłonności, ale z tego prostego powodu, że jedynie ta partia robiła coś konkretnego na tym terenie. Inne struktury po ostatnich wyborach całkiem przycich-

ły. Dobrze jest, jeśli się jeszcze w ogóle zbierają i potrafią polyczyć swoich członków.

Polityki w naszej prowincji nie uprawia się już prawie wcale. W Radzie Miejskiej nie ma żadnych klubów politycznych, jeżeli się już tworzą jakieś podziały, to raczej wokół spraw lokalnych, ewentualnie personalnych. Ostatnie „polityczne” głosowanie w Radzie odbyło się przy okazji nadania Lechowi Wałęsie tytułu Honorowego Obywatela Miasta. Nie ma już w Turku wieców, otwartych spotkań partyjnych, a na dyżury przyjezdnych posłów przychodzą ludzie z całkiem niepolitycznymi problemami.

Dobrze to czy źle — chciałoby się zapytać.

Dobrze - bo polityki ci u nas dostatek w telewizji, radiu, gazetach, na imieninach u szwagra. Ludzie są tym tematem zmęczeni i gdyby jeszcze w Turku ktoś proponował im aktywność poli-

tyczną, to reakcja mogłaby być całkiem nieobliczalna.

Źle - bo polityka to zajęcie takie samo jak każde inne. Powinna być również moralna, dająca upust ambicjom i temperamentom. Tłamszenie w sobie politycznych skłonności tylko dlatego, że „tak wypada” może prowadzić do niebezpiecznych frustracji. Nie każdy zostanie posłem, senatorem czy prezydentem, ale prawie każdy może przeprowadzić działania partii w wymiarze lokalnym.

Dlatego też felieton ten zakończymy apelem skierowanym do miejscowych polityków. Działajcie tak, żeby was było widać. Zakładajcie kluby dyskusyjne, organizujecie odczyty, zapraszajcie ciekawych ludzi. Nie ma co narzekać, że społeczeństwo jest mało aktywne. Jeśli od kogoś wymaga się aktywności to w pierwszej kolejności należy ją wykazać samemu. Edukacja polityczna społeczeństwa powinna rozpoczynać się na szczeblu lokalnym i to jak najwcześniej (najlepiej już w szkole). W innym przypadku o miejscowych politykach społeczeństwo przypomni sobie przy okazji kolejnych wyborów, gdy będzie można się przekonać, kto czyje plakaty rozlepił.

Grosik

Złot harcerzy w Stemplewie

W dniach 30-31 maja na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Stemplewie odbył się V Wojewódzki Złot Drużyn Harcerskich „Nieprzetartego Szlaku”.

W imprezie wzięły udział drużyny harcerskie z ośrodków szkolno-wychowawczych w Kole, Kosewie, Rychwale, Słupcy, Stemplewie i Turku oraz gościnnie drużyny harcerskie ze szkół podstawowych w Bronowie i Wieleninie. Przygotowania do Złotu trwały wiele tygodni, dopisała dobra pogoda i humory. W rozbięciu obozowiska i namiotów pomagali żołnierze z Jednostki Wojskowej w Leźnicy Wielkiej. Do rozpoczęcia, które odbyło się w sobotę 30 maja o godzinie 10:30, wszystkim było zapięte na ostatni guzik. Harcerze w pełnym rynsztunku, zaproszeni goście, spora grupa obserwujących widzów. Złot rozpoczął się przemarszem uczestników, na czele którego szła Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Stemplewie. Po oficjalnym harcerskim otwarciu i przemówieniach oficjeli sz-

bko przystąpiono do realizacji przygotowanego programu. Najpierw pokazy śmigłowcowe i zwiedzanie stajowej, potężnej maszyny; później długie pożegnania fruujących w powietrzu ptaka przekazującego pozdrowienia uczestnikom harcerskiego święta. Pokaz ten przygotowała wspomniana już Jednostka Wojskowa w Leźnicy Wielkiej.

Następnym punktem programu był mini-playback show. Tutaj harcerze odważnie podszycali się pod znanych z estrad, radia i telewizji wykonawców. Emocji i humoru było co niemiara. Widzowie wraz z występującymi śpiewali i wspinały się bawili. Były okrzyki i prośby o bis.

Po obiedzie uczestnicy prezentowali sport na wesoło, a także zdobywali punkty do poprawienia swoich sprawności harcerskich.

Wieczorem Rejonowa Straż Pożarna w Turku praktycznie pokazała jak należy gasić ogień i używać specjalistycznego sprzętu ratownictwa technicznego; pojawił się też „kosmita” - strażak w zarodkowym ubraniu wchodzący do ognia.

Jeszcze ognisko, jeszcze gawęda, jeszcze na zakończenie ogniska pieczenie kielbasek w dogasającym ogniu. Ale uczestnicy chcą tańców; są tańce na nowo wybudowanej płycie boiska do piłki ręcznej. Zbliża się godzina dwudziesta druga, ciemność. Noc dwublyskuje fajerwerkami sztucznych ogni. Po tym powoli obozowisko gasnie i wycisza się, harcerze jednak z dużym ociąganiem udają się do namiotów na spoczynek.

W niedzielę, następnego dnia tempo jest już nieco wolniejsze. Po rannym śniadaniu uczestnicy mogą zobaczyć się w telewizorze, ponieważ przebieg Złotu jest rejestrowany kamerą video. Po tym wszyscy przystępują do pokonywania toru prze-

szkód i podchodów, spełniając kolejne hasło programu „Co słychać w lesie?”

Powoli jednak zbliża się koniec. Następuje zwijanie obozowiska, zdawanie pobranego sprzętu, obiad i uroczyste zakończenie.

Atrakcyjne nagrody uczestniczącym w Zlocie harcerzom „Nieprzetartego Szlaku” ufundowało Kuratorium Oświaty w Koninie.

Ta piękna impreza mogła się odbyć dzięki uporowi i zaangażowaniu instruktorów działających w Szczepie Drużyn Harcerskich „Nieprzetartego Szlaku” przy Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Stemplewie oraz pomocy i poparciu Hufca ZHP w Uniejowie, a także Gminnego Ośrodka Kultury w Świnicach Warckich.

Młodzież ze Stemplewa wyjeżdżała uśmiechnięta, zadowolona, z бага-

zem wielu przeżyć. Gdy na zakończenie, po wręczeniu nagród i upominków, dyrektor Ośrodka zapytał czy harcerze zechcą przyjechać za rok, rozległo się chóralnie: przyjedziemy!

Organizatorzy dziękują sponsorom imprezy:

Spółka Pollas w Lubstowie (cytrusy), Zakład Produkcyjno-Handlowy „Interpogro” SA w Wieruszewie (rośliny ozdobne), Spółka Figurski, Galoch i Dąbrowski w Uniejowie (produkty mięsne), Firma Paszkiewicz i syn z Kola (słodycze), Firma „Enter” z Konina (upominki w postaci długopisów maskotek typu ALF), Firma Krystall Getranke z Kola (napoje chłodzące), Henryk Piszczalkowski ze Świnic Warckich (słodycze i napoje), Henryk Pieczewski z Grabowa (słodycze i produkty spożywcze), Proboszcz Parafii Wielenin (wsparcie finansowe), Teresa i Wiesław Popielowie z Cukierni „Hortex” w Koninie (ciasto), Alfred Michalczyk z Konina (kasety video), Eugeniusz Walczak ze Świnic Warckich (słodycze), Janusz Okupiński ze Świnic Warckich (sztuczne ognie).

Medytujące Jury

Listy Do Echa

W numerze 11 „Echa Turku” ukazał się list państwa Wesolowskich w sprawie strajku nauczycieli w Liceum. List ten, a następnie odpowiedź Komitetu Organizacyjnego Strajku wywołały dodatkowe komentarze w naszym lokalnym środowisku. W kolejnym liście, nadesłanym do redakcji, w odpowiedzi na replikę Komitetu Organizacyjnego państwo Wesolowscy kontynuują temat strajków środowiskowych i związanych z nimi problemami społecznymi. Publikujemy te fragmenty listu, które przybliżają naszym Czytelnikom sylwetki państwa Haliny i Jana Wesolowskich oraz zdjęcia.

(...) Za patriotyzm i polskość i służbę Polsce Jan Wesolowski, jako uczeń I klasy Liceum został w 1940 roku, wraz z 2 młodszymi kolegami z ówczesnego Gimnazjum, aresztowany i zesłany do obozu koncentracyjnego Dachau, potem Gusen-Mauthausen. Wcześniej od nich zesłano do tychże obozów profesora polonistyki Stanisława Ostrowskiego. Profesor Ostrowski i kol. J. Piłśniak zostali zamęczeni.

Pan Jan Wesolowski jako 13-letni harcerz drużyny Zawiszy Czarnego

ni. Nie wrócili. Przeżył Jan Wesolowski i H. Mielczarek. Dzisiaj jedynym żyjącym, byłym więźniem Gusen jest w Turku tylko Wesolowski. Pięć długich lat liczonych na dni i noce, wykuwał w twardej granitowej skale swoją drogę do wolności, bity i głodzony. Polskości się nie wyrzekł. Patriotyzmu zaś uczył się w domu i szkole.

Wnuk powstańca z 1863 roku, harcerz od najmłodszych lat, otrzymał wielką szkołę patriotyzmu i miłości bliźniego. W Gimnazjum odebrał przygotowanie wojskowe, a w Liceum był komendantem Przesposobienia Wojskowego, PW. Wykrył w Turku tajną organizację faszystowską Hitler Jugend.

We wrześniu 1939r. przez Komitet Obrony Miasta został skierowany, jako komendant oddziału PW, do obrony gmachu i mienia Gimnazjum i Liceum w Turku. Po powrocie z ewakuacji czynny w harcerskim ugrupowaniu Mały Zwiad, potem Służbie Zwycięstwu Polski, aż do uwięzienia.

Halina W. wnuczka więźnia Pawiaka i zesłańca na Sybir, córka Legionisty I. Bryg. Legionów Piłsudskiego internowanego w Szczypiornie za odmowę służby w armii zaborczej, zaczęła również wychowanie na wzorach rodzinnych, a potem w Harcerstwie, PWK-Przesposobienie Wojskowe Kobiet i licznych obozach ćwiczebnych. W 1939r. otrzyma-

ła przydział, jako sanitariuszka do miejscowego szpitala. Po ewakuacji czynna we wszystkich ugrupowaniach walki podziemnej. Przed aresztowaniem ukrywała się cały rok na Górnym Śląsku, otem otrzymała pracę w magistracie w Turku. Obsługiwała punkt kontaktowy AK do końca okupacji. Halina nie lubi i nie może wspominać tamtych dni, ponieważ cierpi na nerwicę lękową nabytą w tamtych koszmarach lat (...)

Halina i Jan Wesolowscy

Pan Jan Wesolowski prowadzi defiladę Hufca Przesposobienia Wojskowego w Liceum

W przedwojennym „Echu Turckim” pod koniec roku szkolnego podawano nazwiska maturzystów. Dziś nie mamy tyle miejsca, aby napisać o wszystkich, ale możemy wymienić tych najlepszych, zarówno ze szkół średnich jak i podstawowych.

Oto wykaz maturzystów ze średnią ocen powyżej 4,5.

Liceum Ogólnokształcące w Turku:

Barbara Stróż, Waldemar Gil, Przemysław Janik, Tomasz Białoszyński, Rafał Kuźdowicz, Małgorzata Monika Mechlińska, Marcin Nowak, Marek Symonowicz, Magdalena Dąbrowicz, Małgorzata Ewelina Mechlińska, Pa-

wel Dzidek, Agnieszka Sekura, Kamila Kaczorowska, Joanna Kurzawa, Anna Kujawińska, Dorota Szymczak, Ewa Myśler, Małgorzata Hanczewska, Mariusz Głąbowski, Janusz Taborek, Robert Rajczyk, Magdalena Pyżyńska, Magdalena Granos, Maria Kawa, Liliana Cyraniak.

Technikum w Turku:

Arkadiusz Rykowski, Andrzej Urbańczyk, Leszek Nowakowski.

Technikum Rolnicze w Kaczkach:

Marcin Panfil, Ewa Smura, Anna Sosnowska.

Technikum Mechanizacji Rolnictwa:

Sylwester Dzikowski.

Konkurs biologiczny - Agnieszka Katarzyńska (SP1).

Konkurs geograficzny - Zuzanna Telega (SP 3), Agata Konińska (SP Tuliszków), Grzegorz Antosik (SP Uniejów).

Konkurs plastyczny - Katarzyna Obratyńska (SP Przykona).

Konkurs polonistyczny - Radosław Kurpiak (SP Malanów), Monika Przybylska (SP Malanów), Marcin Bugala (SP Kowale Pańskie), Katarzyna Mielczarek (SP Świnice Warckie).

Konkurs recytatorski - Sylwia Pelka (SP Uniejów), Monika Sękowska (SP Uniejów).

Konkurs czytelniczy - Wioletta Dudzińska (SP Czepów), Małgorzata Wojech (SP Czepów), Mariusz Kowalski (SP Uniejów).

Konkurs na gazetkę szkolną - SP nr 2 i SP nr1 oraz SP Dobra.

Konkurs techniki „Haft” - Alicja Kowalewska (SP Brudzew).

Najlepsi

W szkołach podstawowych laureatami konkursów przedmiotowych zostali:

Konkurs chemiczny - Robert Flejter (SP 4).

Konkurs fizyczny - Tomasz Kaczmarek (SP 2), Łukasz Mikołajczyk (SP 3), Gabriela Kałużka (SP Uniejów).

80-LECIE

Jubileuszowy rajd z okazji 80-lecia szkoły zgromadził 45 uczniów ze szkół: Liceum, ZSZ i Szkoły Podstawowej w Sarbicach. Grupa maszerowała przez hałdy Adamowa na Bogdałów, a dalej przez lasy do Sarbic. Tam, dzięki uprzejmości dyrektorki szkoły, pani Doroty Granos, młodzież rozłożyła się na nocleg.

Rajdowcy bawili się przy ognisku, urządzali konkursy i zabawy,

śpiewali i smażyli kielbaski. W drugim dniu rajdu (niedziela 31.05.) młodzież przemaszowała do Uniejowa, gdzie m.in. zwiedzono zamek. Jak stwierdzili

Był rajd

opiekunowie rajdu: Adam Bartczak i Witold Wojciechowski, impreza połączyła przyjemne z pożytecznym, młodzież wyczerpała i wysłuchała wielu ciekawych wypowiedzi na temat ochrony środowiska. Był to pierwszy tego typu rajd, który (o czym przekonani są organizatorzy) zapoczątkuje tradycyjne coroczne wędrowki młodzieży LO. (a)

Rajdowcy na szlaku

zdjęcie — A. Bartczak

Uwaga ośmioklasiści

Jak dowiaduje się redakcja „Echa” w szkołach średnich w Turku (ZSZ i ZSO) oraz w Kaczkach (ZSR) zniesiono egzaminy ustne. Życzymy powodzenia na pisemnych.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Turku, podobnie jak wiele innych szkół z naszego województwa, przystąpiła do konkursu ogłoszonego we wrześniu ubiegłego roku przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Koninie na tak zwaną „jednodniówkę”. Efektem było powstanie pierwszego numeru gazetki pod tytułem „Kleks” i zajęcie pierwszego miejsca.

Zwycięstwo możemy zawdzięczać nie tylko kilkumiesięcznej pracy, ale rów-

ny. W tym samym czasie inna część redakcji zbierała materiały do działów: rozrywka, humor w szkole, o przyrodzie na swobodzie, najciekawsze miejsce w szkole i inne.

Na poziom „Kleksa” złożyło się wiele czynników: ogromne zaangażowanie uczniów, ich spontaniczność, pomysłowość i duże zdolności dziennikarskie. Już po miesiącu wspólnej pracy okazało się, że zebranych materiałów wystarczyłoby na wydanie kilku numerów. Przystąpiono więc do selekcji, co było bardzo trudne, później ułożono wszystko w działy i rubryki, wreszcie skomponowano interesującą szatę graficzną. Powoli nasza gazetka przybierała właściwe kształty, ale wciąż jeszcze nie było tytułu, a właściwie było ich zbyt wiele. Trudno mi w tej chwili powiedzieć, co zadecydowało o tym, że wybraliśmy właśnie „Kleksa”. Myślę, że sprawi on, że w naszym piśmie, nie pojawi się prawdziwy kleks.

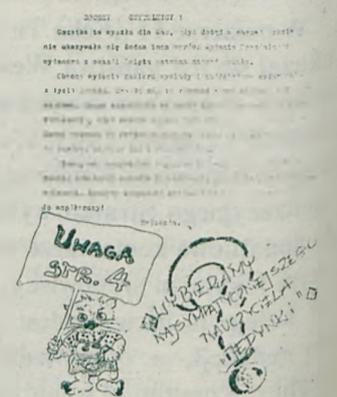
Pisząc ten artykuł chciałam przede

„Kleks” w Jedynce

niez doświadczeniu zespołu redakcyjnego, który już wcześniej próbował swych sił w tej dziedzinie.

Ogłoszenie konkursu wywołało wśród zadziwiającej reakcję. Do biblioteki szkolnej, która patronowała redagowaniu „Kleksa”, zaczęły masowo zgłaszać się większe lub mniejsze grupy uczniów, a także indywidualni młodzi dziennikarze. Szybko wszyscy chętni doszli do porozumienia i utworzyli 10-osobowe szkolne kolegium redakcyjne.

Pierwsze trudności pojawiły się w chwili, gdy okazało się, że redakcja nie ma swego zacisznego kąciaka, gdzie mogłaby spokojnie pracować. W świetlicy przeszkadzali ciekawscy uczniowie, w klasach odbywały się zajęcia, w końcu pozostała tylko ciasna, zatłoczona zawsze biblioteka szkolna. Mimo tych trudnych warunków, nic nie było w stanie ostudzić zapałów dziennikarskich. Rozpoczęła się pasjonująca zabawa. W szkole zawrzało - reporterzy rozpoczęli akcję zbierania materiałów. Najpierw były wywiady z nauczycielami i pracownikami szkoły. Wszędzie można było spotkać małe grupy reporterów z aparatem fotograficznym i magnetofonem. Później przyszła kolej na wielką ankietę roku, ujawniającą, który z naszych nauczycieli jest najsympatyczniej-

wszystkim wyrazić swe uznanie dla uczniów, którzy sprawili całej społeczności Szkoły Podstawowej numer 1 wielką radość swiomi zwycięstwem oraz podziękować tym wszystkim, którzy pozwolili, aby ich nazwisko pojawiło się na łamach naszej gazetki, a tym samym przyczynili się do tego, że „Kleks” uzyskał formę ciekawego i pomysłowego piśmka szkolnego.

Elżbieta Rosiak

Z WIZYTA U...

dr Krystyny Baranowskiej kierownika sekcji oświaty zdrowotnej w Sanepidzie.

— Jest Pani radną, delegatem do Sejmiku, działa Pani w Konińskim Towarzystwie „Trzeźwość” i Towarzystwie „Być razem”. Która z tych dziedzin jest dla Pani najważniejsza?

— Wszystkie są ważne. Ale jeśli byłabym zmuszona do wyboru, to wskazałabym Towarzystwo „Być razem”, gdyż zajmuje się ono problemem najważniejszym dla przyszłości nas wszystkich. Problemem dzieci. Ciągłe mam wrażenie, że w tej sprawie zbyt mało się robi. Towarzystwo jest kroplą w morzu potrzeb.

— Pomocy potrzebują również dorośli.

— Tak, ale dorośli są bardziej odporni. Potrafią sobie radzić z depresją, a dzieci są niestety często pozostawiane same ze swoimi problemami.

— Która ze wspomnianych wyżej dziedzin zabiera Pani najwięcej czasu?

— Praca w Radzie Miejskiej i jej komisjach. Ta, której jestem przewodniczącą zajmuje się szeroką problematyką spraw oświatowych, zdrowotnych poprzez opiekę społeczną i bezpieczeństwo. Niełatwo jest mi odpowiadać na pytania ogólnikowo, więc spróbuję zilustrować problem jednym konkretnym przykładem. W okolicy Turku żyło małżeństwo niewidomych, ludzie ci nie mieli własnego mieszkania, pracy, żadnego oparcia. Zgłosili się po pomoc do opieki społecznej. Przyszli również do mnie. Pojmam już fakt, że nie byli mieszkańcami naszego miasta i że nie nasze instytucje powinny być adresatem ich próśb. Istotna jest tragedia tych ludzi, ciężko dotkniętych przez los i dodatkowo napotykających na powszechne dziś kłopoty. Ale gdy po wielu zabiegach i bezinteresownej pomocy instytucji oraz osób prywatnych udało się dla nich znaleźć lokal, ich lzy szczęścia były największą nagrodą dla tych, którzy im pomogli. Taki sukces jest niezwykle krzepiący i daje siłę do dalszej pracy.

— A czy zdarzają się sytuacje kiedy praca społeczna idzie na marne?

— Bywa i tak. Pomogłam kiedyś mężczyźnie, który twierdził, że jest w wyjątkowo trudnej sytuacji. Szukałam dla niego wielu innych źródeł pomocy. W końcu obiecałam nawet dać mu niektóre rzeczy z domu. Potem okazało się, że był to osobnik,

Dr Krystyna Baranowska w trakcie prelekcji

zdjęcie — Piotr Przekwas

który szukał środków na wódkę. Ale i takie zjawiska mogą okazać się pouczające, gdyż wskazują na kolejny problem społeczny jakim jest alkoholizm.

— Aktywność społeczna to zazwyczaj domena mężczyzn, kobiety mają dodatkowe obowiązki. Jak komentują Pani działalność domownicy?

— To pytanie należałoby skierować raczej do dzieci i męża, który czasami śmieje się z mojego zaangażowania w sprawy innych ludzi i przypomina właśnie o tych „dodatkowych obowiązkach” każdej kobiety.

— Pani praca zawodowa to szerzenie oświaty zdrowotnej. Jak ocenia Pani stan edukacji zdrowotnej naszej lokalnej społeczności?

— Nie odbiega ona od przeciętnego poziomu w całej Polsce.

— Czyli, jak to określiłby hydrolog, „dolna strefa stanów niskich”.

— Obawiam się, że tak i doprawdy mogą przedstawić mnóstwo dowodów na potwierdzenie tezy o ogromnej potrzebie pracy uświadamiającej w zakresie zdrowia, zarówno wśród dzieci oraz młodzieży, jak i wśród dorosłych.

— Pani skoncentrowała się na tej pierwszej grupie. Dlaczego?

— Wydaje mi się, że edukację zdrowotną należy zaczynać jak najwcześniej. Pozostaje tylko pytanie: jak dotrzeć do młodego pokolenia, jakich argumentów użyć, aby ich przekonać o tym, że np. palenie jest niezwykle szkodliwe, narkotyki groźne, a zbyt

zdrowotnej, dla których obecnie nie ma żadnych środków. A potrzeby są ogromne. Przeprowadzone przeze mnie ankiety oraz osobiste kontakty z uczniami szkół podstawowych i średnich wskazują na wielkie niepokoję jakie dręczą młodych ludzi w okresie dojrzewania. Mają mnóstwo pytań, problemów, których ludzie dorośli nie tylko nie rozumieją, lecz czasami nawet nie dostrzegają. Po każdym takim spotkaniu otrzymuję kilkadziesiąt kartek z pytaniami dotyczącymi rozwoju biologicznego człowieka, życia seksualnego, ostatnio częste są pytania o wirus HIV.

— Dobrze, że Pani „dotknęła” tej sprawy. Do „Echa” docierają zapytania o zarażonych wirusem HIV w naszym mieście. Pani jest właściwym adresatem takiego pytania: czy są w rejonie Turku nosiciele tego wirusa?

— Mogę tylko odpowiedzieć, że nie ma oficjalnie zarejestrowanych. Notowania prowadzi stacja w Koninie i oni nic takiego nie wykryli. Wydaje mi się również, że takich osób w rejonie Turku nie ma. Ale od razu chciałyby podkreślić, że istnieje możliwość zarażenia się. Skoro można zarazić się żółtaczką, to i przeniesienie innego wirusa jest możliwe. Może spróbuję wyjaśnić na czym polega istota choroby, jej przenoszenie i sposoby zapobiegania zarażeniu...

— ...Przepraszam bardzo Panią doktor, ale widzę, że rozpoczęła już Pani prelekcję, a nasze pismo jest skromne objętościowo i obawiam się, że taki wykład nie zmieściłby się w ramach jednego wywiadu. Ale mam inną propozycję. Czy nie zechciałaby Pani podzielić się swoimi radami z zakresu zdrowotności z Czytelnikami „Echa Turku” poprzez własne publikacje?

— Oczywiście.

— Więc możemy zapowiedzieć nowy cykl artykułów na łamach „Echa” pod tytułem „Jak żyć zdrowo”. A jak należy żyć w ogóle?

— Najważniejsza jest miłość i tolerancja dla drugiego człowieka, i jest to miara naszego człowieczeństwa. Dotyczy to ludzi oraz instytucji. Kontaktów w pracy, na ulicy, w urzędzie, w domu, w łóżku. Ale tę zasadę należy stosować również wobec siebie, czyli dbać o swoje zdrowie, o życie. To wszystko jest nam dane jeden jedyny raz i nie można lekceważyć tych najistotniejszych dla każdego człowieka spraw.

— Dziękuję za rozmowę.

— Dziękuję.

Rozmawiał: Andrzej Piasecki

Przedwojenna prasa pisała

Echo Tureckie

17 czerwca 1928 r.

Plaskorzeźba metalowa

W pracowni p. Keslera Karola w Turku, mieliśmy sposobność oglądać plaskorzeźbę metalową, wyobrażającą Marszałka Piłsudskiego, a wykonaną przez p. Keslera dla podoficerów rezerwy m. Kalisza. Plaskorzeźba wykonana artystycznie, starannie, zasługuje na wzmiankę, jako artystyczny wyrób.

Zakaz sprzedaży alkoholu w 40 gminach w Polsce

Głosowanie ludności miasta Pruszkowa, która uchwaliła wprowadzić w Pruszkowie bezwzględny zakaz sprzedaży alkoholu, wywołała w całej Polsce sensację.

Ludzie już zapomnieli, że 23 kwietnia roku 1920 Sejm uchwalił ustawę, według której każda gmina wiejska lub miejska może uchwalić w swych grani-

cach całkowity zakaz sprzedaży alkoholu, jeśli uchwała taka zapadnie zwykłą większością głosów w głosowaniu mieszkańców miasta lub gminy wiejskiej. Tę zapomnianą ustawę wydobył Pruszków. W mieście tem od Nowego Roku na wzór Ameryki zapanuje prohibicja. Nie będzie można ani pić, ani sprzedawać alkoholu. Okazuje się, że w Polsce istnieje już 40 gmin wiejskich, które w tym roku uchwaliły zakaz sprzedaży alkoholu, mający obowiązywać już od 1 stycznia 1929 roku... Czyżbyśmy byli na drodze stopniowego zaprowadzania prohibicji w Polsce?

Nieznana gąsienica

W Gelsenkirchen i okolicach Nadrenji pojawił się w lasach masowo nieznaną gatunek gąsienic, specjalnie złośliwy, który zupełnie niszczy olbrzymie lasy okoliczne.

Samozwaniec w Równem

Pojawił się w Równem następca tronu rosyjskiego. Rzekomy pretendent do tronu jest mało inteligentny, został ujęty i przekazany władzom administracyjnym.

Uwaga!!! Jeżeli ktoś z Czytelników posiada bliższe informacje o Karolu Keslerze, proszę o kontakt z Muzeum w Turku.

Opracowała: Ewa Ogródowczyk

Józef Pawlak

Grac o stolki
o koryta
a o Polskę
nikt nie pyta

Brak sił i środków
niechęć do wszystkiego
Po prostu robimy
reformę niczego

W Polsce taki pogląd
powszechnie panuje;
temu się nie wiedzie,
kto tylko pracuje

Rząd fachowców nie istnieje
Rząd nadziej nie dla mas
Może by tak, tych z prowincji
Tu nie cierpią afer, draństw

Niejedna afery
Która wyszła z worka
Bierze swój rodowód
Z wysokiego stolka

Nadmiar towaru
Nas nie urządza
Nam dziś potrzeba
Hurtu pieniądza

Nad dziurą w budżecie
Dziura ozonowa
Od jednej i drugiej
Boli dzisiaj głowa

F R A S Z K I

W dniach 24-25 bm. w Zgorzelcu odbyły się pierwsze oficjalne mistrzostwa kopalń węgla brunatnego w siatkówce, w których brała udział również reprezentacja naszej KWB.

Pełny sukces

Już wcześniej (kilka lat temu) rozgrywane były podobne zawody, jednak nie kwalifikowano ich do rangi mistrzostw. Triumfowały na nich zespoły Belchatowa, Turawa i Adamowa, czyli głównych uczestników w tych rozgrywkach. W tym roku status quo między tymi zespołami zostało zachwane.

W zawodach uczestniczyło pięć zespołów. Prócz reprezentacji kopalń wspomnianych już wcześniej, także zespół El. „Belchatów” oraz „Famago” ze Zgorzelca. Zastosowano system rozgrywek każdy z każdym do dwóch wygranych setów. W pierwszym dniu, w sobotę, zespoły rozgrywały trzy mecze, a w niedzielę jeden. Wyjątek stanowili gospodarze imprezy KWB „Turów”, którzy grali po dwa spotkania w sobotę i niedzielę.

Zespół „Adamowa” w pierwszym swoim pojedynku pokonał dość łatwo czwartą drużynę turnieju (jak się później okazało) - KWB „Belchatów”. Dużo większego wysiłku wymagał drugi pojedynek, tym razem z El. „Belchatów”. W pierwszym secie koledzy z Belchatowa prowadzili już 14:10, by jednak przegrać seta 16:14. W drugim walka była jeszcze bardziej zacięta, ale rutyna dawnych reprezentantów „Tura” wzięła górę i set skończył się szczęśliwie dla naszej drużyny, która wygrała 17:16. Zawodnicy uważają, że ten mecz należał do najcięższych. Nasz zespół pokonał jeszcze najslabszą, ale ambitnie walczącą drużynę „Famago”.

Podobnie jak KWB „Adamów”, również KWB „Turów” wygrała w sobotę wszystkie swoje mecze, a po pierwszym pojedynku niedzielnym, w którym wygrał z El. „Belchatów”, wiadomo było, że ostatni mecz turnieju „Turawa” z „Adamowem” zdecyduje o tym, kto zajmie pierwsze, a kto drugie miejsce. Po pojedynku godnym miana finału drużyna KWB „Adamów” zdobyła mistrzostwo kopalń węgla brunatnego, nie tracąc seta, a zawodnik tej drużyny Ryszard Szczeciński został uznany za najlepszego zawodnika turnieju. Barw zwycięskiej drużyny (oprócz wyżej wymienionego) bronili: Kazimierz Woreta (kapitan zespołu), Krzysztof Grzesiak, Leszek Siwiński, Paweł Brzechwa i Przemysław Janik. Zespół prowadził - jak widać bardzo dobrze - Zdzisław Wojtkowiak.

Ciekawostką może być fakt, że siatkarze elektrowni występowali pod patronatem klubu „Skry” Belchatów, a nasz zespół (jedyne z występujących) posiadał zakupione przez zakład koszulki z emblematami reprezentowanej kopalni. KWB „Adamów”, prócz tych koszulek i nowo wyremontowanej Nyski, zapewniła swoim reprezentantom spore diety.

Jan

Siatkarze KWB „Adamów”

Sezon na OSiR-ze

Ośrodek Sportu i Rekreacji jest placówką podległą burmistrzowi. Władze miasta są również głównym źródłem finansowania OSiR. Jest tu zatrudnionych pięciu pełnoetatowych pracowników, w tym nowy dyrektor placówki pan Tadeusz Pakos.

W roku bieżącym Ośrodek otrzymał z budżetu miejskiego 600 mln zł. Według planów dyrekcji i księgowości OSiR powinienn wypracować dalsze 247 mln. Wpływy te pochodzą ze sprzedaży biletów na basen, z wynajmu stadionu, kortów, wypożyczalni sprzętu. Pewne kwoty wpływają również za udostępnienie sali do ćwiczeń, sali do gry w tenisa stołowego. Zyski przynosi także działalność sekcji karate. Natomiast wydatki związane są przede wszystkim z utrzymaniem placówki i jej pracowników. A więc: płace i pochodne płac, opłaty za energię, wodę, remont dachu, naprawy bieżące. OSiR z pewnością nie jest bogatą instytucją.

Ale czy trzeba koniecznie mieć dużo pieniędzy, aby proponować rozrywki sportowe?

Na pewno nie. Trwa właśnie zorganizowany przez OSiR turniej drużyn piłki nożnej. W wakacje przez cały czas odbywać się tu będzie nauka gry w ringo, która zakończy się wielkim turniejem. Będą też gry w kometkę i siatkówkę. Nowy dyrektor nie chce ujawniać zbyt wcześniej wszystkich swoich planów: *Czas pokaże jakie będą efekty prac naszego Ośrodka. Wolalby mówić o tym co zrobiono, a nie o tym co zrobić się zamierza. Dyrektorem jestem zaledwie kilka tygodni, myślę jednak, że dopiero po kilku miesiącach będzie można przedstawić nasze osiągnięcia* - stwierdził pan Pakos.

Wiadomo jednak, że OSiR nie liczy na żadne nadzwyczajne środki finansowe i będzie starał się głównie we własnym zakresie, organizować imprezy oraz przeprowadzać najważniejsze prace związane z utrzymaniem obiektów sportowych. Ta ostatnia kwestia dotyczy głównie planowanego na jesień remontu płyty boiska, przerobienia bieżni na sześć torów oraz wybudowania dwóch skoczni w dal. Chodzi o to, aby podnieść rangę naszego miejskiego stadionu. Dotychczas większość igrzysk odbywała się na stadionie w Kaczkach. OSiR może liczyć na wielu sojuszników. Już do dawna szkoła nr4 pomaga w sprzątaniu stadionu. W zamian za co uczniowie mogą bezpłatnie korzystać z obiektu. Przy organizowaniu imprez sportowych Ośrodek łatwo znajdzie chętnych do współpracy, a może i do sponsorowania. O naszym miejskim OSiR-ze Echo Sportowe napisze jeszcze nie raz.

(a)

Makroregion w dziewczęcej siatkówce

W kwietniu działacze SZS, MKS, MOS oraz OZPS zorganizowali w Turku turniej o mistrzostwo makroregionu w piłce siatkowej dziewcząt szkół podstawowych. Dwa najlepsze zespoły uzyskiwały awans do finału Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Mecze rozgrywano w salach ZSZ i SP nr 3. W wyniku trzydniowych zmagania ustalono następującą kolejność zespołów:

- 1.SP nr 1 w Rawie Mazowieckiej - trener Andrzej Ostrowski,
- 2.SP nr 2 w Łęczycy - trener Wojciech Lalek,
- 3.SP nr 4 w Aleksandrowie Łódzkim - trener Marian Buchali
- 4.SP nr 2 w Lasku
- 5.SP nr 18 w Kaliszu
- 6.SP nr 3 w Turku
- 7.SP nr 22 we Włocławku,
- 8.SP nr 3 w Belchatowie

Opiekunką miejscowych dziewcząt była pani Ewa Depczyńska. Turniej dostarczył wielu emocji licznie zebranej publiczności, obiektywnie dopingującej wszystkie zespoły.

Trenerzy chwaliли organizatorów za stworzone warunki pobytu i przyjaźliwą atmosferę rywalizacji młodych zawodniczek. Organizatorzy przygotowali wiele nagród

dla najlepszych w różnych klasyfikacjach. Ewa Balcerek z Aleksandrowa została najlepszą zawodniczką turnieju. Najlepiej zbijała Edyta Kucharska z Rawy, a najwzrostrońniejszą zawodniczką okrzyknięto Bogusławę Kaczmarek z Łęczycy. Agata Wróblewska i Karolina Olczyk z Aleksandrowa najlepiej rozgrywały. W plebiscycie na najmilsze dziewczyny zwyciężyły Beata Warolin i Iza Różańska. Nagrody ufundowali OZPS, ZOW SZS, Spółdzielnia Uczniowska i Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3 oraz jeden z sędziów pan Grzegorz Petrowski ze Słupcy, znany z rankingu „Przeglądu Konirskiego” („za ciągłą gotowość”). Największego pecha miały dziewczęta z Aleksandrowa. Przegrały dwa mecze z najlepszymi zespołami, ale ilość zdobytych nagród indywidualnych świadczy o dobrej pracy trenera Mariana Buchalego wywodzącego się z Turku. Przed laty był jednym z ważniejszych organizatorów kobiecej siatkówki w naszym mieście. Wielka szkoda, że teraz pracuje dla innych. Obecnie w MOS pracuje jedna z jego wychowanek - Ilona Dudek. Co można powiedzieć o dziewczętach z „trójki”? Pokazały, że potrafią grać w siatkówkę, chociaż wszyscy liczyli na lepsze wykorzystanie atutów własnej sali. Dziewczęta gra-

ły w składzie: Małgorzata Nowicka, Katarzyna Małachowska, Magdalena Pakuła, Agnieszka Nita, Anna Nita, Anna Woźniak, Ilona Walczak, Beata Paczeńska, Joanna Świtaj. Z występujących w tym turnieju siatkarek można by stworzyć niezły zespół i z całą pewnością zagrałyby w nim przynajmniej dwie dziewczyny z Turku. AZ

Dziadowice

Zakończenie rozgrywek Szkolnej Ligi Piłkarskiej

Drużyny grały na małym boisku w składach 5-osobowych. Rozegrano 15 kolejek.

Tabela końcowa:

1. Juventus - 16 pkt.
2. Barcelona - 14 pkt.
3. Roma - 11 pkt.
4. Marseille - 11 pkt.
5. Milan - 8 pkt.

Skład Mistrza Szkoły - Juventus: Robert Szczerek (kapitan drużyny), Piotr Musiałowski, Krzysztof Kowalczyk, Damian Tomaszewski i Jacek Bielecki. Królem strzelców został Marcin Ignasiak (Roma) - 14 goli.

Wybrano także najlepszego piłkarza: Robert Szczerek (Juventus); najlepszego bramkarza: Mirosław Krawczyk (Barcelona); najlepszego obrońcę: Robert Szczerek (Juventus) oraz najlepszego napastnika: Marcin Ignasiak (Roma). (na podstawie danych nadesłanych przez organizatora i sędziego SLP - Zbigniewa Karolaka)

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam pawilony handlowe typu „Topola”, Osiedle Wyzwolenia 8/152
tel.19-45 012587

Sprzedam dom do wykończenia z działką 1,82 ha. Wiadomość: Marecki, Kowale Księżę 75 012586

Do wynajęcia w Uniejowie duży nowy dom z telefonem (sklep, produkcja, hurtownia, usługi). Wiadomość: tel. 354 012591

Sprzedam nową maszynę do Hot-Dog'ów, tel.16-16 012588

Tanio sprzedam
—250 kaset video (licencjonowane)
—białe pianino Calisia (wersja eksportowa)
—komputerową maszynę dziewiarską Brother CK 35, tel. 54-17, wieczorem 014317

Kupię przedpłatę na malucha lub zamienię na przyczepę campingową, tel.10-33 nr 014316

Sprzedam gospodarstwo o pow. 4 ha miejscowość: Skarbki. Wiadomość: Turtek, Os. Wyzwolenia 8/124 014315

Sprzedam pianino, tel.55-87 012568

Sprzedam kioski drewniane, składane, tel.50-77 012570

Sprzedam sadzonki chryzantem, Świnice, ul. Aptečna 22, tel.41 (wieczorem) 012571

Sprzedam tanio Jawę 350 - sport, pilarkę stolarską, silnik 1,8 kW, tel.27-32 012573

Sprzedam 1 ha ziemi (energia, woda) w Chrzęblich, gm. Brudzew - Przykona, tel.21 002251

Sprzedam działkę budowlaną - wykonane fundamenty w Kawęczynie, Ireneusz Cichy, Poniatów 13, gm. Goszczanów, tel.74-716 Sieradz w godz. 7:00-20:00 014321

Sprzedam prasę wysokiego zgniutu Stanisław Starczyński, Feliksów 014320

Zamienię garaż z Os. Wyzwolenia na Os. Spółdzielców, tel.54-75 014324

Sprzedam Offset ABDIK 310 XL. Wiadomość: Turek, tel.13-33 014325

HURTOWNIA LODÓW
Turek, ul. Milewskiego (obok Tary)
tel. 48-07 wew. 322
*Zapraszamy codziennie od 8.00-20.00
w niedziele od 8.00-12.00*
Oferujemy 31 asortymentów
002254

Urząd Skarbowy w Turku

Zwraca uwagę podatnikom na konieczność wpisywania nr pesel w miesięcznych deklaracjach podatkowych. Jednocześnie prosi się, aby podatnicy z wpłatą podatków nie czekali do ostatniego dnia terminu płatności.

SKRAWEK
NIEBA W TWOIM
SAMOCHODZIE
SZYBERDACHY
service Webasto
SECURITE SERVICE
TURK
ul. MEHOFFERA 7, ☎ 55-44

UWAGA KLIENCI!

Sklepy meblowe w Turku przy ul. Kaliskiej 36 i Wąskiej 8 wprowadzają na terenie miasta Turku

bezpłatny transport mebli do domu przy zakupie towaru powyżej 1,5 mln zł.
Dla klientów spoza miasta transport po cenach minimalnych.

Zapraszamy.

14314

Firma Handlowa „Vigor”
Turek, ul. Kopernika 3, (Osiedle Uniejowskie), tel. 13-41

Poleca w swojej Hurtowni:
— kosmetyki
— środki czyszczące (pasty, proszki)
— środki piorące (proszki, krochmal na zimno)
— znicze
— plastiki (wiadra, doniczki, i.t.p.)
— farby (emulsje, emalie, suche)
— przybory szkolne (zeszyty i.t.p.)
— rajstopy
— rozcieńczalniki
Konkurencyjne ceny!
Czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 - 20:00, w sobotę 8:00 - 15:00.
Zapraszamy także do naszych sklepów.
00252

„Penaty”
Alarmy domowe, sklepowe, magazynowe
Uniejów, tel. 165 nr014318

Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej

w Turku, ul. Milewskiego 9, tel.47-50

Ogłasza przetarg nieograniczony

na dzierżawę pomieszczeń na terenie Dworca Autobusowego PKS w Turku

- 1.Bar dworcowy (sala konsumpcyjna, zaplecze) o łącznej pow. 106 m kw.
- Warunek: podjęcie działalności gastronomicznej nie później niż od dnia 1.08.1992 r.
- 2.Pomieszczenie biurowe (sklepowe) o pow.16 m kw.
- 3.Kiosk peronowy (2 pomieszczenia) o pow.20,5 m kw.
- 4.Kiosk spożywczy (2 pomieszczenia) o pow.33 m kw.

Wszystkie obiekty wyposażone są w instalację elektryczną, wodną, C.O. i sanitarną.
Przetarg odbędzie się w dniu 3 lipca 1992r. o godz. 9:00 w świetlicy Przedsiębiorstwa.

Cena wywoławcza dzierżawy wynosi 30 tys.zł/1 m kw. miesięcznie.

Wadium w wysokości 1 mln zł na pkt. 1 i 0,5 mln zł na pozostałe, należy wpłacić najpóźniej w przeddzień przetargu w kasie Przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo zastrzega sobie możliwość wyboru dzierżawcy lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Administracyjno - Gospodarczym, tel.47-50 wew.211 i 230. nr 012572

Zawiadomienie

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Turku informuje o planowanych przerwach w dostawie ciepłej wody użytkowej, w związku z pracami remontowymi sieci ciepłej w terminie:
20.07. - 31.07. - Osiedle Młodych
oraz

w związku z przerwą w dostawie energii ciepłej z Elektrowni „Adamów” w terminie:
6.07. - 31.07. - pozostali odbiorcy
nr014319

ESKULAP Lekarska Poradnia Specjalistyczna

- Gabinet Alergologiczny —
- Testy Skórne Bencarda —
- Diagnostyka i leczenie —
- wtorek, piątek 16 - 18 —
- Bezbolesne usuwanie zylaków odbytu —
- Diagnostyka i leczenie chorób odbytu —

Przyjmują:
internista
chirurg
pediatra
okulista
ginekolog
laryngolog
ortopeda

ultrasonografia
akupunktura
blokady
rektoskopia
elektrokardiografia

Konin, Szeligowskiego 1 (Zatorze)
Dni powszednie 16 - 20, telefon 42-05-60.

**Zakład Produkcji Obuwia
Spółka Cywilna
Szymczak & Jarzębski**

ul. Górnicza 8 A, tel. 14-59 (w godz. 7:00- 15:00), 62-700 Turek

**Poszukujemy akwizytorów
(z własnym środkiem transportu)
na terenie całego kraju**

Kierowco!

Zaopatrzyć się w ANTYKRAD - to urządzenie, które samoczynnie i niezawodnie zabezpieczy Twój samochód przed kradzieżą, nawet wówczas gdy pozostawisz kluczyki w stacyjce i otwarte drzwi. Najniższe ceny w kraju, bez montażu - 250 tys. zł, z montażem - 400 tys. zł.

Zakład Elementów Automatyki, ul. Górnicza 16, tel. 45-30, 45-31, 55-69, 62-700 Turek, telex 048436 ZTU pl 012590

PLATOMEX

Oferuje:

- płytki ceramiczne i terakota
- galanteria i armatura łazienkowa
- urządzenia sanitarne
- wanny trójkątne i Relax
- kleje - osakryl i Latex
- parkiety i mozaika
- marmury i odpad marmurowy na tarasy, sklepy, mieszkania
- kasetony sufitowe

Gwarantujemy najwyższą jakość

E. Bocian
Turek
Kaliska 69
tel. 44-96
Czynne 10.00 - 17.00

ZAPRASZAMY

0002

F A dent

**LABORATORIUM
PROTETYKI
STOMATOLOGICZNEJ**

Arnold Furman,
Turek, ul. N. : 6, tel. 48-96

- Uprzejmie informuję Szanownych Państwa o wykonywanych usługach protetycznych:
- protezy szkieletowe - nie powodujące ucisku na błonę śluzową jamy ustnej i wyrostek zębodołowy, ograniczające płytę protezy do niezbędnego minimum
 - mosty i korony metalowe - wykonane techniką jednolitą odlewem
 - mosty typu Maryland - uzupełnienie brak jednego zęba
 - protezy akrylanowe
 - protezy natychmiastowe
 - zęby ćwiekowe wprowadzane w kanał korzeniowy
 - naprawy protez (ekspresowo)

Gwarantuję wysoką jakość wykonanych usług. Zainteresowanych Szanownych Państwa zapraszam do gabinetów stomatologicznych stale współpracujących:

- lek.stom. Elżbieta Furman, ul. Dobrska 27 (róg Nowej) Turek
- lek.stom. Renata Nadolna - Furman Przychodnia Rejonowa w Dobrej

Państwa Stomatologów zapraszam do współpracy.

012589

**Tanie usługi
kserograficzne
poleca**

Handlowa Spółdzielnia
Pracy
w Turku, ul. Kolska Szosa 28

Auto - Repair

Jerzy Łaszczewski
Wilamów k/Uniejowa

- poleca: montaż**
- ⬢ szyb do samochodów zachodnich (również wklejonych)
 - ⬢ szyberdachów
 - ⬢ haków holowniczych

po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym
tel. Wilamów 91 014323

BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 47-92 fax 43-64

Zakłady Przemysłu Owocowo - Warzywnego

w Turku ogłaszają przetarg nieograniczony na sprzedaż:

- pojazd Żuk A 11 rok prod. 1977 - 10 mln zł
- ciągnik MF 235 rok prod. 1980 - 15 mln zł
- przyczepa DTO rok prod. 1976 - 6t - 7 mln zł
- przyczepa GKR 8350 rok prod. 1981 -10t - 10 mln zł
- przyczepa D 44A - 3,5t rok prod. 1970 - 3 mln zł

Przetarg odbędzie się w dniu 1992.06.29. o godz. 11:00 w zakładzie. Wadium w wysokości 10% cen wywoławczych należy wpłacić w kasie przedsiębiorstwa do chwili otwarcia przetargu. Zastrzega się prawo do unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. W przypadku nie dościa do skutku I przetargu II odbędzie się dnia 1992.06.30. o godz. 11:00 012594

**Praca na platformach
wiertniczych
w Norwegii**

stawka dzienna około 220 USD

Kontakt listowny:

SC „Interservice”
62-700 Turek, skr. 92 014322

W Uniejowie do sprzedania dom handlowo-mieszkalny (w centrum) o powierzchni 270 m kw. w całości lub w segmentach

Wiadomość: Uniejów, tel. 33, lek. stomatolog Barbara Wojtkiewicz, ul. Kilińskiego 2 012575

**Panu Andrzejowi
Rupnikowi najlepsze życzenia z okazji zdania matury składają
Przyjaciele**

Tanio! Sprzedam w całości lub części budynek mieszkalno - usługowy, dwukondygnacyjny, podpiwniczony w stanie surowym, podłączony do c.o. miejskiego, działka o pow. 3,75 a, położony w Turku przy ul. Piłsudskiego 8 w pobliżu dworca autobusowego PKS.
Informacja od poniedziałku do piątku w kiosku handlowym, ul. Piłsudskiego 8 lub Biuro Ogłoszeń, tel. 47-49 soboty i niedziele.

**Telewizory kolorowe
przystosowane do odbioru
telewizji satelitarnej.**

Magnetowidy, odtwarzacze, anteny satelitarne, lodówki, zamrażarki, pralki, kuchnie gazowe, meble i wiele innych towarów

~~możesz zakupić na RATY,~~

~~pierwsza wpłata tylko 10%,~~

~~oferują sklepy GS „SCh” Małanów~~

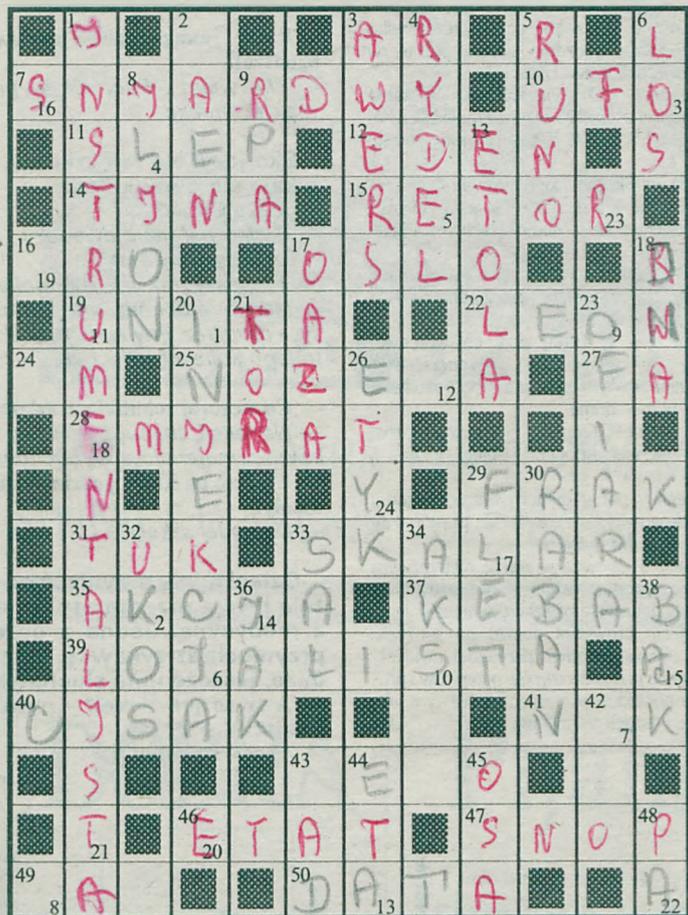
012574

Spółka Bumed

- Gabinet Internistyczny -
w Domu Usług pokój 19
wykonujemy wstępne i okresowe badania kierowców
- ceny konkurencyjne, poniedziałek, środa, piątek, od godziny 16:00 012563

Rodziców zainteresowanych powstaniem w Turku szkoły społecznej z klasami 0-3 zapraszamy na spotkanie informacyjne, w dniu 22.06.92. (poniedziałek) o godz. 17:00 w MDK

Informacje w godz. 19:00 - 20:00 pod tel. 48:98 012566

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 24 utworzą hasło-fraszkę S.J. Leca

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Poziomo:

- 1.nasza ojczyzna
- 6.lisi ogon
- 7.uroczysta zbiórka przy obozowym maszcie
- 8. pies czterech pancernych

Pionowo

- 2.wspanialy egzemplarz na wystawie
- 3.bujda lub drzewo liściaste
- 4.kierownica łódki lub okrętu
- 5.czarnoskóry przyjaciel Stasia i Nel

Poziomo:

- 3. setna część hektara
- 7. jezioro na Mazurach
- 10.obiekt latający
- 11. jednomasztowy statek żaglowy
- 12. raj
- 14. imię Turner
- 15. orator
- 16. za (lacińskie)
- 17. skandynawska stolica
- 19. grekokatolik
- 22. świętuje 20.02.
- 24. jednostka oporu elektrycznego
- 25. choroba pszczół
- 27. dźwięk skali C-dur
- 28. kraj podległy emirowi
- 29. uroczysty strój męski
- 31. szpik kostny

- 33. ryba akwariowa
- 35. działanie
- 37. turecka pieczeń
- 39. wierny, poddany
- 40. maść konia
- 41. komin wulkanu
- 43. miasto w USA (Newada)
- 46. stała posada
- 47. pęk zżętego zboża
- 49. miasto w Papui Nowej Gwinei
- 50. 20.01.1992.

Pionowo:

- 1. muzyk
- 2. satyr
- 3. strona monety
- 4. Lucjan, poeta Młodej Polski
- 5. leśne lub owcze
- 6. dola
- 8. Troja

- 9. państwo w pld. Afryce
- 13. szal z futra
- 17. zieleni na pustyni
- 18. artretyzm
- 20. zastrzyk
- 21. np. wyścigowy
- 23. łamaga?
- 26. moralista
- 29. instrument muzyczny
- 30. tumult
- 32. skos
- 33. wyspa na Atlantyku
- 34. neuryt
- 36. ssak z Tybetu
- 38. owad lub zabawka
- 42. dawna nazwa Tokio
- 43. pierwiastek promieniotwórczy
- 44. litera grecka
- 45. żądłówka
- 48. Pad

Ruletkę zamieszczamy po raz ostatni. Przypominamy zasadę gry: wyciąć z czterech kolejnych numerów „Echa” po jednym kuponie i komplet czterech skreślonymi cyframi przesłać do dn. 25 czerwca pod adresem redakcji, zaznaczając kolejność cyfr na kartce. Przeprowadzone losowanie wskaże czterocyfrową liczbę. Wśród trafionych notowań zostanie rozlosowana nagroda 1 mln zł.

Horoskop

od 17 do 30 czerwca

Baran 20.03.-20.04.: Czyżby wielka romantyczna miłość? Głębokie doznania i niekonwencjonalne uczucia pisane Ci są na najbliższe dni. W perspektywie ciekawa podróż, która przyniesie również materialne owoce.

Byk 21.04.-20.05.: Stanowczo dobre rokowania na nadchodzące dni. Chwilowe kłopoty w pracy rozwiążesz po prostu miłym uśmiechem, który zmieni decyzje niejednej osoby. Pamiętaj: „Po czym poznać głupiego? Po podwadze jego!”

Bliznięta 21.05.-21.06.: Biejący tydzień będzie wyjątkowo ważny i pracowity, a następny przyniesie Ci sprawdzian błyskotliwości i operatywności. Podolasz wszystkim zadaniom, jeżeli wykażesz silne nerwy i umiejętność nie ulegania nastrojom.

Wak 22.06.-21.07.: Wraca dobre samopoczucie, a wraz z nim chęć realizacji dawnych planów. Pamiętaj, że najtrudniej jest zacząć, więc wykorzystaj chwilę - taka

okazja może się długo nie zdarzyć.

Lew 22.07.-21.08.: Spiętrzenie zadań w pracy i obowiązków w domu skomplikuje Ci najbliższe dni. Zostaniesz wytrącony z równowagi niespodziewaną ingerencją osób trzecich w Twoje sprawy osobiste. Oszczędzaj nerwy!

Panna 22.08.-21.09.: W najbliższym czasie czeka Cię życie z romachem i wyobraźnią. Będzie do pokonania niejedna przeszkoda, ale warto się zmobilizować - satysfakcja ogromna. W sprawach osobistych wyjątkowa niespodzianka - miła!

Waga 22.09.-22.10.: Podejmiesz trudną i odpowiedzialną misję, która przyniesie Ci wiele satysfakcji i ... zapali iskierkę miłości w Twoim sercu. Wszystko zakończy się pomyślnie, jeżeli będziesz obojętny na „zycliwe” rady pewnej osoby.

Skorpion 23.10.-21.11.: Sukcesy i jeszcze raz sukcesy, zarówno

w pracy zawodowej, jak i w życiu prywatnym. Nawet zdrowie i finanse Ci dopiszą. W tak cudownym okresie pora dokonać czegoś wielkiego!

Strzelec 22.11.-20.12.: W domu czekają Cię, jak zwykle, drobne niedomówienia. W pracy pożądana jest wyjątkowa dyplomacja. Sytuacja finansowa będzie lepsza. W uczuciach „stan podgorączkowy”.

Koziorożec 21.12.-19.01.: Przejściowe perturbacje w sprawach osobistych, a może to właśnie pora na konserwację Waszych uczuć? Jedno jest pewne - nie możesz myśleć tylko o sobie, bo wówczas będziesz żył tylko dla siebie.

Wodnik 20.01.-19.02.: Rozwiążesz pomyślnie bardzo ważną sprawę - pogratuluj sobie rozważności i rzeczowości. Należy Ci się nieco odpoczynku. Już teraz pomyśl o wakacjach - niekoniecznie o miejscu, a raczej o towarzystwie.

Ryby 20.02.-19.03.: Nie wszystko rozwinie się w myśl przewidywań. Z życiem jak z pogodą - prognozy nie zawsze się sprawdzają, co nie znaczy, że ciągle pada deszcz. Może będzie nawet lepiej niż się spodziewasz.

Nagrody

Wśród prawidłowych odpowiedzi krzyżówki dla dzieci wylosowano kartkę nadesłaną przez Renatę Dąbrowską z Brudzewa. Oto prawidłowe hasła: poziomo: lalka, kawa, rurka, kra, cuma; pionowo: As, akwarium, ul, sanki, kura, ława.

Prawidłowe hasło z krzyżówki dla dorosłych brzmi: „Wino rozum odbiera”. Taką też odpowiedź nadesłał pan Jerzy Kurzawa mieszkający na Osiedlu Wyzwolenia w Turku. Nagrodę wartości 150 tys. zł ufundowało Konińskie Towarzystwo „Trzeźwość” - Oddział Miejski Turku.

Wszystkim szczęśliwcom gratulujemy zapraszając do dalszej wspólnej zabawy wszystkich Drogich Czytelników. Zdobywców nagród z okazji Dnia Dziecka zaprezentujemy

ECHO TURKU : pismo spraw lokalnych, dwutygodnik.

ADRES REDAKCJI: Turku 62-700 ul. Kolska Szosa 28 p. 28 tel/ fax 43-64, tlx 048-351

WYDAWCA: PPH Konimpex 62-510 Konin, ul. Spółdzielców 3.

BIURA OGŁOSZEŃ: Plac Wojska Polskiego 20, Uniejęwska 6, tel. 47-49

REDAGUJE ZESPÓŁ: Hanna Choinka (grafik), Mariusz Krzyżaniak, Sylwia Michalska, Joanna Nowicka, Andrzej Piasecki (redaktor naczelny)

FOTOREPORTERZY: Andrzej Marzuchowski, Piotr Przekwas, Alicja Stawieraj.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i poprawek w nadsyłanych tekstach. Materiałów nie zamawianych nie zwracamy, za treść ogłoszeń nie odpowiadamy.

NR konta BS-931405-71202-136-61

Druk — „DANMARKOM” - sp. z o.o., 61-323 P-ń, Rymanowska 29, tel: 798-077.

Lasercomp - „PROMOCJA 22”

z notatnika dzielniczego

Włamania i kradzieże

Turek : 20 maja nieznany sprawca dokonał kradzieży 117 mostków miedzianych z terenu torów. Straty poniesione przez KWB „Adamów” wynoszą 8,2 mln zł.

21 maja na skutek podpalenia spaliła się papa owijająca rurociąg ciepłowniczy. Straty szacuje się na około 1 mln zł. Sprawca nie ustalony. 23/25 maja nieznani sprawcy dokonali włamania do skrzynki narzędziowej w Elektrowni „Adamów”, skąd zabrali komplet narzędzi spawalniczych wartości 3 mln zł.

Również w dniach 23/25 maja na terenie Elektrowni, z budynku rozbudowy źródła ciepła skradziono silnik wartości 1 mln zł.

Tuliszków: 1 czerwca doszło do zaciętej bójkii pomiędzy dwoma sąsiadami. Jeden z nich doznał znacznych obrażeń ciała.

28/29 maja przy ul. Milewskiego z placu PKS, nieznany sprawca włamał się do zaparkowanego autobusu, skąd skradł radio i wzmacniacz wartości 700 tys. zł.

1 czerwca w PKO usiłowano pobrać kwotę 5 mln zł z konta bankowego na szkodę PKO o/War-

szawa. Do kradzieży nie doszło. Sprawca został ujęty.

Janiszew gm. Brudzew: 27 maja na odkrywcę Koźmin dokonano włamania do bariery pomp głębinowych. Skradziono przewody elektryczne. Straty poniesione przez KWB szacuje się na około 3,5 mln zł.

25 maja w Brudzewie nieznany sprawca dokonał kradzieży 11 rolek papy aluminiowej na szodę osoby prywatnej.

Galew gm. Brudzew: W dniach 23/30 maja nieznany sprawca uszkodził ogrodzenie Szkoły Podstawowej. Straty wynoszą około 500 tys. zł

Janów gm. Brudzew: Łupem złodziei, którzy włamali się do sklepu spożywczo - przemysłowego padły artykuły spożywcze wartości ok. 8,5 mln zł.

Kuźnica Janiszewska gm. Brudzew: Dokonano kradzieży motocykla, stanowiącego własność prywatną. Sprawcę ustalono.

Czachulec Stary gm. Malanów: 23/24 maja nieustalony dotąd sprawca skradł z obory cielaka. Straty wynoszą ok. 1 mln zł.

Paulinów gm. Przykona: Nieznany sprawca zaprząsł ogień w lesie. Pożar objął 10 ha. Straty wynoszą ok. 200 mln zł.

Uniejów: 25 maja mężczyzna wybił szyby w Komisariacie Policji. Sprawca został ujęty.

Tuliszków: 1 czerwca doszło do zaciętej bójkii pomiędzy dwoma sąsiadami. Jeden z nich doznał znacznych obrażeń ciała.

Wypadki

W okresie od 21 maja do 8 czerwca na terenie Turku miało miejsce sześć wypadków drogowych, w wyniku których jedna osoba poniosła śmierć, a 11 zostało rannych.

Ponadto policja zarejestrowała 7 kolizji.

Smulsko gm. Przykona: 23 maja kierujący Fiatem 126 p zderzył się z Jelczem. Pasażerka malucha poniosła śmierć na miejscu.

Turek: 27 maja przy ul. Kączkowskiego 7-letnie dziecko wbiegło pod nadjeżdżający autobus.

28 maja przy ul. Wyszyńskiego również dziecko wtargnęło nagle na jezdnię i zostało potrącone przez nadjeżdżającego Fiata 125p.

28 maja przy ul. Chopina kierujący w stanie nietrzeźwym Fiatem 125 p, mieszkaniec Konina, uderzył w tył Fiata 126 p. Cztery osoby zostały ranne.

1 czerwca, ul. Chopina, kierujący samochodem marki Peugeot 405 skręcając w lewo zjechał drogę i zderzył się z nadjeżdżającym Volkswagensem.

Olśzówka gm. Przykona: 29 maja kierujący Skodą, wyprzedzając Fiata 126p, zjechał na lewy pas i uderzył w drzewo.

5/6 czerwca w Turku przy ul. Dworcowej kierujący Volkswagensem, prawdopodobnie w stanie nietrzeźwym, zjechał z drogi, rozbił plot i uderzył w mur domu.

Sprawcy kolizji, Cyganie z Piotrkowa, pozostawili na miejscu samochód i zbiegli.

W przeciągu ponad dwóch ostatnich tygodni policja drogowa zatrzymała 36 praw jazdy i 5 kart motorowerowych.

Zatrzymany 5 czerwca w stanie nietrzeźwym kierowca został pozbawiony prawa jazdy. Dwa dni później ponownie został ujęty przez policję. I tym razem prowadził pojazd po spożyciu alkoholu. Nie jest to jedyny przypadek ewidentnego łamania przez kierowców przepisów i prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwym, mimo wstrzymanych uprawnień. JN

Koniec szkoły

— Kiedy synku poprawisz jedynekę z matematyki?

— Nie wiem. Pani nie wypuszcza z rąk dziennika.

Skończył się rok szkolny. Sportykają się dwaj koledzy.

— Jak u Ciebie?

— Ojciec złał mnie dwa razy.

— Dlaczego dwa razy?

— Pierwszy raz jak mu pokazałem świadectwo ukończenia siódmej klasy, a drugi raz, gdy zorientował się, że to jego stare świadectwo.

— Co wczoraj robiliście w szkole?

— Na lekcji chemii badaliśmy właściwości materiałów wybuchowych.

— A jutro, na którą godzinę idziesz do szkoły?

— Do jakiej szkoły?

Dzieci miały przynieść na ostatnią lekcję przedmioty związane z medycyną. Jedna z uczennic przyniosła strzykawkę, inna bandaże, jeszcze inna słuchawki.

— A ty co przyniosłeś? - pyta pani Kazia.

— Aparat tlenowy.

c.d. ▼

Rak

22 czerwca 21 lipca

w zmienne nastroje; łatwo przechodzą ze stanu zadowolenia, dobrego nastroju do zdenerwowania.

Osoby urodzone pod tym znakiem, jak żadne inne, potrzebują ciągłych pochwał, okazywania im podziwu. Uznanie przez najbliższych, przyjaciół jest dla nich najlepszym motywem do dalszych działań.

Rak doskonale odnajduje się w gronie rodzinnym. W domu też spędza wszystkie wolne chwile. Tu zamyka się przed przeciwnościami losu, tu cieszy się swoimi osiągnięciami.

Mimo jednak wielu pozytywnych cech Raki nie należą do filantropów. Na ogół współczują ludziom, bo tak wypada. Bez reszty poświęcają się tylko swojej rodzinie.

Typowy Rak to:

Sylwester Stallone

Wojciech Jaruzelski

W Turku do osób urodzonych pod znakiem Raka należą:

Zbigniew Majcherek - przewodniczący Rady Miejskiej

Paweł Obersztyn - radny

Tadeusz Rabięga - radny

Jan Wiesiołek - lekarz

Janusz Mejer - z-ca komendanta Policji

Przeprowadzka

zdjęcie Ala Stawierał

Wystawa

Na Stadionie 1000-lecia w Turku, 5 lipca br. odbędzie się „Wojewódzka Wystawa Koni Handlowych - „Turek '92”.

Program imprezy:

7:00 - 8:00 — zwózka koni

8:00 - 9:00 — przygotowanie do oceny

9:00 — komisyjna ocena koni

14:00 — otwarcie wystawy

— wręczenie medali, nagród i dyplomów

— pokazy zaprzęgów i skoków

— imprezy towarzyszące

Zapraszamy wszystkich miłośników koni oraz zachęamy do sponsorowania imprezy - jest to świetna okazja do reklamowania własnej firmy!

(oferty prosimy przysyłać pod adresem redakcji)

c.d. ▲

— Aparat tlenowy? A skąd go wzięłeś?

— Od dziadka.

— A co na to dziadek?

— Uuuu..., Aaaa...

— Z historii na koniec roku będziesz miał jedynekę. Co ty sobie wyobrażasz!!!

— To wszystko przez Łokietka.

— Więc dlaczego zadajesz się z tym łobuzem!?

Jaś, wybierający się na zakończenie roku szkolnego, pyta mamę:

— Mamusiu, jaką dzisiaj założę koszulę? Z długimi czy krótkimi rękawami?

— A dlaczego pytasz synku?

— Bo nie wiem dokąd umyć ręce.

— Dlaczego na świadectwie przykleiłeś moje zdjęcie - pyta ojciec swego syna

— Bo Pani powiedziała, że chciałaby w końcu zobaczyć tego mędrca, co pomagał mi w odrabianiu lekcji.

— Obiecałeś, że zaraz po zakończeniu roku szkolnego wrócisz do domu - mówi ojciec do syna, który na dodatek, że się spóźnił, ubrudził także swe odświętne ubranie.

— Tak tato.

— A ja obiecałem, że jeśli się spóźnisz, to sprawię ci lanie...

— Tak tato.

— No i co teraz?

— Skoro ja nie dotrzymałem słowa, to i ty tato nie musisz.

SUPER MOTOR KLUB

Mitsubishi Galant 1800 GLSi

Prędkość maksymalna 173 km/h, osiągi przyspieszenia 0 - 100 km/h 11,7 s. Silnik 4-suwowy, 4-cylindrowy, rzędowy z wtryskiem paliwa, poprzecznie umieszczony z przodu, napędzający koła przednie. Pojemność skokowa 1755 cm szesc., moc 66kW (90 KM). Skrzynia

przekładniowa 5-biegowa. Ta czterodrzwiowa limuzyna ma wymiary: dł. 4540mm, szer. 1695mm, wys. 1425mm a wazy 1085 kg. Można ją załadować do ciężaru 1630 kg. Posiada zbiornik paliwa o objętości 60 dm szesc. Przedział bagażowy mieści 415 dm szesc. Zużycie średnie paliwa wynosi 8,1 dm szesc., natomiast przy 90 km/h 5,8 dm szesc., przy 120 km/h 7,7 dm szesc., w jeździe miejskiej 10,1 dm szesc.

Auto wyposażone jest we wspomaganie układu hamulcowego i kierowniczego, od wewnątrz ustawiane i ogrzewane dwa lusterka zewnętrzne. Na tylnych siedzeniach pasy bezpieczeństwa dla trzech osób wraz ze schowkami na nie. Zarówno na przednich jak i na tylnych siedzeniach znajduje się podkolejnik. Pod podkolejnikami przednich, siedzeń znajduje się podwójny schówek wraz ze stojakiem na colę. Na wyposażeniu jest również radio z anteną. Rok produkcji 1991, cena okuło 25 tys. marek niemieckich.